

d

زیارت عاشورا
اتحاد روحانی با امام
حسین♦

اصغر طاهرزاده

طاهرزاده، اصغر، 1330
زيارت عاشورا اتحاد روحاني با امام
حسين♦، / طاهرزاده، اصغر.- اصفهان:
لبالميزان، 1389 .
136 ص.

ISBN: 978-964-2609-09-3

فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فيپا
كتابنامه به صورت زيرنويس.
1- زيارتندامه عاشورا. 2- نقد و
تفسير.

BP271/60422 1389

297/777

كتابخانه ملي ايران
1978288

زيارت عاشورا اتحاد روحاني با امام
حسين♦
اصغر طاهرزاده

نوبت چاپ: هفتم، ویرایش جدید
تاریخ انتشار: 1389

ناشر: لبالميزان

قيمت: 1400 تومان

طرح جلد: گروه فرهنگي الميزان
شمارگان: 3000 نسخه

ليتوگرافی: شکيبا

چاپ: پرديس/معنوی

صحافي: دي

كليه حقوق برای گروه الميزان محفوظ
است

مراکز پخش:

1- گروه فرهنگي الميزان تلفن:
0311 - 7854814

2- دفتر انتشارات لبالميزان
همراه: 09131048582

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ ابْنَ سَيِّدِ
الْوَصِيَّينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ
فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهَ وَ ابْنَ ثَارِهِ وَ
الْوُتْرَ الْمَوْتُورَ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى
الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ عَدَيْكُمْ
مِنِّي جَمِيعاً سَلَامٌ اللَّهُ أَبْدَا مَا بَقِيَّ وَ
بَقِيَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ يَا أَبَا عَبْدِ
اللَّهِ لَقَدْ عَظَمْتِ الرَّزِيَّةَ وَ جَلَّتْ وَ عَظَمْتِ
الْمُصَبِّبَةَ بِكَ عَلَيْنَا وَ عَلَى جَمِيعِ
أَهْلِ الإِسْلَامِ وَ جَلَّتْ وَ عَظَمْتِ مُصَبِّبَتِكَ
فِي السَّمَاوَاتِ عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ
السَّمَاوَاتِ فَلَعْنَ اللَّهِ أُمَّةً أَسَسْتَ أَسَاسَ
الظُّلْمِ وَ الْجَوْرِ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَ لَعْنَ اللَّهِ أُمَّةً دَفَعْتُمْ عَنْ مَقَامِكُمْ وَ
أَرَّتُكُمْ عَنْ مَرَاتِبِكُمُ الَّتِي رَتَبَكُمْ
اللَّهُ فِيهَا وَ لَعْنَ اللَّهِ أُمَّةً قَتَلَتُكُمْ وَ
لَعْنَ اللَّهِ الْمُمَهَّدِينَ لَهُمْ بِالْتَّمَكِينِ مِنْ
قِتَالِكُمْ بَرَئْتُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْكُمْ مِنْهُمْ
وَ مِنْ أَشْيَا عِهْمُ وَ أَتَبَا عِهْمُ وَ

6 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با

امام حسین♦

أَوْلِيَائِهِمْ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنَّى سِلْمُ
لِمَنْ سَالَمَكُمْ وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ لَعْنُ اللَّهِ آلَّ
زِيَادٍ وَ آلَ مَرْوَانَ وَ لَعْنُ اللَّهِ بَذِي
أَمِيَّةِ قَاطِبَةِ وَ لَعْنُ اللَّهِ ابْنَ مَرْجَانَةِ
وَ لَعْنُ اللَّهِ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَ لَعْنُ اللَّهِ
شِمْرَا وَ لَعْنُ اللَّهِ أُمَّةَ أَسْرَاجَتْ وَ الْجَمَتْ
وَ تَنَقَّبَتْ لِقَاتِلَكَ بِأَبِي أَنْتَ وَ أَمِي
لَقَدْ عَظُمَ مُصَابِي بِكَ فَاسْأَلْ اللَّهَ الَّذِي
أَكْرَمَ مَقَامَكَ وَ أَكْرَمَنِي أَنْ يَرْزُقَنِي
طَلَبَ ثَارِكَ مَعَ إِمَامَ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ
بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَ جِيهَا
بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنَّى أَتَقَرَّبُ
إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى رَسُولِهِ وَ إِلَى أَمِيرِ
الْمُؤْمِنِينَ وَ إِلَى فَاطِمَةَ وَ إِلَى
الْحَسَنِ وَ إِلَيْكَ يَمُوا لَاتِكَ وَ
بِالْبَرَاءَةِ مِمَنْ أَسَسَ أَسَاسَ ذَلِكَ وَ
بَذِي عَلَيْهِ بُنْيَانَهُ وَ جَرَى فِي ظُلْمِهِ
وَ جَوْرِهِ عَلَيْكُمْ وَ عَلَى أَشْيَا عِكْمُ
بَرِئَتُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْكُمْ مِنْهُمْ وَ
أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ إِلَيْكُمْ بِمُوَالَاتِكُمْ
وَ مُوَالَاتِهِ وَ لِيَكُمْ وَ بِالْبَرَاءَةِ مِنْ
أَعْدَائِكُمْ وَ النَّاصِيَّيْنَ لَكُمُ الْحَرْبَ وَ
بِالْبَرَاءَةِ مِنْ أَشْيَا عِهْمُ وَ أَتَبَا عِهْمُ
إِنَّى سِلْمُ لِمَنْ سَالَمَكُمْ وَ حَرْبٌ لِمَنْ
حَارَبَكُمْ وَ وَلِيَ لِمَنْ وَالْأَكْمُ وَ عَدُوُ
لِمَنْ عَادَ أَكْمُ فَاسْأَلْ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَنِي

بِمَعْرِفَتِكُمْ وَ مَعْرِفَةِ أَوْلِيَائِكُمْ وَ
 رَزَقْنَاكُمْ الْبَرَاءَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ أَنْ
 يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ
 وَ أَنْ يُثْبِتَ لِي عِنْدَكُمْ قَدْمَ صَدْقٍ فِي
 الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أَسْأَلُهُ أَنْ
 يُبَلِّغَنِي الْمَقَامُ الْمَحْمُودُ لَكُمْ عِنْدَ
 اللهِ وَ أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِي مَعَ إِمَامٍ
 هُدَى ظَاهِرٍ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ مِنْكُمْ وَ
 أَسْأَلُ اللهَ يَحْكُمُ وَ يَالشَّانِ الَّذِي لَكُمْ
 عِنْدَهُ أَنْ يُعْطِينِي بِمُصَابِي يَكُمْ أَفْضَلَ
 مَا يُعْطِي مُصَابًا بِمُصِيبَتِهِ مُصِيبَةً مَا
 أَعْظَمَهَا وَ أَعْظَمَ رَزِيَّتَهَا فِي الإِسْلَامِ
 وَ فِي جَمِيعِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ
 اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هَذَا مِمَّنْ
 تَنَاهَى مِنْكَ صَلَوَاتُ وَ رَحْمَةُ وَ مَغْفِرَةُ
 اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ مَحْيَا مُحَمَّدًا وَ
 آلِ مُحَمَّدٍ وَ مَمَاتِي مَمَاتُ مُحَمَّدٍ وَ آلِ
 مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتْ بِهِ
 بَذُو أَمِيَّةٍ وَ ابْنُ آكِدَةِ الْأَكْبَادِ
 اللَّعِينُ ابْنُ اللَّعِينِ عَلَى لِسَانِكَ وَ
 لِسَانِ نَبِيِّكَ «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ» فِي
 كُلِّ مَوْطِنٍ وَ مَوْقِفٍ وَ قَفَ فِيهِ نَبِيُّكَ
 «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ» اللَّهُمَّ الْعَنْ
 أَبَابِ سُفِيَّانَ وَ مُعاوِيَةَ وَ يَزِيدَ بْنِ
 مُعَاوِيَةَ عَدِيِّهِمْ مِنْكَ اللَّعْنةُ أَبَدًا
 الْأَبَدِينَ وَ آلِ مَرْوَانَ يَقْتَلُهُمُ الْجُحْسَينُ
 صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ اللَّهُمَّ فَضَاعَفْ عَلَيْهِمُ
 اللَّعْنُ مِنْكَ وَ العَذَابُ اللَّهُمَّ إِنِّي

8 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ وَ فِي
مَوْقِفِي هَذَا وَ أَيَّامِ حَيَاتِي
بِالْبَرَاءَةِ مِنْهُمْ وَ اللَّعْنَةِ عَلَيْهِمْ وَ
بِالْمُؤْا لَةِ لِتَبَدِّلَ وَ آلِ تَبَدِّلٍ عَلَيْهِ
وَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ پس صد مرتبه
می گویی «اللَّهُمَّ اللَّعْنُ أَوْلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ
حَقَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ آخِرَ تَابِعٍ
لَهُ عَلَى ذَلِكَ اللَّهُمَّ اللَّعْنُ الْعَصَابَةِ
الَّتِي جَاهَدَتِ الْحُسَيْنَ وَ شَاهَدَتْ وَ
بَاهَدَتْ وَ تَابَعَتْ عَلَى قَتْلِهِ. اللَّهُمَّ
الْعَنْهُمْ جَمِيعًا» پس صد مرتبه
می گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ
اللهِ وَ عَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَثُ بِفِنَائِكَ
عَلَيْكَ مِنِّي سَلامٌ اللَّهُ أَبَدَا مَا بَقِيتُ وَ
بَقِيَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ لَا جَعَلَهُ اللَّهُ
آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ». السَّلَامُ
عَلَى الْحُسَيْنِ وَ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ
وَ عَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ وَ عَلَى أَصْحَابِ
الْحُسَيْنِ». پس می گویی: «اللَّهُمَّ خُصِّ
أَنْتَ أَوْلَ ظَالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنِّي وَ ابْدَأْ
بِهِ أَوْلَادُ ثُمَّ الثَّانِي وَ الثَّالِثُ وَ
الرَّابِعُ اللَّهُمَّ اللَّعْنُ يَزِيدُ خَامِسًا وَ
اللَّعْنُ عَبِيْدُ اللهِ بْنَ زِيَادٍ وَ ابْنَ
مَرْجَانَةَ وَ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَ شِهْرَا وَ
آلَ أَبِي سُفْيَانَ وَ آلَ زِيَادٍ وَ آلَ
مَرْزُوانَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». پس به
سجده می روی و می گویی:
«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدُ الشَّاكِرِينَ
لَكَ عَلَى مُصَابِهِمُ الْحَمْدُ لَهُ عَلَى عَظِيمٍ

رَبِّي اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاَةَ
الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ وَ ثَبِّثْ لِي قَدَمَ
صِدْقِي عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَ أَصْحَابِ
الْحُسَيْنِ الَّذِينَ بَذَلُوا مُهَاجِهُمْ دُونَ
الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ».

فهرست مطالب

13	مقدمه
21	مقدمه مولف
22	زيارت عاشورا؛ حدیث قدسی
32	یگانه شدن جان
37	برگشت به مقام عنداللهی
42	امام حسین◆ گمشده ی بشریت
◆ 50	جایگاه اشک برای امام حسین◆
60	خونی که هرگز هدر نمی رود
64	جایگاه اصحاب حسین◆
67	پدر امت
72	تنفر جهتدار
77	مدیریت قوه ی غضبیه
83	در اوج یگانگی
90	دريچه هاي تقرب به خدا
98	جبهه اي زنده و فعال
104	طلب مقام محمود
110	انتظار پاداشي بزرگ
113	پرواز به سوي افق هاي برتر
117	بزرگترین تقاضا
121	غم غربت
127	مدیریت حب و بغض
131	لعنت هاي جان بخش
135	ملاقاتي روحاني
137	بهترین راه اصلاح نفس
145	زیبایی های کربلا
◆ 148	مقام معیت با امام حسین◆

مقدمه

1- ضروری ترین نیاز بشر ارتباط با عالم ملکوت و آزادشدن از هبوطی است که با نزدیکی به شجره‌ی ممنوعه در آن قرار گرفت و ارتباط با عالم ملکوت میسر نمی‌شود مگر آن که به انسان‌های ملکوتی که با وجودشان اشاره به آن عالم دارند نظر اندازیم. حضرت سیدالشهداء◆ در کربلا چنین را هی را در جلو بشریت گشودند، لذا ما با زیارت آن حضرت به ملاقات آن امام می‌رویم تا ما نیز نظاره‌گر ملکوت عالم باشیم و از جرگه‌ی مسلمانانی که امام را شهید می‌کنند به در آییم و به جرگه‌ی گروهی بپیوندیم که در امام ذوب شدند و خونخواهی او را خونخواهی خود دانستند و از خدا خواستند که «آن یَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِي...» خونخواهی حسین◆ را که خونخواهی خودم محسوب می‌شود، رزق من گردان که جان من جدای از جان مولایم حسین◆ نیست.

2- انسان دارای چهره‌های مختلفی است که هر زمان با چهره‌ای از خود رو به رو می‌شود و به تماشای آن می‌نشینند. انسان در

14 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

کربلا با عالیترین و جه انسانی
روبه رو می گردد و در طلب آن اشک
تمثا سر میدهد و در زیارت
عا شورا سعی دارد همه ی حجاب های
بین خود و آن چهره ی نهایی
انسانی را کنار بزند تا در
ی گانگی با امام ندا سرد هد
«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمٍ رَّزِيْتِي» حمد
خدا را به جهت مصیبت بزرگ من،
آری مصیبت بر امام حسین◆ را
 MSC مصیبت خود احساس می کند و شرط
ی گانگی با امام را به انتها
می رساند.

3- زیارت عاشورا اشاره به
را هی است که با ید طی شود و
معراجی است که باید به آن دست
یافتد. انسان از طریق آن زیارت
متوجه می شود طلب در او زنده است
و غرایز مانع راه اند، ولی به
مدد زیارت حضرت سید الشہداء◆
امکان طی مسیر هست. با نظر به
آن حضرت از خداوند تقاضا می کند
که؛ «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِذْمَكَ وَجِيدًا
بِالْحُسْنَيْنِ◆» خداوند! مرا به
حقیقت حسین◆ پسندیده ی درگاهت
قرار بده، تا بتوانم جهت جان
خود را به خدا اندازم و در مسیر
حقیقتیابی، طریقت حسین◆ را
پیدشه ی خود کنم تا همچنان که

کربلا را عشق به خدا آفرید من
نیز از آن عشق بی‌بهره نباشم و
از هبوط به درآیم و به معیت با
حسین♦ و اصحاب او نایل گردم و
بتوانم از خدا تقاضا کنم؛
«أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَكُمْ» مرا نیز به مقام
محمود نایل گرداند.

-4- در متن کتاب ملاحظه خواهید
کرد کلمه‌کلامه‌ی زیارت عاشورا با
دقت و ظرافت تمام انتخاب شده و
در تکرار مضامین تعمّدی
دقتبرانگیز مذ نظر بوده و
نام‌هایی که عنوان شده همه از سر
دقت انتخاب شده تا ما بتوانیم
زندگی امروز خود را با زیارت
عاشورا تغذیه کنیم.

-5- با تأمل در زیارت عاشورا
معلوم می‌شود که آن زیارت
شناسنامه‌ی فرهنگی و سلوکی شیعه
است و لعن‌های مطرح شده در آن جهت
تولی و تبرای مسلمانان را روشن
می‌کند تا هر مسلمانی جایگاه خود
را در نبرد بی‌امان حق و با طل
تعیین و تعریف کند و از حضور در
جبهه‌ی معنوی حق در هزاره‌ی سوم
محروم نماند و معلوم شود او نیز
بخشی از این جبهه است.

16 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

6- روشن است که «لعن» گفتن
مقوله ای متفاوت از ناس زاگفتن و
فحش دادن است، فحش دادن شأن یک
مسلمان نیست همچنان که علی◆
فرمودند: «إِنَّي أَكْرَهُ لَكُمْ أَنْ
تَكُونُوا سَبَّابِينَ»¹ به خدا سوگند
دوست ندارم شما از دشنامدهندگان
با شید. ولی «لـعن» کردن یک نوع
بیزاری جستن از ظلم و ظالم و
فاصله گرفتن از راه سپاه اهل
باطل و موجب قرب به جبهه ای امام
حسین◆ می شود و اینکه در دل ما
جایی برای همراهی با ظلم و ظالم
نیست. همان طور که خداوند بر اهل
کفر لعنت می کند و لعنت
لعنت کندگان را نیز بر آن ها
می فرستد و می فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ
يَكْثُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَ
الْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أَولئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَ يَلْعَنُهُمُ
اللَّاعِنُونَ». ² کسانی که دلایل روشن،
و وسیله ای هدایتی را که نازل
کرده ایم، بعد از آن که در کتاب
برای مردم بیان نمودیم، کتمان
کند، خدا آن ها را لعنت می کند؛
و همه لعن کندگان نیز، آن ها را
لعن می کند.

1 - نهج البلاغه، کلام 206

2 - سوره بقره، آیه 159

7- وقتی به عمر سعد «لعت» کردیم به این معنی است که دیگر در اردو گاهی که شخصیت عمر سعد هست، جای ما آن جا نیست و با توجه به لعنهای جامعی که در آن زیارت هست، راه برای انتخاب جایگاهی در کنار امام حسین◆ آسان میگردد. پس هرجا که شخصیت‌های مورد لعن در زیارت عاشران آن جا نباشند جای ما آن جا خواهد بود که جایگاه همراهی و همدلی با امام حسین◆ است و در آن حال تولی و تبری از حالت ذهنی خارج می‌شود و صورت کاربردی به خود میگیرد و این به معنی پاشیدن تخم کینه نیست، بلکه به معنی آن است که پرونده‌ی کربلا مفتوح است و ما می‌توانیم با امام حسین◆ اتحاد روحانی برقرار کنیم و متوجه باشیم «سپر از دست مینداز که جنگ است هنوز» مواظب باش در این جنگ در جبهه‌ی باطل قرار نگیری.

8- نام‌هایی که در زیارت عاشران آمده بیش از آن که نام اشخاص باشد اشاره به شخصیت‌هایی است که در همه‌ی زمان‌ها وجود دارند و زیارت عاشران پذجره‌ی روشنی است برای شخصیت‌شنا سی و

18 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

ملک هایی میدهد تا انسان در هر زمان یزید و شمر و آل مروان و آل زیاد زمان را بشناسد و جهت روح و روان خود را از آن‌ها جدا کند تا در اعلام موضوع، در نبرد تاریخی حق و باطل، بیموضع و بیطرف نباشد. زیرا بنا به فرمایش قرآن؛ «فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ»^۳ اگر انسان از دایره‌ی حق بیرون آمد، هر جا باشد در دایره‌ی گمراهی و کفر است.

۹- نصرت‌طلبیدن حضرت ابا عبدالله◆
که فرمود: «هَلْ مِنْ نَاصِرٍ يَنْصُرُنِي...» خطاب به لشکریان عمر سعد نیست، خطاب به همه‌ی آن‌هایی است که میخواهند در نبرد تاریخی حق با باطل در کنار حسین◆ باشند و از سیر روحانی و اتحاد با جان نورانی حضرت سید الشّہداء◆ عقب نیفتند و همچون امام خمینی«رضوان‌الله‌تعالیٰ علیه» در جنگ بیرونی و درونی با باطل، جای خود را تعیین کنند و با بازنگه داشتن پرونده‌ی نبرد تاریخی حق و باطل کربلا، جبهه‌ی زمانه‌ی خود را مدیریت نمایند و به پویایی اسلامی ادامه دهند.

10- زیارت عاشورا نقطه‌ی مکرر رجوع به کربلا است و نظر به راهی است که انتخاب حق برای انسان‌ها سخت و پیچیده نگردد، به شرطی که به کربلا و مقام قدسی امام حسین◆ درست بنگریم ولذا سعی‌شده است در کتابی که پیش رو دارید این موضوع مورد غفلت قرار نگیرد.

11- این کتاب بدون ویرایش‌های معمولی ادبی و با همان روح حضوری که سخنران محترم انجام داده خدمتتان عرضه می‌شود تا امکان ارتباط روحی با اصل زیارت برای خواننده‌ی محترم در سرتاسر کتاب باقی بماند و راهی جهت انس با مقام حضرت سیدالشهداء◆ باشد. از این رو کتاب حاضر کتابی است برای بارها خواندن، گشودن دو باره‌ی آن آغاز تو سلی است به آستان مقدس حضرت ابا عبدالله الحسین◆ و آنگونه که در متن آمده؛ «بها نهای است برای سیر در مقام نورانی امام حسین◆ و اتحاد روحانی با آن ذات مقدس».

گروه فرهنگی المیزان

مقدمه مولف

1- بهترین توصیف در رابطه با عظمت زیارت عاشورا متن زیارت است و اینکه چگونه آن زیارت ابعاد روحانی انسان را برミانگیزاند و موانع انس با شهدای کربلا را برطرف میکند. عمدۀ آن است که بدانیم این زیارت یک نحوه سلوک روحانی است و به صورت کاملاً کاربردی میتوان از آن بهره گرفت، إنشاء الله بما طالعه کتاب دلیل این ادعا روشن میشود.

2- در مورد سند زیارت عاشورا بزرگان دین سخنان مبدسوطی اظهار فرموده اند که بنده فکر میکنم با توجه به تأیید سند زیارت عاشورا توسط حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی که بنا به نظر اهل فن، در موضوع رجال‌شناسی، اگر نگوئیم بینظیرند مسلم کم نظیرند، دیگر هیچ شبّه‌ای بر موثق بودن آن زیارت باقی نمیماند، ایشان در جواب سؤال از سند زیارت عاشورا با

22 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

دلایلی که ذکر می فرمایند آن را
صحیح میدانند.^۱

زیارت عاشورا در دو کتاب مهم
«کامل الزیارات»، تألیف مرحوم
شیخ ابوالقاسم جعفر
بن محمد بن جعفر بن موسی بن قولویه و
«کتاب مصباح المتهجدین و
سلاح المتعبدین» نوشته‌ی مرحوم
ابی جعفر محمد بن الحسن الطوسي، آمده
است. مرحوم شیخ طوسی، این کتاب
را مختصر نمود و نام آن را
مختصرالمصباح نهاد. قابل ذکر
است، اگر چه بنای شیخ در این
کتاب، بر اختصار بوده ولی از
جهت اهمیت زیارت عاشورا، آن را
نیز نقل نموده است.

زیارت عاشورا؛ حدیث قدسی

زیارت عاشورا از دو طریق نقل
شده است: یکی از طریق امام
باقر♦ که آن را علقمه
بن محمد حضرمی و محمد بن اسماعیل از
صالح بن عقبه، و او از مالک جهنه
از امام باقر♦ نقل کرده‌اند. و
یکی هم از طریق امام صادق♦ که
آن را صفوان بن مهران جمال (از

1 - به استفتاء شماره 4383 دفتر حضرت
آیت‌الله شبیری زنجانی و یا پایگاه اینترنیتی
تراث، www.toraath.com رجوع شود.

اصحاب نیک امام صادق و امام کاظم «علیهم السلام») نقل کرده‌اند. از این طریق دوم استفاده می‌شود که زیارت عاشورا؛ حدیث قدسی است. زیرا در این حدیث آمده سیف بن عمیره می‌گوید: صفوان گفت امام صادق◆ فرمود: «همواره این زیارت و دعايش را بخوان، که من بر کسی که این زیارت و دعايش را از دور و نزد یک می‌خواند ضامنم که زیارت‌ش قبول گردد، و سعیش مورد تقدیر خداوند شود، و سلام او به امام حسین◆ برسد، و حاجتش- هرگونه و هرقدر باشد- از سوی خداوند برآورده گردد.» آنگاه امام صادق◆ به من فرمود: «يَا صَفْوَانُ وَجَدْتُ هَذِهِ الْزِيَارَةَ مَضْمُونَةً بِهَذَا الْضَّمَانِ عَنْ أَبِي وَأَبِي عَنْ أَبِيهِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ الْحُسَيْنِ عَنْ أَخِيهِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ عَنْ جَبَرَئِيلَ◆ مَضْمُونَةً بِهَذَا الضَّمَانِ قَالَ قَالُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ»؛² ای صفوان! من این زیارت را با همین ضمانت - قبولی و تقدیراللهی و وصول سلام - از

2 - «مصباح المتهجد»، ابو جعفر محمد بن حسن طوسی طبق نقل بحار الانوار، ج 101، ص 299 . سید عبد الکریم بن طاووس، فرحة الغری بصرحة القری.

24 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

پدرم، و پدرم امام سجاد◆ با همین ضمانت از امام حسین◆ و ایشان با همین ضمانت از برادرش امام حسن◆ و ایشان با این ضمانت از پدرشان امیرمؤمنان علی◆ و امیرمؤمنان◆ با همین ضمانت از رسول خدا^{آخ} و ایشان با همین ضمانت از جبرئیل، و او با همین ضمانت از خداوند متعال نقل کردند.

به گفته‌ی اهل فن به فرض این‌که سند زیارت عاشورا، قوی نباشد - که البته سند معتبری دارد - متن قوی و هماهنگی آن با روایات و زیارت‌های دیگر، دلیل بر قوت آن است. به طور قطع می‌توان گفت که هر یک از فراز‌های زیارت عاشورا چه آن‌جا که مدح و ستایش و سلام است و چه آن‌جا که نفرین و لعن بر دشمنان خدادست، با ده‌ها روایت معتبر، قابل تصدیق و تأیید است. و این در علم اصول ثابت است که از راه‌های اثبات صحّت یک روایت، مطابقت متن آن با آیات و روایات دیگر است. از آیت الله بهجت درباره‌ی سند زیارت عاشورا پرسیدند، ایشان گفتند: «متن زیارت عاشورا بر عظمت آن شاهد و

گواه است. یعنی چنین متنی، نیاز به سند ندارد.^۳»

توجه بسیار مراجع تقلید و خبرگان علم فقه و رجال و مداومت آنان در قرائت زیارت عاشورا از گذشته تا حال، خود دلیل اهمیت و عظمت این زیارت است.

تو جه و مداومت بزرگانی چون آیت‌الله شیخ محمدحسین اصفهانی (معروف به کمپانی)، آیت‌الله شیخ صدرای بادکوبه‌ای، آیت‌الله حاج میرزا ابوالفضل تهرانی، آیت‌الله شیخ مرتضی انصاری، علامه‌ی مجلسی، آیت‌الله میرزا محمد تقی شیرازی، عالم بزرگوار شیخ‌نجفی قوچانی صاحب کتابهای سیاحت غرب و سیاحت شرق، آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری مؤسس حوزه‌ی علم‌یهی قم و بسیاری از علمای دیگر، بر زیارت عاشورا شاهد بر این مدعاست.

از فرزند علامه‌ی امینی نقل می‌کند که: پدرم با کثرت مطالعات و تحقیقاتی که داشت، بر خواندن زیارت عاشورا مداومت داشت، و من حدود چهار سال بعد از فوت‌شان، ایشان را خواب دیدم و از ایشان پرسیدم که چه عملی

3 - «شرح زیارت عاشورا و داستان‌های شگفت آن»، موسی خسروی، ص 13.

26 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

باعث نجات است، به من گفتند:
زیارت عاشورا را به هیچ عنوان و
عذری ترک مکن.

در کتاب شریف نجم الثاقب
صفحه‌ی 464 و نیز کتاب مفاتیح
الجنان، حکایت سید رشتی چنان
نقل شده است:

«مرحوم سید احمد بن سید حسن موسوی
رشتی، در سفر حج از قافله
عقب ماند. حضرت بقیه‌الله الاعظم،
ارواحنا فداه، او را نجات
داد ند. در این تشریف، حضرت
مهدیؑ به او می‌فرمایند: که
نافله‌ی شب بخوان تا راه را
پیدا کنی، او نهایت شب را
می‌خواند. بعد به او
می‌فرمایند: جامعه بخوان،
مرحوم رشتی جامعه را از حفظ
می‌خواند. بعد امام زمانؑ
می‌فرمایند: عاشورا بخوان. او
زیارت عاشورا را نیز با تمام
لعن و سلام و دعای علقمه از
حفظ می‌خواند. آنگاه حضرت او
را سوار بر مرکب کرده و به
دو ستانش می‌رسانند و در بین
راه، به سید رشتی می‌فرمایند:
چرا شما نافله نمی‌خوانید؟
نافله، نافله، نافله. چرا
شما عاشورا نمی‌خوانید؟
عاشورا، عاشورا، عاشورا. چرا

شما جامعه نمیخوانید؟ جامعه،
جامعه، جامعه».

امام باقر◆ فرمودند: وقتی
این زیارت را با آدابش خواندی؛
«کَتَبُ اللَّهُ لَكَ بِهَا أَلْفَ الْفِ حَسَنَةٍ وَ
مَحَا عَنْكَ أَلْفَ الْفِ سَيِّئَةٍ وَ رَفَعَ لَكَ
مِائَةَ أَلْفِ دَرْجَةٍ وَ كُنْدُتْ مِمَّنِ
اسْتَشْهِدَ مَعَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلَيٍّ حَتَّى
تُشَارِكُهُمْ فِي دَرَجَاتِهِمْ وَ لَا تُعْرَفُ إِلَّا
فِي الشَّهَادَاءِ الَّذِينَ اسْتُشْهِدُوا مَعَهُ
وَ كَتَبَ لَكَ ثَوَابَ كُلِّ نَبِيٍّ وَ رَسُولٍ وَ
زِيَارَةً مَنْ زَارَ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلَيٍّ◆ مُنْذُ
يَوْمَ قُتِلَ»⁴ خداوند متعال برای تو
هزارهزار حسنہ نوشته و هزارهزار
گناه محو میفرماید و صد
هزارهزار درجه مقام و مرتبهی تو
را بالا برده و تو را از کسانی
قرار میدهد که با حضرت
حسین بن علی «علیهم السلام» شهید شده اند و
بدین ترتیب در درجهی ایشان
قرارت میدهد و شناخته نمیشود
مگر در زمرهی شهدائی که با آن
حضرت شهید شده اند و ثواب تمام
اندیاء و رسولان و کسانی را که
زیارت امام حسین◆ را از زمان
شهادتش تا به الان نموده اند
برایت مینویسد.

28 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

گفته شده که بسیاری از بزرگان و مراجع و عرفاء، زیارت عاشورا را با صد بار لعن و سلام میخوانند و از جمله نقل شده که امام خمینی^(رضوان‌الله‌تعالیٰ‌علیه) چنین زیارت ای کردن دارد.

همچنین حضرت آیت‌الله العظمی بهجت «رحمه‌الله‌علیه» میگویدند: «شیخ اذ صاری ز یارت عاشورا را با صد لعن و سلام میخوانند». آری فرموده اند: اگر قرائت صدبار لعن و سلام در هنگام زیارت عاشورا باعث عسر و حرج و یا سبب نخواندن زیارت عاشورا شود اگر چنانچه بعد از هر بخش از لعن‌ها و سلام‌ها بگوید: «تسعاً و تسعینَ مرّة» إن شاء الله ثواب زیارت کامل را خواهد داشت. و نیز از امام هادی♦ نقل شده که فرمودند: «من قراء لعن زیارة العاشورا المشهورة مرّة واحدة ثم قال: اللهم العنهم جميما تسعة و تسعین مرّة كان كمن قرأه مائة مرّة، ومن قراء سلامها مرّة واحدة، ثم قال السلام على الحسين، وعلى بن الحسين وعلى اولاد الحسين وعلى اصحاب الحسين تسعا و تسعین مرّة كان كمن قرأه مائة مرّة تامة من اولهما الى آخرهما»؛ کسی که در زیارت عاشورا، در فراز لعن،

یک بار آن را کامل بخواند
(اللهم العن اول ظالم ظلم...)،
سپس 99 بار بگوید «اللهم العنهم
جميعاً»، مانند آن است که همه‌ي
این فراز لعن را صدبار گفته
است، همچنان اگر یک بار فراز
سلام را تا آخر به طور کامل
بخواند، سپس 99 بار بگوید:
«السلام على الحسين، و على على
بن الحسين و على اولاد الحسين و
على اصحاب الحسين» مانند آن است
که همه‌ي فراز سلام را به طور
کامل خوانده است.⁵

باز تأکید می‌شود بهترین توصیف
جهت نقش زیارت عاشورا در اصلاح
امور فردی و اجتماعی، تدبیر در
متن زیارت است، به امید آن که
در این راستا قدم کوچکی برداشته
باشیم . إن شاء الله .

طاهرزاده

5 - شفاء الصدور في شرح زيارة
العاشر، تاليف ميرزا ابوالفضل تهرانی،
لؤلؤ النضيد نصرالله شبستری .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

”السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا^{أَنَّ}
عَبْدِ اللَّهِ وَ عَلَى الْأَرْوَاحِ
الَّتِي حَلَّتْ بِفِتَنَائِكَ عَلَيْكَ
مِنِّي سَلامٌ اللَّهُ أَبَدًا مَا
بَقِيتْ وَ بَقِيَ اللَّيْلُ وَ
النَّهَارُ وَ لَاجَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ
الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ
السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَ
عَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ
عَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ وَ
عَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ“

قصد داريم زيارت عاشورا را از
زاو يه اي بـ حـثـ کـ نـیـمـ کـهـ إنـ شـاءـ اللهـ
عزـادـاريـ بـ رـايـ حـضـرـتـ اـبـاعـبـدـالـلهـ◆ـ وـ
تـوجـهـ بـهـ حـضـرـتـ،ـ سـرمـایـهـ ايـ مـتـعـالـیـ
وـ حـیـاتـیـ بـرـینـ بـرـايـ رـوحـ وـ قـلـبـ ماـ
 بشـودـ .ـ

اميـدـ وـ اـرـمـ فـرـصـتـيـ پـيـشـ آـيـدـ تـاـ بـهـ
صـورـتـ مـفـصـلـ بـهـ زـيـارـتـ عـاشـورـاـ بـهـ
عـنـوـانـ يـکـ دـاـيـرـةـ المـعـارـفـ سـلـوـكـيـ
بـپـرـداـزـيمـ،ـ وـليـ سـعـيـ مـيـشـودـ درـ اـيـنـ
فـرـصـتـ کـوـتـاهـ درـ هـمـانـ رـاـسـتاـ نـظـريـ

32 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

مختصر به آن داشته باشیم تا با
توجه به این زیارت شریف نصیبی
الهی برای خود به دست آوریم.

یگانه‌شدن جان

خود تان میدانید هدف این است
که انسان به وحدت برسد. ما در
این دنیا آمده‌ایم تا از
پراکنده‌گی فکری و میل‌های پراکنده
و هوس‌های متفاوت آزاد شویم و به
وحدة شخصیت برسیم و در انسانیت
به یگانگی دست یابیم، نه ملائکه
گردیم و نه خدا شویم، بلکه
انسان شویم، اما انسانی یک دله،
نه صد دله. انسانی که کل وجود و
کل اراده‌ها یک اراده شود و آن
اراده، اراده‌ی خداخواهی باشد،
در آن صورت است که این انسان
یگانه شده‌ی فارغ از میل‌های
پراکنده، شأن اتصال به حضرت آحد
و خدای یگانه را پیدا می‌کند.

نماز را هم برای همین هدف
می‌خوانیم که جان ما با پشتکردن
به کثرت‌ها، تماماً یک اراده شود
و معبدود یگانه را قبله‌ی خود
قرار دهد. به همین جهت خداوند
می‌فرماید: «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي»؛^۱

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 33
امام حسین◆.....

نهاز به پا دار جهت یاد من، به
طوري که جهت جانت به سوي من
باشد که خدای واحد یگانه هستم و
جمله‌ی «الله أَكْبَر» را هم به همین
قصد می‌گوییم، تا بزرگی خدا جایی
برای بزرگنمایی غیر، در جان ما
نگذارد و جانمان با توجهات
پراکنده به عالم کثرت، تکه تکه
نشود. می‌خواهیم یگانه شویم، آن
وقت با یگانه‌شدن جان، به نهايت
خود که تقرب به یگانه مطلق
يعني حضرت احد است نایل می‌شویم.
شما يك موجود مجرّد و غير مادي
هستید. حقیقت شما نه بدن شماست
و نه خیالات شما. جنس شما این
است که می‌توانید به سوي عالم
غیب سیر کنید. مگر وقتی می‌گویید
«الله أَكْبَر» چه کار می‌کنید؟ اگر
همین حالا از عمق جان بگویید:
«الله أَكْبَر» همین حالا جان شما
متوجه کبریایی حضرت «الله» می‌شود و
به سوي عالم غیب سیر می‌کنید،
چون حقیقت شما آن جایی است. پس
با گفتن «الله أَكْبَر» به راحتی در
عالم غیب که وطن اصلی شما است و
همین حالا باطن شما در آن جا است،

34 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسين♦

سير کرده ايد.² چون حقيدقت شما
حضور در عالم غيب است. به گفته ي
مولوي:

ما به فملک بوده ايم،
باز همانجا رويم،
خود ز فملک بر تريم، وز
زيزن دو چرانگذريم،
عالم خاک از كجا، گوهر
بر چه فرود آمدید، باز
بخت جوان يار ماست،
غافله سالار ما، فخر
ما گاهي اوقات داري سير
روحاني هستيم ولي خودمان متوجه
نيدستيم. در مورد سير با ذكر «الله
أكْبَر» ابتداء با تفکر بر روي
معني «الله أكْبَر» متوجه كبر يايي
حضرت «الله» و اين که او بالاتر از
آن است که به وصف آيد ميشويد،
سپس آرام آرام آن را به قلب
مي رسانيد و ان شاء الله نور «الله
أكْبَر» در قلب شما تجلی مي کند و
جان شما با نور كبر يايي حضرت

2 - برای شرح مفصل این موضوع به کتاب «چ گونگی فعلیت یافتن باور های دینی» از همین مؤلف رجوع فرمائید.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 35
امام حسین◆.....

پروردگار مأنوس می‌شود، در چنین
شرایطی هر وقت جانتان را متوجه
این اعتقاد کردید دیگر در مفهوم
ذهنی «الله أكْبَر» متوقف نیستید
 بلکه سیر معنوی و غیبی برایتان
 پیش می‌آید و لذا حالتان تغییر
 می‌کند و منور به نور کبریایی آن
 حضرت می‌گردد، به عبارتی جانتان-
 حتی در حد محدود- به یک مقام وارد
 می‌شود، این دیگر گذر از مفهوم و
 معنای ذهنی و سیر به سوی انس با
 حقایق است.

در راستای گذر از مفهوم و انس
 با حق گفته اند در نماز نباید
 فکر کنید، بلکه در نماز باید با
 خدا دلدادگی نمایید. باید دل را
 از طریق نماز به حق داد و قلب
 را متوجه حق نمود. برای همین
 فرمودند: در نماز حضور قلب شرط
 است و نه حضور فکر، نفرمودند
 بنشینید فقط روی معانی فکر
 کنید، بلکه فرمودند: بعد از
 ادراک معانی نماز، حضور قلب و
 سیر به سوی آن حقایق داشته
 باشد.

مرحوم مطهری «رحة‌الله‌علیه» می‌فرمایند:
 خدمت مرحوم سید هاشم حدّاد «رحة‌الله‌علیه»
 که از عرفای بزرگ و از شاگردان
 مرحوم قاضی طباطبائی «رحة‌الله‌علیه» بودند،

36 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

رسیدم. ایشان به من گفتند: نماز را چگونه می خوانی؟ عرض کردم: کاملاً توجه به معانی کلمات و جملات دارم. آقای حداد^{رحمۃ اللہ علیہ} فرموده بودند: پس کی نماز می خوانی؟ در نماز توجه ات به خدا باشد و بس، توجه به معانی مکن! آقای مطهری^{رحمۃ اللہ علیہ} فرموده بودند: انصافاً جمله ایشان حاوی اسرار و دقایقی است و حق مطلب همین طور است که افاده فرمودند.³ مرحوم هاشم حداد ایشان را متوجه نکته‌ی دقیدقی کردند که باید در نماز حضور قلب داشت، نه حضور فهم. باید از حضور فهم گذر کرد و به حضور قلب رسید. و معنی سیر همین است.⁴ درک مفاهیم و توجّه به مفاهیم همه باید قبل از نماز انجام شود ولی در نماز باید سیر داشت و در این گفتگو خدا مخاطب انسان باشد، الفاظ و معانی، خود به خود مورد استفاده قرار می‌گیرد، مثل گفتوهایی که ما با

3 - «روح مجرد»، آیت‌الله حسینی طهرانی، چاپ اول ص 161.

4 - این‌که در روایات می‌فرمایند یک ساعت تفکر از هفتاد سال عبادت بهتر است، تفکر در این روایات به معنی سیر است که موجب رفع حجاب می‌شود.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 37
امام حسین◆.....
همدیگر داریم، اگر صرفًا به
کلمات و الفاظی که رد و بدل
میشود توجه کنیم، توجه به مخاطب
از بین میروند و مقصد اصلی که
ارت بساط با مخاطب بود فراموش
میشود.

برگشت به مقام عندالله

در راستای توجه به عالم غیب
عرض بنده آن است که اگر خواستید
به عالم غیب سیر کنید، از طریق
توجه به حضرت ابا عبدالله الحسین◆
این سیر به خوبی انجام میگیرد و
عملًا سیر روحانیتان را میتوانید
از آن طریق شروع کنید. از طریق
توجه به یک انسان کامل که حرکات
و سکناتش برای ما تا حدی ملموس
است، سیر روحانیمان شروع میشود.
چون اولاً: ذات ما یک حقیقت مجرد
است و از جنس عالم غیب و معنی
است و نه از جنس عالم ماده.
ثانیاً: به جهت فطرتی که داریم
استعداد انس با عالیترین انسان
در ما هست. به جهت مجرد بودن
ذاتمان، قطره‌ای هستیم جدا شده
از دریای عالم معنا و همسنخ آن
عالم. اصل ما آدمیت است و
خلیفة الله شدن ما به خاطر اینکه در
دنیا آمده‌ایم و اشخاصی به نام

38 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

بـتول، اکبر، فاطمه، علی و ...
شده ایم مورد غفلت قرار گرفت.
مـگر قبل از این بـدن، یعنی قبل
از ورود در عالم مـادی، در جواب
پـروردگارـتـان کـه سـؤـال فـرمـودـهـ:
«أَلَسْتَ بِرَبِّكُمْ؟» آـیـا پـروردگـارـشـماـ
نـیدـستـمـ؟ نـگـفتـیدـ: «بـلـی شـهـدـنـاـ»؛
آـرـیـ، مـیـبـیـنـیـمـ کـه تو پـروردگـارـ ماـ
هـسـتـیـ؟ اـینـ نـشـانـمـیدـ هـدـ حـقـیدـقـتـ
هـمـهـیـ ماـ جـوـهـرـ عـظـیـمـ آـدـمـیـتـ رـاـ
دارـاـ استـ وـ هـمـهـ هـمـ بـهـ طـورـ یـکـسانـ
آنـ گـوـهـرـ رـاـ دـارـاـ هـسـتـیـمـ، زـیرـاـ
هـمـهـ اـقـرـارـ بـهـ رـبـوـبـیـتـ حـقـ
کـرـدـهـ اـیـمـ. حالـ کـهـ درـ اـینـ بـدنـهـایـ
مـتـکـثـرـ مـقـیـمـ شـدـهـ اـیـمـ وـ بـهـ صـورـتـ
حـسـنـ، بـتـولـ، اـکـبـرـ، فـاطـمـهـ وـ عـلـیـ
درـ آـمـدـیـمـ اـزـ آـنـ حـضـورـ مـحـرـومـ
شـدـیـمـ.

خـداـونـدـ درـ قـرـآنـ مـیـفـرـمـایـدـ:
«وَإِنْ مَنْ شَيْءٌ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ
وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدْرٍ مَعْلُومٍ»⁵؛
یـعنـیـ هـیـچـ شـیـئـیـ نـیـسـتـ مـگـرـ اـینـ کـهـ
خـزـینـهـهـایـشـ نـزـدـ مـاـسـتـ وـ اـزـ آـنـ
خـزـیـنـهـهـ نـهـ نـازـلـ نـزـدـ خـداـستـ، کـهـ
انـداـزـهـیـ مشـخـصـ وـ مـحـدـودـ. پـیـسـ
خـزـینـهـیـ آـدـمـیـتـ هـمـ نـزـدـ خـداـستـ، کـهـ
هـمـانـ مـقـامـ اـمـامـ مـعـصـومـ وـ حـقـیدـقـتـ

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 39
امام حسین◆.....

الانسان است. در همین رابطه در توقیعی که از ناحیه مقدسه حضرت صاحب امر رسید، حضرت میفرمایند: «وَنَحْنُ صَنَائِعُ رَبِّنَا وَالْخَلْقُ بَعْدُ صَنَائِعِنَا»؛⁶ ما دستپروردگاری مستقیم پروردگارمان هستیم و خلق بعد از آن، دستپروردگاری ما میباشد و از مسیر ما به کمالات لازم میرسند.

همهی ما دارای یک اصل روحانی و ربانی هستیم که از طریق آن اصل و فطرت با خداوند روبرو بوده ایم، همان اصلی که خداوند در بارهی آن میفرماید: وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذَرِيتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنفُسِهِمْ أَلْسُتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهَدْنَا...»؛⁷ همهی فرزندان آدم در مقام قبل از بدن و خارج از نام و نشان در مقام عِنْدَ اللَّهِي آدمیت محفوظ با حق آشنا شدند و اقرار به ربوبیت او کردند، حال که حسن و اکبر و فاطمه شده اند و نظر به عالم کثرات اند اخته اند آن حضور را فراموش کرده اند. به گفته مولوی:

6 - بحار الانوار، ج 53، ص 178.

7 - سوره‌ی اعراف، آیه‌ی 172.

40 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

متحد بودیم یک
گوهر همه
بیسر و بیپا بُدیم
چون آفتاد
چون به صورت آمد آن
نمود سده
حال می خواهیم از طریق نظر و
محبت به مقام امام معصوم و
ارتباط با آن مقام، با پای
اختیار به مقام عنداللهی خود
برگردیم .

غمان سامانی «رحمۃ اللہ علیہ» آن شاعر عارفِ
آستان امام حسین♦. در کتاب
شریف گنجینة الاسرار میگوید:
ابا عبدالله♦ در شب عاشورا به
اصحاب خود فرمودند که شما آدمیت
خود را در حین توجه به
روزمرگی‌های زندگی فراموش
کرده‌اید و فردا بناست آن آدمیت
را که در عهد الست به آن اقرار
کردید، نمایش دهید. میگوید حضرت
سید الشهداء♦ :

ذر ز صندوق
حققت باز کرد
یاد شان آورد آن
عهد آلست
باده خورد ستید
سادا بادتاز؟
جلوهی ساقی
ذیشت برده ها
آن اشارت‌های
ساقی، یـ، ذـ،

بالب خود
گوششان انداز کرد
جمله را کرد از
شداب عشقه مست
گفت شا باش این
دل آزادتاز
یاد تان باد ای
فراموش کرده ها
یاد تان باد ای
به دلتان شود مـ،

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 41
امام حسین◆
کاین خمار آن هان و هان! آن
باده دا بُد دد قفا وعده دا باید و فا
یعنی آن تعهد عهد آلست را که
در پنهان غیب اقرار کردید حال
در آشکارا اظهار بنمایید و
اصحاب سیدالشهداء به حق، آدمیت
را به صحنی کربلا به تمام معنا
به نمایش گذارند. به همین جهت
در زیارت عاشورا فقط به
اباعبدالله◆ سلام نمیدهیم، بلکه به
اصحاب آن حضرت هم سلام میدهیم و
این سلام نشانگر مقام عظیم اصحاب
اباعبدالله◆ است، حتی ائمه[ؑ] که
زیارت عاشورا را اظهار
داشته اند، به اصحاب آن حضرت سلام
داده اند.

به هر صورت، عرض بنده آن است
که ای انسانها، قبل از آن که
اسم و جسمتان مطرح باشد،
آدمیتتان مطرح است و تو ای
انسان، آدمیت هستی، هر چند
فرا موش کرده ای. پس به دریای
بینام و نشان آدمیت برگرد و
آدمیت یعنی امام معصوم، یعنی
انسان کامل. اصلاً وجود امام
معصوم نمایش و مذکور مقام اصلی
ما است که در عهد الست در آن
وارد شدیم.

باید متوجه مقام ابا عبدالله◆ شد
و در آن مقام عزیز سیر کرد.

42 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

آنگاه آرام آرام ملاحظه میکنید که «آشنايی نه غريب است که جان سوز من است» احساس میکنی با آن حضرت یک آشنايی عميق روحی و روحانی داري، زира از طريق اين سير، به آدميت دست مييابي، از طريق ز یارت عا شورا و نظر به حضرت سيدالشهداء◆ باید کار به اينجا بکشد. كربلا براي اين است که آدم ها، آدميت گمشده ي خود را از طريق دلدادگي به مقام ابا عبدالله◆ و از طريق امثال ز یارت عا شورا به دست آورند، بقيه اش فرع است.

امام حسین◆ گمشده ي بشریت

جريان هاي سياسي- تاریخي كربلا فرع قضيه هستند. اما سير در مقام امام چيز ديگري است. باید اين سير قلبی صورت گيرد تا با امام حسین◆ هم نوا شويم و واقعاً با آن حضرت احساس يگانگي نمائیم. مگر نشنيده ايد که پیامبر ﷺ و فاطمه ي زهراءؑ قبل از واقعه ي كربلا براي امام حسین◆ گريه ميکردند؟⁸ اين گريه ها با قصد سير به سوي مقام امام

8 - «الدھوف علی قتلی الطفوف»، سيدبن طاوس، ص 17.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 43
امام حسین◆.....

حسین◆ انجام میگرفت و نظر به
مقامي بود که حضرت سیدالشهداء◆
متذکر آن بودند. بنابراین سیر
در مقام حضرت ابا عبدالله◆ چیز
دیگری است و به زمان حادثه
محدود نیست. باید روشن شود
گریه پیامبر و فاطمه ز هرا و
علی مرتضیؑ برای امام حسین◆
حکایتی است از یک نوع دلدادگی
نسبت به ابا عبدالله◆ و آنچه از
منظر حضرت سیدالشهداء◆ ظهور
کرد. به عبارت دیگر آن گریه ها
یک نوع توجه به مقامي است که در
شخص حضرت امام حسین◆ ظاهر شد.
در همین رابطه است که حضرت
سیدالشهداء◆ در جواب محمد
حنفیه که اصرار داشت حضرت از
مدينه خارج نشوند و نگران شهادت
حضرت بود فرمودند: رسول خدا را
در خواب دیدم که فرمود: «يَا
حُسَيْنُ اخْرُجْ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ شَاءَ أَنْ يَرَاكَ
قَتِيلًا»؛ اي حسین خارج شو! زیرا
خدا میخواهد تو را کشته ببینند.
محمد بن حنفیه گفت: إِنِّي لَهُ وَ إِنِّي
إِلَيْهِ راجِعٌونَ. پس این زن و بچه
را برای چه همراه خود میبری، در
صورتی که با این حال خارج
میشوی؟ «قَالَ فَقَالَ لِي أَخْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ
شَاءَ أَنْ يَرَاهُنَّ سَبَائِيَا - فَسَلَّمَ عَلَيْهِ

44 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

وَ مَضَىٰ»⁹ فرموده: جدم به من
فرموده: خدا میخواهد ایشان را
اسیر ببیند. محمد بن حنفیه با
امام حسین خدا حافظی کرد و رفت.
◆ چون متوجه شد امام حسین◆
مأمورند تا از مذظر خود حقایقی
را در این عالم بگشایند.

اگر پس از معرفت به مقام
امامت حضرت ابا عبدالله◆ بر روی
سیره‌ی حضرت تدبیر نهائیم و از
طريق توجه قلبی به آن حضرت نظر
کنیم گمشده‌مان را می‌یابیم.
همانی که رسول خدا^{۱۰} در موردش
فرمودند: «إِنَّ لِلْحُسَيْنِ فِي بَوَاطِنِ
الْمُؤْمِنِينَ مَعْرِفَةً مَكْثُومَةً»؛
مؤمنین در باطن خود یک معرفت
نهفته نسبت به امام حسین◆
دارند. با توجه قلبی به سیره‌ی
حضرت سید الشهداء◆ إن شاء الله به
مقامي میرسید که به لطف خداوند
میتوان گفت همه‌ی بهشت‌ها در
جانتان شکفته می‌شود و هیچ چیزی
بالاتر از انس با آن حضرت
نمی‌خواهید، چون آن انس را همه‌ی
مقصد و مقصود خود می‌یابید. رسول
خدا^{۱۰} فرمودند: «أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ

9 - «اللهوف»، ص 53 - 56.

10 - «بحار الأنوار»، ج 43، ص 272.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 45
امام حسین◆
بَابُ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ ...»؛¹¹
بدانید که حسین◆ دری است از
درهای بهشت.

إصرار ما روی این نکته است که
باید متوجه این سیر باشیم و از
طريق توجه قلبی به سیره‌ی حضرت
اباعبدالله◆ این سیر انجام می‌شود.
البته باز تأکید می‌کنم قبل از
آن، باید مقام امام و امامت را
خوب بشناسیم و متوجه جایگاه
عرشی آن ذوات مقدس و نقش و
تأثیر آنان بر جان محبان شان
باشیم تا قلبمان نسبت به مقام
امام کاملاً تسلیم باشد. و آن‌گاه
که اظهار میداریم: «إنِي سِلْمٌ لِمَنْ
سَالَمَكُمْ»؛ با تمام وجود، جان خود
را در معرض فرمان امام قرار
داده باشیم. از طرفی کسی
می‌تواند در سیر دادن جان به سوی
امام حسین◆ موفق شود که آرام
آرام و به مرور، مشغله‌های
دنیاچی اش را کنار گذاشته باشد و
مسیرش مسیر اصحاب کربلا باشد.
چون یک نوع همسنخی ابتدایی باید
بین کسی که زیارت عاشورا
می‌خواند با کسانی که او می‌خواهد
از طريق زیارت عا شورا با آن‌ها

11 - «مقتل خوارزمی»، ج 1، ص 145، نقل
از ترجمه خصائص الحسینیه.

46 زیارت عاشورا اتحاد رو حانی با
امام حسین◆

متعدد شود، وجود داشته باشد تا
این سیر برایش ممکن گردد.

زیارت امام حسین◆ یک عبادت
بزرگ است.¹² شاید کمتر عبادتی
آن طور که در جوامع روایی ما
مطرح است به بزرگی آن باشد.
همان طور که سوره‌ای به عظمت
سوره‌ی اخلاص بعنی «قُلْ هُوَ اللَّهُ»؛
نداریم. این سوره و آن زیارت،
هر کدام جای خاصی در عبادات
دارند و عموماً روزهای مخصوص که
زمینه‌ی ارتباط با آسمان معنویت
باشد بیشتر فراهم است، زیارت
امام حسین◆ و سوره‌ی «قل هو الله
احد» بیشتر توصیه شده است.

به عنوان مثال در اعمال روز
عرفه هم توصیه به زیارت
اباعبدالله◆ شده و هم توصیه به
سوره‌ی اخلاص؛ که مجموعاً در آن
روز این سوره را سیصد و یک بار
می‌خوانید. از طریق خواندن سوره‌ی
اخلاص و نظر به حقیقت احدي حضرت
«الله» باب اتحاد قلب با حق باز
می‌شود و حجاب‌های بین انسان و
خداآوند مرتفع می‌گردند تا یگانگی
او را حس کند و از طریق زیارت

12 - در روایت داریم؛ ثواب هزار حج و
هزار عمره و جهاد در کنار رسول خدا^{آخ}
دارد. (المزار الكبير، ص482)

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 47
امام حسین◆.....

امام حسین◆ باب اتحاد قلب با
انسان کامل که مظہر یگانگی حق
است، بر انسان گشوده می‌شود. با
قرائت سوره‌ی اخلاص و تو جهادن
قلب به مقام حضرت آحدی، انسان
متخلق به اخلاق الهی می‌شود و از
پراکندگی شخصیت نجات می‌یابد و
با زیارت امام حسین◆ از طریق
زیارت عاشورا و یا سایر زیارات،
تو جه قلب به آدمیت و انسانیت
می‌افتد و یک نحوه یگانگی و
همسنخی با آن حضرت در جان انسان
طملوں می‌کند به طوری که رسول
خدا^{۱۳} می‌فرمایند: «مَنْ أَحَبَّنَا أَهْلَ
الْبَيْتِ فِي اللَّهِ حُشِّرَ مَعَنَّا وَ أُذْخَلَنَا
مَعَنَّا الْجَنَّةَ»؛^{۱۴} هرکس ما خانواده
را برای خدا دوست داشته باشد با
ما محشور می‌شود و او را با خود
به بهشت می‌بریم. ولی این همسنخی
و یگانگی از طریق فکر واقع
نمی‌شود بلکه از طریق توجه قلبی
و سیر معنوی در مقام امام محقق
می‌شود. زیرا باید این دل را به
آن‌هایی داد که قرآن به ما
فرموده به آن‌ها مودت و محبت
بورزید.

13 - «بحار الأنوار»، ج 46، ص 202.

14 - به کتاب «مبانی نظری و عملی حب
أهل البيت◆» از همین مؤلف رجوع شود.

48 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

در محضر ابا عبدالله◆ باید به این درجه از شعور رسیده باشیم که ما در روزمرگی‌های دنیا، خودمان را گُم کرده‌ایم و آمده‌ایم تا پیدا کنیم، منتهی خودِ حقیقی، یعنی خودِ برتر را، و این خودیابی تنها با فکر به دست نمی‌آید، باید دل در صحنه باشد و محبوب دل هم انسان کاملی چون حسین◆ باشد؛ خودی که هنوز از مرحله‌ی علم حصولی و مفاهیم عبور نکرده و به مرحله‌ی علم حضوری و قلب نرسیده نمی‌تواند با دل خود با امام◆ مرتبط شود.

با توجه و تمرکز و حضور قلب و اشک و سیر در مقام حضرت سید الشهداء◆ خودیابی حاصل می‌شود و خودِ گمشده‌ی خود را در جمال حسین◆ می‌یابیم. چون ما انسانیم، منتهی قطره‌ای از دریای انسانیت. باید به اصل انسانیت که امام معصوم است وصل شویم و با توجه به کاری که حضرت سید الشهداء◆ انجام دادند این کار خود به خود عملی می‌شود. روایت می‌فرماید: «إِنَّ لِقَتْلِ الْخُسَيْنِ حَرَازَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 49
امام حسین◆
لَا تَبْرُدْ أَبَدًا»¹⁵ در راب طه با
شهادت حسین◆ حرارتی در قلوب
مؤمنین هست که هرگز فرو
نمی‌نشیند. حال این حرارت پنهانی
در قلب شما از طریق تو جه به
مقام امام، سر بر می‌آورد و
إن شاء الله تمام صفات رذیله را
می‌سوزاند، به همین جهت هم باید
دائماً به یاد حضرت سید الشهداء◆
بود. به دلیل این حرارت باطنی و
قلبی است که به ما توصیه می‌شود
با نظر به واقعه کربلا نسبت به
صعود روحانی خود اقدام کنیم و
از آنچه می‌توانیم به دست آوریم
غافل نشویم که عبارت است از رشد
بیشتر و عمیقتر در دینداری.

همان‌طور که دین آمده است تا
ما را به کمال لازم برساند و به
مقاصد عالی انسانی نا یل کند،
کربلا در همین راستا به صحنه
آمده است تا هدف دین در حجاب
نرود. پس باید طوری به کربلا و
زیارت عاشورا بنگریم که در
ایجاد و احیای آدمیت خود بهره
بگیریم و آرام آرام به نور امام
نزدیک شویم، در آن حالت است که
مقام بلندی را در خود حس می‌کنیم

50 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

و معنی ولایت امام معصوم در جان
ما جلوه خواهد کرد.

اگر با چند کتاب و سخنرانی
آنچه باید به دست آید به دست
می آمد، این همه توصیه به محبت
اهل البیت◆ و عزاداری برای
امام حسین◆ و اشک و بیقراری
نمی کردند، بر همین مبنای است که
رسول خدا^{۱۶} می فرمایند: «لِكُلَّ
شَيْءٍ أَسَاسٌ وَ أَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا
أَهْلَ الْبَيْتِ»؛^{۱۶} برای هر چیزی
اساسی هست و اساس اسلام حب ما
اهل بیت است.

جایگاه اشک برای امام حسین◆

قضیه کربلا یک فرهنگ فوق
العاده ای است، انسان کاملی به
صحنه آمده است و مأمور است در
راستای ادامه نهضت خود موضوع
اشک بر شهادی کربلا را جهت اصلاح
بشریت به نحوی خاص جزء مأموریت
خود قرار دهد به همین جهت در
روایات متعدد روی گریه برای
شهادی کربلا تأکید شده است. حتی
از قبل مشخص است که حضرت
ابا عبدالله◆ چنین مأموریتی را به

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 51
امام حسین◆.....

عهده دارند. در روایت داریم حضرت امیر المؤمنین◆ به امام حسین◆ فرمودند: «یا عَبْرَةٌ كُلُّ مُؤْمِنٍ فَقَالَ أَنَا يَا أَبَتَاهُ؟ فَقَالَ نَعَمْ يَا بُذَي»؛¹⁷ ای عامل اشک هر مؤمنی! امام حسین◆ سؤال کردند، مرا میفرمایید ای پدر؟ حضرت فرمودند: آری ای پسرم. چون این اشک، اشک جبران آن کمالی است که از آن دور افتاده ایم و امام حسین◆ و اصحاب آن حضرت ما را متوجه آن کمال مینمایند. حضرت سید الشهداء◆ میفرمایند: «أَنَا قَتِيلُ الْعَبْرَةِ لَا يَذْكُرُنِي مُؤْمِنٌ إِلَّا اسْتَغْبَر»¹⁸ من کشته ام برای اشک، هیچ مؤمنی یادم نهی کند مگر آنکه گریه خواهد کرد.

اشکی که در شیعه هست با ناراحتی های عاطفی و احساساتی فرق اساسی دارد، اشک برای حسین◆ عامل رابطه‌ی انسان با مقاصد قدسی است و لذا نه تنها شادی و نشاط را از شیعیان نمیگیرد، بلکه شادی و نشاط در زندگی شیعیان موج میزند. ولی نباید آن را با لذتگرایی یه کی

17 - «بحار الأنوار»، ج 44، ص: 280.

18 - «أَمَالِي الصَّدُوق»، ص 137. المجلس الثامن والعشرون.

52 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

گرفت، زیرا تفاوت زیادی است بین آن شادی که با پرهیزگاری همراه است و روح معنوی دارد با آنچه امروز در غرب هست که لذتگرایی، مقصد و معبود شده است. در شیعه، شور زندگی با یادآوری غم غربت نسبت به عالم قدس همراه است و با فرهنگ «مرگ آگاهی» راه خود را از قهقهه‌های اهل غفلت جدا کرده و سعی دارد خود را در فرج حضور با حق حفظ کند و اشک بر حسین◆ طلب آن فرج است و آن‌ها یی که غم غربت در این دنیا را می‌شناسند، می‌فهمند حزن مقدس چه حلاوتی دارد و مواطباند گرفتار لذتگرایی و خوشگذرانی اهل دنیا نشوند و از ارتباط با حقایق وجودی عالم محروم نگردند.

از آنجا که همگی ما مرگ را در پیش خود مینگریم ممکن نیست چون غافلان از غیب و قیامت از زندگی لذت مستانه ببریم و راز فرهنگ شیعه در «مرگ آگاهی» و جدایی از قهقهه‌های مستانه‌ی اهل غفلت همین است که با حزنه معنوی در فرج حضور در محضر حق قرار دارد و متوجه است که ما در مقام موجوداتی معنوی، با این عالم

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 53
امام حسین◆.....

بیگانه ایم و یک نحوه باطنگرایی
را دائماً مَدَ نظر داریم.

شیعه با پیروی از ائمه[ؑ] این
نکته را دائماً مَدَ نظر دارد که
این جهان ناقصر از آن است که
بتوان در آن با نور حقیقت به
طور کامل ارتباط پیدا کرد. و
اگر این غم مقدس نبود عناصر
شادی بخش افراطی بر زندگی شیعه
غالب می شد و به مردمی تبدیل
می شدند که بیشتر لذتگرا و
خوشگذرانند.

رسول خدا[؏] فرمودند: «كُلُّ عَيْنٍ
بَاكِيَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا عَيْنٌ بَكَتْ
عَلَى مُصَابِ الْحُسَيْنِ»؛^{۱۹} هر چشمی
فردای قیامت گریان است غیر از
چشمی که در مصیبت حسین◆ گریه
کند.

روایت فوق از شدت تأثیر اشک
بر امام حسین◆ در عمیقترين
ابعاد انساني خبر میدهد که در
قيامت ظاهر ميشود.

آن کس که عاطفه‌ی خود را درست
مدیریت کند و بخواهد بهترین
صدقاق را جهت تغذیه‌ی عواطف
بیابد، می‌پذیرد اشک برای
ابا عبدالله◆ موجب صیقل قلوب و

54 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

گ شادگی روح می شود و عامل رشد
ایمان و حفظ آن از یک طرف و
دوری از ذنیا و صفات رذیله از
طرف دیگر می گردد.

اشک برای حسین◆ نمونه‌ی به
فعالیت رسیدن ایمان است. زیرا
ایمانی که به پاک کردن قلب و
زلال ساختن دل و دگرگونی آن منتهی
نشود، ایمان فعلیتیافتہ نیست و
نمی‌توان به وسیله‌ی آن، انس با
خدا را از یک طرف و ایثار و
فد اکاری و جهاد را از طرف دیگر
به دست آورد و از نفاق درونی
راهی یافت.

اشک برای حسین◆ موجب احیاء
قلوب و آزادی عقل از اسارت
هوسها و غفلتها است. در عین
عطوف شدن، شجاعت به بار می‌آورد. و
این قصه‌ی مؤمنی است که
«سلامة البكاء» اسلحه‌ی او اشک
است، پس آن اشکی که اسلحه‌ای
برای مقابله با دشمن درونی و
بیرونی نباشد، اشک بر حسین◆
نیست.

بنابراین کربلا و عاشورا
یاد آوری یک حادثه و واقعه نیست،
بلکه حضرت سید الشهداء◆ در
شرایطی که دین جدشان در حال به
حاشیه رفتن است می‌خواهند با توجه

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 55
امام حسین◆.....

به حقیقت و با فرهنگ اشک و از طریق سیر قلبی، آن را احیاء کنند. این نوع بازگشت، با کتاب و مقاله به دست نمی‌آید، بلکه با عزاداری و نوحه و نا آرامی قلب به دست می‌آید. قلب باید بسوزد.
گفت:

شرح این، در که نیابی فهم آن‌هی اعمال جو آن در گفتگو حضرت ابا عبدالله◆ با اعمال خود جهان اسلام را متذکر بازگشت به عالم قدس و معنویت نمودند.

مقصد این است که از طریق ز یارت عا شورا شرایط تماس با مقام امام حسین◆ برای ما برقرار شود، مانند نماز. شما در نماز الفاظ و معانی را واسطه می‌گیرید تا از آن طریق، جانتان به قرب الهی دست یابد. در ابتدای سوره‌ی حمد، وصف پروردگار را به قلب القاء می‌کنی که همه‌ی حمدها، حمد کمالاتِ خدا است، زیرا همه‌ی کمال‌ها از او صادر شده است. سپس اظهار میداری «الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ»؛ تا مقام الْوَهِيت خداوند را در تجلی اسماء «رحمان» و «رحیم» در قلب استوار کنی و بعد اظهار مقام بندگی و پرستش و انس با پروردگار خود را در میان می‌گذارید و در انتهای شروع

56 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

میکنید به ارائهٔ نیاز ها. در زیارت عاشورا هم همین کار را میکنی. اول به مقام ابا عبدالله[◆] سلام میفرستی و قلب را متوجه مقام سراسر کمال آن حضرت میکنید، که وارد پیامبر[ؐ] و فرزند علی[◆] و فاطمه[ؑ] است و ادامهٔ آن فرهنگ میباشد. و بعد اظهار ارادت میکنید که مصیبت شما، مصیبت ماست، آن‌ها یی که با شما مقابله کردند مورد تنفس را هستند و دوستی شما سرمایهٔ ماست. و سپس در خواسته‌ایتان را مطرح مینمایید و مقام معیت با آن‌ها را طلب میکنید و مقام محمود را میخواهید.

فرموده‌اند زیارت عاشورا را از دور یا نزدیک میتوانید بخوانید²⁰ و نیز فرموده‌اند زیارت عاشورا در زمرةٔ زیارات مطلقه است، یعنی اختصاصی به روز خاص ندارد²¹ با توجه به این دو امر زیارت را این گونه شروع میکنیم:

20 - «المزار»، ص 178.

21 - به مقدمهٔ کتاب «شفاء المصدور فی شرح زیارت العاشر» از علامه میرزا ابوالفضل تهرانی رجوع شود.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 57
امام حسين◆.....

”السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا^{عَبْدِ اللَّهِ}

در اين جمله در واقع روحтан
را به سوي آن مقام سير ميدهيد و
براي صعود جان خود به عالم معنا
نردهان ميسازيد و با اين نيت بر
حضرت سيد الشهداء◆ سلام
ميفرستيد. همچنان كه خداوند بر
پيامبرانش سلام ميفرستد و به
عنوان نمونه ميفرمايد: «سَلَامٌ عَلَىٰ
إِبْرَاهِيمَ»²² و يا ميفرمايد: «إِنَّ
اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّوْنَ عَلَىٰ النَّبِيِّ يَأْتِ
إِلَيْهَا الَّذِينَ آمَذُوا صَلَوَا عَلَيْهِ
وَسَلَّمُوا تَسْلِيْمًا»²³ يعني حال كه
خدا و ملائكي او بر پيامبر
سلام و صلووات ميفرستند پس شما هم
اي مؤمنين بر او و صلووات بفرستيد.
و سلام گوئيد و تسلیم او باشيد.
چنانچه ملاحظه ميفرمائيد سلام بر
محمد و آل محمد²⁴ دستور خود
خداوند است²⁴ سلام به معني تسلیم

22 - سوره ي صافات، آيه ي 109.

23 - سوره ي احزاب، آيه ي 56.

24 - پيامبر خدا^{آخ} ميفرمايند: «لا تصلوا
علي صلاة مبتورة إذا صليتم على، بل صلوا
علي أهل بيتي و لا تقطعوهم مني فإن كل سبب
و نسب منقطع يوم القيمة إلا سببي و نسببي»
(ذرر الأخبار ، ص 72) هرگاه بر من صلووات
فرستيد، صلووات ناقص و ناتمام نفرستيد
بلكه صلووات بر اهل بيت من هم بفرستيد و

58 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

محض و عشق و اخلاص و مودت و زیارت است و یک نوع توسل به آن ذات مقدسی است که به زیارتش میپردازید. سلام هم تحيیت است و هم اعلام آشتی و هم به معنی تسلیم محسن است و خطاب به امام حسین♦ عرض میکنیم و اعلام میز ماییم که با او و مكتب آن حضرت آشتی هستیم و همراه او میباشیم و لذا این سلام موجب مسئولیتی در ما میشود تا جان و مال خود را در اختیار راه امام حسین♦ قرار دهیم.

سلام بر ائمه[ؑ] موجب ترفعیع درجه از طرف خدا برای آنها است و به جهت آن که واسطه‌ی فیض الهی هستند، آن سلام برای ما نیز عامل رفعت درجه خواهد شد. مثل سلامی که در نماز به رسول خدا[ؐ] میدهیم و میگوئیم: «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا النَّبِيُّ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ». امام حسین♦ را با عنوان «ابا عبدالله» خطاب میکنی، یعنی پدر بندهان خدا، تا متوجه باشی

آنان را از من جدا نکنید همانا هر سبب و نسبی روز قیامت قطع میگردد مگر سبب و نسب من.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 59
امام حسین◆.....

مشغول ز يارت بندھي مقربي هستي
كه در اثر بندگي خدا به مقام
سلطنت الهي رسيده و شدت
مظلوميتش در راه خدا، او را به
سرپرستي بندگان خدا نايل کرده
است.

”السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ
رَسُولِ اللَّهِ“

قلب خود را متوجه امامي ميکني
كه فرزند پیامبر ﷺ و وارث علم
آن حضرت است. ولی باز مطلب را
به اينجا ختم نميکنيد و به بقие
مقامات آن حضرت نظر مي نمائيد،
از جمله آن که او فرزند وارث
مقام ولایت و وصایت است. و
ميگوييم :

”السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ
أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ ابْنَ
سَيِّدِ الْوَصِيَّينَ“

سلام بر تو اي حسین◆ که فرزند
به حق امير المؤمنين◆ و فرزند
آقا و سرور همهي وصييين رسول الله ﷺ
هستي، آن هايي که خداوند به امت
توصيه کرد به آن ها مودت و محبت
دا شته با شند و از آن ها هدایت
بگيرند²⁵ و لذا از اين طريق جهت
ارادت دل را به سوي آن حضرت

25 - به کتاب «مباني نظري و عملي حب
أهل البيت◆» از همين مؤلف رجوع شود.

60 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆
رهسپار مینمایید و در ادامه
میگوئید:

“السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ
فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ
الْعَالَمِينَ”

اول نظر میکنیم به مقام عظمای
فاتمه‌ی زهراءؑ که ناگفتني است و
بعد نظر میکنیم به
ابا عبدالله الحسین◆ از آن نظر که
فرزند و وارث مقام آن بانوی
بزرگ اسلام است، بانوی که سیده
و سرور همه زنان عالم است. برای
هر زنی هر مقامی که ممکن است به
آن دست یابد، حد کمالش برای آن
بانوی بزرگ اسلام محقق شده و
حسین◆ وارث همهی آن مقامات است
و سلام بر تو اي حسین که وارث آن
مقامات هستی و در آینه‌ی وجود تو
کمالات همه‌ی انبیاء و اولیاء و
اصفیا به نمایش آمده است.

خونی که هرگز هدر نمیرود

“السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارِ
الله وَ ابْنَ ثَارِهِ”

«ثار» اگر به معنی «دم و طلب
دم» باشد عبارت است از خون
ریخته‌ای که قابل قصاص است و هدر
نرفته. می‌گوئی: سلام بر تو اي
کسی که خدا خونخواه تو است و اي

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 61
امام حسین◆.....

فرزند کسی که خداوند خون خواه
اوست. و اگر «ثار» به معنی حقوق
مربوط به خون مظلوم و مقتولی
است که در دادگاه توسط ولی دم و
یا اولیاء مقتول مطالبه می‌شود،
اظهار میداری: سلام بر کسی که حق
تعالی خود میداند تا انتقام
مظلومیت شما را از قاتلانタン
بگیرد و خودش ضامن است که خون
شما هدر نرود. در هر صورت تعبیر
عمیقی است که از زوایای مختلف
با ید در آن تأمل نمود. حداقل
معنی آن شاید این باشد که نظر
می‌کنی به امام حسین◆ و اظهار
میداری ای خون خدا در کالبد
بشریت! چرا که حیات بشر به خون
است و تو حیات بشری. ای کسی که
خدا خون خواه تو است. خون‌بهای
تو، خداست، زیرا حسین◆ وسیله
احیای دین خدا است و به تعبدیری
خون خدا است در کالبد جامعه‌ی
بشری، خون تو هدر نرفته، تو
«ثارالله» هستی و منتقم تو خدا
است. خلاصه از این طریق قلبت را
به امام حسین◆ می‌سپاری و از
این طریق سیر می‌کنی، می‌گویی: «وَ
ابْنَ ثَارِهٖ»؛ ای فرزند «ثارالله»؛
چرا که خون امیرالمؤمنین◆ هم
خونی نبود که در اسلام هدر رود،

62 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

بلکه مُنتقم آن خون هم، خدا بود
و حسین♦ فرزند آن فکر و فرهنگ
بود. و از آن جایی که در بین
ائمهٔ معصومین[ؑ] فقط این دو به
این نحو شهید شدند و خونشان بر
زمین ریخت، صفت «ثارالله» مخصوص
این دو است و روشن می‌شود آن
خون‌ها تا قیام قیامت می‌جوشد و
ظالمین را خوار و نابود می‌کنند.

﴿وَ الْوَتْرَ الْمَوْتُورَ﴾

مَوْتُور، یعنی کسی که کشته شده
ولی هنوز انتقام او گرفته نشده
است. ای قتیلی که آقربای تو را
کشتند. ای یگانه شده‌ای که تعریف
و تشبیهی برای تو نیست. ای
دلدارِ من، ای حسین! تو آن خون
مظلوم و مقتولی که تمامی یاران
و مدافعین او را کشتند و تنها و
بیکس شد.

با اظهار سلام به حضرت
سید الشهداء♦ به مقام انسانی آن
حضرت نظر می‌کنیم و قلب را به
سوی آن مقام سیر میدهیم، در
واقع سلام در اینجا اظهار ارادت
و عشق به یک مقام است. باید سعی
کرد محبت نهفته در جانمان با
اظهار سلام به آن حضرت ظهور
یا بد. زیرا آن محبت، گمشده‌ای
است که باید آن را پیدا کرد و

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 63
امام حسین◆.....

از طریق زیارت عاشورا به خوبی
این کار عملی می‌شود، مهم آن است
که متوجه شویم کربلا حادثه‌ی
ساده‌ای نبود که ناگهانی اتفاق
افتد. در روایت داریم که چون
امام حسین◆ متولد شدند رسول
خدا تشریف آوردند و به اسماء
فرمودند: «يَا أَسْمَاءُ هَاتِي ابْنَي
فَدَفَعْتُهُ إِلَيْهِ فِي خِرْقَةٍ بَيْضَاءَ فَأَذْنَ
فِي أَذْنِهِ الْيُمْنَى وَ أَقَامَ فِي أَذْنِهِ
الْيُسْرَى وَ وَضَعَهُ فِي حَجْرِهِ وَ بَكَى
فَقَالَتْ أَسْمَاءُ قُلْتُ فِدَاكَ أَبِي وَ أَمِّي
مِمْ بُكَّاً وَكَانَتْ قَالَ عَلَى ابْنِي هَذَا
قُلْتُ: إِنَّهُ وُلِيدَ السَّاعَةِ قَالَ: يَا
أَسْمَاءُ تَقْتُلُهُ الْفِئَةُ الْبَاغِيَةُ مِنْ
بَعْدِي»؛²⁶ ای اسماء! پسرم را
بیاور. اسماء می‌گوید: کودک را
در پار چهی سپیدی پیچیدم و به
ایشان دادم. در گوش راست او
اذان و در گوش چپش اقامه
فرمودند. آنگاه کودک را در دامن
نهادند و گریستند. می‌گوید: به
پیامبر گفتم: پدر و مادرم فدائی
تو باد، چرا می‌گری؟ فرمودند:
بر این پسرم می‌گریم. گفتم: ای
رسول خدا! او که هم اکنون متولد
شده است. فرمودند: ای اسماء! پس

26 - «روضة المتعظين و بصيرة المتعظين»، فتال نیشابوری، ج1، ص: 154.

64 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

از من گروه ستمگر و سرکش او را می‌کشند. رسول خدا^{آخ} از همان ابتدا با اشک برای حسین◆ به حضرت عشق می‌ورزیدند و متوجه ایثارها و فدایکاری‌های حضرت در راه اسلام بودند.

فاطمه‌ی زهراء^آ در موقعی که ابا عبدالله◆ را حامله است، متوجه مقام اوست و همچون عاشقی گداخته بر او اشک می‌ریخته و به او عشق می‌ورزیده است. بنابراین توجه به این مقام که پیامبر^آ و فاطمه‌ی زهراء^آ قبل از واقعه‌ی کربلا بر آن نظر داشتند بیشتر مورد توجه است تا حادثه‌ی کربلا. خداوند حادثه‌ی کربلا را به وجود آورد تا انسان‌ها متوجه آن مقام شوند.

جایگاه اصحاب حسین◆

حال بعد از نظر به مقام امام حسین◆ به یاران آن حضرت که به حق در پاک باختگی بینظیر بودند، نظر می‌کنیم و عرضه میداریم:

“السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى
الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّ
بِفِنَائِكَ”

فِنا، با کسر (ف) یعنی ساحت و بارگاه. سلام بر تو و روح‌هایی که در ساحت مقام تو فرود آمدند و

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 65
امام حسین◆.....
پ ناه گرفتند. در این فراز از
ز یارت، تو جه جان را علاوه بر
امام حسین◆، متوجه روح هایی
می کنی که در کنار وجود مقدس آن
حضرت جان فشانی ها کردند. روح هایی
که در عین امکان عبور از کنار
امام حسین◆، به جهت معرفتی که
به امام داشتند و در عین علم به
مرگی که با همراهی امام برایشان
حتمی بود، کنار امام ایستادند و
آن چه با ید بکنند، کردند و در پناه
مولایشان ذوب شدند و در پناه
حسین◆ حسینی گشتند. سلام بر آن
روح ها می کنی تا همسنخ آن ها شوی،
چون آن ها نشان دادند که این راه
همچنان گشوده است تا آن جا که
زائر در کنار سلام بر حضرت
ابا عبدالله◆ بر آن ها نیز «سلام»
می کند. این روح ها آنقدر بزرگ
هستند که وقتی انسان می خواهد به
سوی عالم معنویات سیر کند باید
از آن ها مدد بگیرد، اعم از آن
که آن روح ها حضرت ابوالفضل◆ و
علی اکبر◆ و علی اصغر◆ باشند
یا مسلم بن اوسجه و زهیر بن قین.
می گوئی:

“عَلَيْكُمْ مِنِّي جَمِيعًا سَلَامٌ
الله أَبَدَا مَا بَقِيتُ وَ بَقِيَ
اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ”

66 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

بر شما ای روح های بزرگ، بر
همگی شما من سلام خدا را
میفرستم. سلام خدا بر شما تا من
هستم و تا روزگار پا بر جاست،
یعنی آنچه از سلام خدا در ملکوت
برای ابا عبدالله◆ هست، برای همه ی
اصحاب و عاشقان آن حضرت از طرف
خدا ارزانی باد.

وقتی انسان مزه ی ارتباط با
روح اولیاء الهی را چشید،
میگوید: سلام خدا از طرف من تا
زنده هستم بر شما باد.²⁷ از این
طريق یک نوع سیر و سلوک به سوی
مقام ابا عبدالله◆ و اصحاب کربلا را
در همه ی زندگی پیشه ی خود میکند.
اظهار میدارد حال من چنین است
که مسیر تسلیم بر شما در من
استمرار دارد و به وسیله ی آن
همواره روح را تغذیه میکنم. و
به واقع با سلام بر حسین◆ که به
خودی خود یک نحوه زیارت و ملاقات
است، روح تغذیه میشود و از نور
ولایت آن حضرت بهره مند میگردد.
به خصوص که قلب او آماده میشود

◆ 27 - در این فراز زائر حضرت ابا عبدالله
واسطه میشود تا سلام پروردگار را بر آن
حضرت و اصحاب آن حضرت برساند، و این نشان
میدهد زائر حسین◆ وارد مقامي شده که آن
مقام ویژه ی انبیاء و اولیاء و حضرت
جبرائیل است.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 67
امام حسين◆
که سلام خدا را برآن حضرت و
ياران او ابلاغ نماید، آن هم
سلامی ابدي و بيرون از محدوده ي
زمان، تا همواره خود را در جوار
حضرت نگهدارد.

پدر امت

“يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ لَقَدْ
عَظُّمْتِ الرَّزِيْةَ وَ جَلَّتْ وَ
عَظُّمْتِ الْمُصِيْبَةَ بِكَ
عَلَيْنَا وَ عَلَيِّ جَمِيعِ أَهْلِ
الإِسْلَامِ وَ جَلَّتْ وَ عَظُّمْتِ
مُصِيْبَتِكَ فِي السَّمَاءِ وَاتِّ
عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ
السَّمَاءِ وَاتِّ ◊

اي ابا عبدالله بر ما چه سخت گذشت
این عزایي بر جسته و اين مصيبي
كه بر شما رفت. نه تنها بر ما
سخت گذشت، بل که بر جمیع اهل
اسلام سخت گذشت و نيز در
آسمانها، بر اي اهل آسمانها،
آن هايي که در به صيرت و عبوديت
کاملاند، اين مصيبيت بر جسته و
سنگين بود.

با ذكر عنوان «ابا عبدالله» بر اي
حضرت امام حسين◆ به سوي پدر
واقعي امت اسلام پناه آورده اي و
متذکر عمق مصيبي ميشوي که بر
ما وارد شده، مصيبي که بر اهل

68 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

آسمان سنگین است، چه رسد برای
ما زمینیان. میخواهیم به امام
حسین♦ ارادت خود را اعلام
نمائیم و از طریق زیارت عاشورا
و ذکر مصائبی که بر آن حضرت
وارد شده، جان خود را با امام
خود متحد کنیم و به مقام انسان
کامل نزد یک شویم. مصیبت او را
مصیبت خود احساس میکنیم. در این
فراز در مقام ارائه‌ی حال خود
هستی که در آن مصیبت بر ما چه
گذشت ای ابا عبدالله.

از حضرت صادق♦ روایت داریم:
**«وَكُلُّ اللَّهِ يَقْبُرُ الْحُسَيْنَ صَلَوَاتُ اللَّهِ
عَلَيْهِ أَرْبَعَةُ آلَافِ مَلَكٍ شُعْثَا غُدْرَا
يَبْكُونَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»؛²⁸**
خداؤند متعال چهار هزار فرشته
را که جملگی ژولیده و غبار آلود
و گرفته هستند بر قبر حضرت امام
حسین♦ موکل قرار داد و ایشان
به جهت عشق به حسین♦ تا روز
قیامت بر آن حضرت گریه میکنند.
به عبارت دیگر از روزی که
واقعه‌ی کربلا حادث شده، گریه‌ی
ملائکه بند نیامده است، از طرفی
ملائکه؛ «عِبَادُ مُكَرَّمُون» هستند.
یعنی عین بندگی‌اند و از طرف

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 69
امام حسین◆.....◆

دیگر به جهت عشق به امام حسین◆
همواره گریانند پس اقتضای بندگی
آن است که انسان، عین عشق به
اباعبدالله◆ باشد. عشق هم که در
فراق محبوب بیگریه نمیشود. تأمل
بفرمائید تا معنای این که
میگویند «گریه ملائکه از روزی
که کربلا واقع شده است بند
نیا مده است.» چه پیامی در بر
دارد، یعنی هرکس در مقام عبودیتِ
صرف قرار گیرد نسبت به واقعه‌ی
عا شورا چنین حالتی پیدا میکند
که ملائکه در آن قرار دارند. و
از آن مهمتر سخن حضرت صاحب الامر
است که به جدّ بزرگوارشان اظهار
میدارند: «وَلَأْبْكِينَ عَلَيْكَ صَبَاحًا وَ
مَسَاءً وَ لَا تُذْبَنَ عَلَيْكَ بَذَلَ الدَّمْوعَ
دَمًا»؛ هر صبح و شام بر تو گریه
میکنم و اگر اشک چشم خشک شود،
خون گریه میکنم. این‌ها همه
نشانه‌ی عظمت مصیبتی است که بر
همه‌ی اهل زمین و آسمان وارد شد
و درک این مصیبت احتیاج به
بصیرتی بزرگ دارد و با ید برای
شناخت آن برنامه‌ریزی کرد تا
برایمان هر مصیبتی در مسیر دفاع
از اسلام قابل تحمل گردد و در
مقابل فشارهای دشمن خود را
نبازیم.

70 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

“فَلَعْنَ اللَّهُ أَمَّةٌ أَسَسَتْ
أَسَاسَ الظُّلْمِ وَ الْجُورِ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ”²⁹

پس لعنت خدا بر امتی که ظلم و
جور بر شما اهل البيت را
پایه ریزی کردند.

با این جمله میخواهید از طریق
تنفر از دشمنان ابا عبدالله◆ به
قلب خود جهت بدھ ید. میگویی ید
لعنت خدا بر آن هایی که اساس ظلم
و جور را بر شما خانواده ی
پیامبرؐ پیریزی کردند. و از
این طریق افق اندیشه را
میکشانید به مبانی فرهنگ فاسدی
که مقابل فرهنگ اهل بیت پیامبرؐ³⁰
ایستاد و خواست این فرهنگ الهی
و رو شنگر را بیرنگ کند و لذا
مرز خود را از آن ها جدا
مینمایید. کسی که میخواهد
خرطورات شیطانی را از قلب خود
بیرون کند با ید مظاهر بیرونی
آن ها را بشناسد و نسبت به آن ها
تنفر قلبی و عملی نشان دهد.²⁹ و
تا انسان ریشه ی حادثه ها را درست
ارزیابی نکند نسبت به حوادثی که

29 - در راستای معنای عمیق ظلمی که بر
اهل بیتؐ وارد شد، به کتاب «کربلا،
مبازه با پوچی ها»؛ از همین مؤلف رجوع
شود.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 71
امام حسین◆
پیش می آید بصریت لازم را به دست
نمی آورد.³⁰

وَ لَعْنُ اللَّهِ أُمَّةً دَفَعْتُكُمْ
عَنْ مَقَامِكُمْ وَ أَرَأَتُكُمْ
عَنْ مَرَاتِيْكُمُ الَّتِي
رَتَبَكُمُ اللَّهُ فِيهَا

و لعنت خدا بر امتی که شما را
از مقاماتان که مقام هدایت بشریت
بود، دور کرد و از مراتب بی که
خداوند شما را در آن مراتب قرار
داد تا ب شریت از سعادت محروم
نماند، برکنار نمود. لعنت بر آن
بینش و اندیشه ای که ابتدا شما
را از مقام حاکمیت بر جامعه
کنار زد و سپس «أَرَأَتُكُمْ عَنْ
مَرَاتِيْكُمُ»؛³¹ به کلی اندیشه
پذیرش شما را در میان مردم از
بین برده. و شما را از درخشیدن
در صحنه ی جامعه کنار زد، آن
درخشیدنی که در واقع درخشش
فرهنگ الهی برای بشریت بود تا
بشر زنده بماند و معنی زندگی در
روی زمین را درست بداند و در

30 - به کتاب «راز شادی امام حسین در قتلگاهه»، بحث «چه شد که کار به قتل امام حسین◆ کشیده شد»؛ از همین مؤلف رجوع شود.

31 - دفع به معنی کنار زدن است و «ازال» به معنی زایل ساختن و براندازی کامل است.

72 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

زمین و زندگی زمینی سرگردان
نگردد. در این فراز در حال اعلان
برائت هستیم از هر نوع فرهنگ
بـ شـرـیـ کـهـ رـیـ شـهـ درـ فـرـهـ نـگـ الـ هـیـ
نـدارـدـ.ـ فـرـهـنـگـیـ کـهـ رـسـوـلـ خـدـاـخـ درـ
مـوـرـدـشـ فـرـمـودـ:ـ «ـأـلـاـ وـ مـنـ مـاتـ عـلـيـ
بـعـضـ آـلـ مـحـمـدـ لـمـ يـشـمـ رـائـخـةـ
الـجـزـةـ»ـ³²ـ بـدـاـنـیـدـ کـهـ هـرـکـسـ باـ
کـیـنـهـیـ آـلـ مـحـمـدـ بـمـیـرـدـ،ـ هـرـگـزـ
بـوـیـ بـهـشـتـ بـهـ مشـاشـ نـمـیـرـسـدـ.ـ وـ دـرـ
هـمـیـنـ رـاـسـتاـ لـعـنـتـ خـدـاـ رـاـ اـظـهـارـ
مـیـدـارـیـ وـ مـیـگـوـیـیـ:

تنفر جهتدار

“وَ لَعْنَ اللَّهِ أُمَّةً قَتَلَتُكُمْ
وَ لَعْنَ اللَّهِ الْمُمَهَّدِينَ لَهُمْ
بِالْتَّمْكِينِ مِنْ قِتَالِكُمْ”

لعنت خدا بر آن‌هایی که به قتل
شما دست زدند و لعنت خدا بر
آن‌هایی که زمینه‌ی این قتل را
فراهم ساختند و آن را پذیرفتند.
ملاحظه کنید چگونه از طریق
توجه به زوایایی حادثه‌ی کربلا روح
خود را جهت میدهید و نگاه خود
را متوجه جریان بنی امیه میکنید
که بستر مبارزه با اهل‌البیتؑ

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 73
امام حسین◆
را فراهم کردند و منافقانه در
لباس اسلام با تجسم اسلام یعنی
امیرالمؤمنین◆ به مخالفت
برخاستند. شما در این فراز
متوجه صورت‌های مختلف نفاق هستید
که به طور مستقیم و غیر مستقیم
زمینه‌ی مبارزه با اهل‌البیت[ؑ]
را فراهم کردند و آن‌ها را لعنت
می‌کنید، تا قلبتان جهت تنفر خود
را با بصیرت کامل از همه‌ی آن‌ها
حفظ کنند، ولی نه این که در این
تنفر بماند، بلکه برائت و تنفّری
که جهت قلب را به خدا بکشاند.
به همین جهت در فراز بعد
می‌گوئید:

“بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْكُمْ
مِّنْهُمْ وَ مِنْ أَشْيَا عِهْمْ وَ
أَثْبَا عِهْمْ وَ أَوْلِيَائِهِمْ”

برائت و تنفرم به جبهه‌ی ستم،
برائتی است از آن‌ها به سوی خدا
و به سوی شما ای اهل‌بیت پیامبر.
برائتی است از همه‌ی آن‌ها و از
پیروان و دوستانشان که به قتل
شما دست زده‌اند.

در این فراز اظهار میداری
ت‌مامی مو ضع‌گیری‌ها میم در مخالفت
با اندیشه‌ی نفاق را با نیت تقرب
به ساحت خداوند انجام میدهم.
فرهنگ تنفر دینی به ما می‌آموزد

74 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

که تنفرِ سرگردان نه! بلکه برائت جهتدار. یعنی ای ابا عبدالله الحسین من با تنفر به خط غیر شما، بندگی خودم را محکم میکنم و از طریق این تنفر به سوی شما میآیم. چون تنفرهای بیجهت و وهمی، انسان را در خود میفشارد و آنچه برای او میماند کینه ای خسته‌کننده و فرسایشی است.

از این طریق شما جبهه‌ی خود را تعیین میکنید و به زندگی خود شکل میدهید و با زندگان حقیقی تاریخ بشر یعنی با ائمه‌ی معصومین[ؐ] به سر خواهید برد.

چنانچه ملاحظه میکنید در زیارت عا شورا موضع‌گیری‌هایی مطرح است که روح و قلب را جهت میدهد، یک حرف ساده‌ی سیاسی نیست، یک نوع برنامه‌ریزی برای زندگی در زیر پرتو دین است، دینی که حضرت باقر♦ در موردش می‌فرمایند: «هَلِ الَّذِينُ إِلَّا الْحُبُّ وَ الْبُغْضُ؟»؛³³ آیا دین جز حب و بغض است؟ در این فراز خود را از همه‌ی کفر جدا می‌کنید و می‌گوئید: «مِنْ أَشْيَا عِهْمٍ وَ أَثْبَا عِهْمٍ وَ أُولِيَّا عِهْمٍ»؛ از همه‌ی طرفداران و پیروان و دوستان

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 75
امام حسین◆.....

قاتلان شما دوری می جویم . آخر مگر
شرط دلدادگی به دوست این نیست
که خود را در غم و مصیبت با او
هم نوا کنی؟ آیا دوستی بهتر از
امام حسین◆ هست که با او
همدردی کنی و با او همدل شوی؟
لذا برای اثبات همدلی و اعلام
یگانگی اظهار میدارید:

“يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي
سِلْمٌ لِمَنْ سَالَمْكُمْ وَ حَرْبٌ
لِمَنْ حَارَبَكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ”

ای اباء بده الله و ای پدر بندگان
خدا! در همه عمر و تا روز
قيامت، تسليم و فرمانبر شما و
کسانی هستم که فرمانبر شما
هستند و مخالف کسانی هستم که
مخالف شما می باشند. در این فراز
اظهار میداری در تمام ابعاد
زندگی ام، اعم از امور فردی و
اجتماعی دو پرچم در دست دارم،
یکی پرچم ولایت و اطاعت و محبت و
یاری شما و دل سپردن به آن هایی
که به شما دل سپرده اند، یکی هم
پرچم عدالت و کینه و دشمنی با
دشمنان شما که حجاب حقیقت شدند
و ظلمات را بر عالم حاکم
نمودند.

76 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

خدایا چقدر زندگی با حسین◆ و
یاران او زیباست. هر کس در
دنیای خاص خود زندگی میکند و با
آرزو های خاصی به سر می برد و
براساس آن نوع از زندگی که برای
خود پذیرفته است انتخاب های خود
را تنظیم میکند. با این جمله در
واقع تعهد و بیعتی با ابا عبدالله◆
میکنم که همواره در آن نوع از
زندگی که آن حضرت برای ما تعریف
کرده اند بهمانم و در همان راستا
با دوستان حضرت به سر خواهم برد
و در مقابل دشمنان خانواده‌ی
رسول خدا^{الله} با تمام وجود مقابله
میکنم، زیرا زندگی همواره دو
طرف دارد، یک طرف محبت و یک طرف
نفرت و هر محبتی به محبوب به
معنی دوری از طرف مقابل است
و گرنم محبت، محبتی حقیقی و
آرامشده‌نده نخواهد بود. به همین
جهت هم برای اینکه نفرت خود را
جهت عینی بدھی و در حد تنفس
و همی و غیر ملموس نمایند، نظر به
سردمداران کفر میکنی و نام آن‌ها
را به زبان می‌آوری تا مصدق
تنفسِ مقابل این محبت، صورت
حقیقی به خود بگیرد و لذا اظهار
میداری:

مدیریت قوه‌ی غضبیه

وَ لَعْنُ اللَّهِ آلَ زَيَادٍ وَ
آلَ مَرْوَانَ وَ لَعْنُ اللَّهِ بَنِي
أَمِيَّةَ قَاطِبَةً وَ لَعْنُ اللَّهِ
ابْنَ مَرْجَانَةَ وَ لَعْنُ اللَّهِ
عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَ لَعْنُ اللَّهِ أُمَّةَ
شِمْرَا وَ لَعْنُ اللَّهِ أُمَّةَ
أَسْرَاجَثُ وَ الْجَمَثُ وَ
تَنَقَّبَتْ لِقِتَالِكَ

و لعنت خدا بر خط زیاد و
مروان، لعنت خدا بر کل جریان
بنی امیه و لعنت خدا بر پسر
مرجانه‌ی بی‌پدر، و بر عمر سعد و
شمر، و لعنت خدا بر آن‌ها ی که
اسبها را زین کردند و لگام زدند
و برای پیکار با تو نقاب زدند.
خدا میداند اگر میدانستیم این
لعنت‌های جهتدار چه اندازه
شکوفایی در جان ما ایجاد می‌کند
و چه بصیرتی را به دنبال دارد،
تمام جانمان را یک لعنت می‌کردیم
و آن هم لعنت به قاتلان امام
حسین◆. قلبی که بی‌جهت با
عده‌ای در ستیز و کینه است، قلب
سالمی نیست. قلب سالم قلبی است
که در عین محبت به اولیاء الهی،
با تنفس از بدی‌ها و بدان، خود
را به طهارت و سلامت و شعور
میرساند. این است آن قلبی که

78 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

صاحبش را متعالی میکند. به همین
جهت در این فراز از زیارت، لعنت
میکنی به همهی سردمدارانِ ستمگر
صحنه‌ی کربلا، حتی آن‌هایی که برای
مبارزه با امام اسبها را زین
کردند و لگام و نقاب زدند، تا
به‌کلی از همهی حواشی جریان کفر
فاصله بگیری. مقابله با فرهنگی
که مذکر قداست انسان‌های قدسی
است نیاز جان ما است و گرنگ با
ملک‌های التقاطی در دام یک نوع
لیبرالیسم مقدس مآبانه گرفتار
می‌شویم، بدون آنکه قوه‌ی غضبیه‌ی
خود را مدیریت کنیم و جهت
بدهیم.

بعد از آن که قلب خود را در
محبت و در بغض به تعادل رساندی
نظر میکنی به حضرت ابا عبدالله◆ و
می‌گویی:

بِأَيْمَانِكَ وَ أَمْيَانِكَ
عَظِيمٌ مُصَابِّي بِكَ

پدر و مادرم فدایت، واقعاً
م‌صیبت من که همان شهادت شما
باشد، خیلی برایم سنگین بود.

عملاً با چنین اظهاراتی عشق به
خوبی‌ها را در خود شعله‌ور
می‌سازید و اوج محبتی را که باید
به ابا عبدالله◆ داشته باشید به
 فعلیت می‌رسانید و مشخص می‌کنید

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 79
امام حسین◆.....

چه احساسی نسبت به مصیبتی که بر
اباعبدالله الحسین◆ وارد آمده
است، دارید. می‌گویی: «لَقَدْ عَظُمَ
مُصَابِي بِكَ» مصیبت من بزرگ بود به
خاطر این که شما به مشکلی این
چنین افتادید و این یک نوع
اتحاد است بین شما و حضرت
اباعبدالله◆ که با زیارت آن حضرت
برای زائر او پدید می‌آید که
 المصیبت آن حضرت را مصیبت خود
احساس می‌کند، در راستای اتحاد
بین شیعیان با اهل البيت،
رسول خدا می‌فرمایند: «مَنْ
أَحَبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فِي اللَّهِ - حُشِرَ مَعَنَا
وَأُذْخَلْنَا مَعَنَا الْجَنَّةَ»؛³⁴ هر که
ما خانواده را در مسیر الهی
دوست داشته باشد با ما محشور
می‌شود و او را به همراه خود به
بهشت می‌بریم. که این نوعی
یگانگی بین محب و محبوب است.
بعد از یگانگی با نور امام
معصوم است که در ذیل حب به حضرت
سید الشهداء◆ اظهار میداری:
“فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَ
مَقَامَكَ وَ أَكْرَمَنِي أَنْ
يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكَ مَعَ
إِمَامٍ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ

80 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

بَيْتٌ مُّحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَآلِهِ

از خدایی که مقام شما را بسی
بزرگ داشت و مرا هم که در مقام
سوگواری و محبت به شما هستم
بزرگ داشت، میخواهم که خونخواهی
شما را زیر فرمان امامی یاری
شده از اهل بیت پیامبرؐ، رزق
من گرداند.

این که میگویید: «أَكْرَمَنِي»؛
حکایت از آن دارد که متوجه اید
محبت به اهل‌البیتؐ و سوگوار
سید الشهداء◆ بودن یک کرامت
بزرگ‌الهی است که خداوند به
انسان میدهد و آن وقت از خدا
خونخواهی ابا عبدالله◆ را میخواهی.
چون با این خونخواهی خدایی
میشوی و ارادهات در اراده‌ی حق
فانی میگردد و لذاست که گفته
میشود شیعه به این خونخواهی و
انتقام زنده است و تاریخ را به
سوی حق حرکت میدهد. شیعه در طول
حیات تاریخی اش با سوز این
انتقام، شکوه خود را حفظ کرده و
نه تنها با اصحاب کربلا همتاریخ
گشته است بلکه خود را در جبهه‌ای
وارد کرده که حضرت مهدیط
فرماندهی آن را به عهده دارد،
براساس همین اعتقاد است که در

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 81
امام حسین◆.....

دعاي ندبه در طلب حضرت مهدي^{ملا}
ندا سر ميد هيid: «أَيْنَ الطَّالِبُ بِيَدِمِ
الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَاءَ؟»؛ كجاست آن کسي
كه طالب خون آن کسي است که در
كرbla کشته شد؟ لذا ميفرمایند:
«إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ يَطْلُبُ بِيَدِمِ
الْحُسَيْنِ» چون حضرت قائم^{ملا} قيام
كنند انتقام خون امام حسین◆ را
ميگيرند و به اين معني است که
جهت عالم به سوي فرهنگ امام
حسین◆ تغيير جهت ميدهد. پس ما
زنده ايم به اين که انتقام خون
امامان را بگيريم و آن جريان
فكري را که مانع حاكميت فرهنگ
اهل البيت^{مشاه} بوده و هست از
صحنه ي تصميمگيري عالم خارج
نمائيم.

مگر ميشود جبهه اي که
ابا عبدالله◆ در رابطه با مقابله
با يزيد گشودند بسته شود؟ شيعه
زنده است به حفظ و نگه داري اين
جبهه، تا همواره با ابا عبدالله◆
زنديگي کند. امروز بيشرت از
ديروز باید با امام حسین◆
زنديگي کنيم، چون ظلمات با شدت
بي شتری به صحنه آمده و حق و
حقیقت آمادگي ظهور بي شتری را
پيدا کرده است. همین طور که
ملحظه ميکنيد اگر ملت ما در اين

82 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

دوران ظلمات، پرتوی از حیات
دارد، به جهت زندگی با حسین◆
است و هر روز که زندگی با
حسین◆ برای او شدیدتر شد، حیات
او شکوفاتر گشته و چهره‌ای دیگر
از حقیقت نمایان شده است. پس
تقاضایی که در این فراز جهت
انتقام از قاتلان حضرت
سید الشهداء◆ دارید جهت شرکت در
یک حیات فعال است که هیج وقت
شور و نشاطش فرو نمی‌شیند به
شرطی که زیر نظر امامی انجام
گیرد که نصرت یافته از طرف خدا
و از اهل بیت پیامبر خدا³⁵ باشد.

35 - در روایت داریم: «عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ◆
فِي قَوْلِهِ وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلومًا فَقَدْ جَعَلَنَا لِوَلِيَّهِ
سُلْطَانًا - فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقُتْلِ إِنَّهُ كَانَ
مَنْصُورًا - قَالَ هُوَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلَيٌّ◆ قُتِلَ
مَظْلومًا وَ نَحْنُ أُولَيَّاً وَ الْقَائِمُ مِنَّا إِذَا
قَامَ طَلَبَ بِثَأْرِ الْحُسَيْنِ◆ فَيَقْتُلُ حَتَّى يُقالَ قَدْ
أَسْرَفَ فِي الْقُتْلِ - وَ قَالَ الْمَقْتُولُ الْحُسَيْنُ وَ
وَلِيَّهُ الْقَائِمُ - وَ الْإِسْرَافُ فِي الْقُتْلِ أَنْ يَقْتُلَ
عَيْرَ قَاتِلِهِ - إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا فَإِنَّهُ لَا يَدْهُبُ
مِنَ الدُّنْيَا - حَتَّى يُنْتَصِرَ بِرْجُلٍ مِنْ آلِ رَسُولِ
اللهِ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ» يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ
جَنُورًا وَ ظُلْمًا؛ عیاشی در تفسیر از امام
محمد باقر◆ روایت می‌کند که در تفسیر
آیه‌ی «وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلومًا إِلَى آخِرَه»
می‌فرمایند: منظور از این آیه امام حسین◆
می‌باشد، زیرا آن بزرگوار مظلومانه شهید
شد و ما امامان خونخواه آن حضرت هستیم.

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 83
امام حسین◆.....

در اوج یگانگی

در ابتدای زیارت اظهار داشتید «یا ثارَّ اللَّهِ» و خدا را خونخواه امام حسین◆ دیدید، در این فراز حضرت مهدی^{علیه السلام} را خونخواه آن حضرت مییابید که میخواهید شما هم در خدمت آن حضرت باشید ولی کمی که جلوتر رفتید و عوامل دو گانگی به کلی برطرف شد اظهار میدارید: «أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِي مَعَ إِمَامٍ هُدًى ظَاهِرٍ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ»؛ یعنی اینکه خداوند رزق من گرداند خونخواهی خودم را همراه با امام هدایت شده‌ی نمایان و گویایی به حق. در این فراز آخر خونخواه، خود زائر است و به جایی رسیده که خود را خونخواه امام حسین◆

هندگامی که قائم ما خاندان قیام کند خون امام حسین◆ را طلب خواهد کرد. او به قدری از قتلله‌ی امام حسین◆ را میکشد که خواهند گفت: در قتل اسراف میکند. امام باقر◆ فرمود: منظور از مقتول، امام حسین و منظور از خونخواه حضرت قائم و منظور از اسراف در قتل کشتن غیر قاتل میباشد و منظور از یاری شدن این است که از دنیا نخواهد رفت تا اینکه مردی از آل رسول^{علیهم السلام} زمین را پر از عدل و داد کند همان طور که پر از ظلم و ستم شده باشد و او را یاری نماید. (بحار الأنوار ، ج44، ص: 218)

84 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

میداند و نقش خدا و امام منصور
را می‌طلبد و به اوج یگانگی با
امام◆ میرسد.

در ادامه اظهار میدارید:

“اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ
وَجِيهًا بِالْخُسْنَى عَلَيْهِ
السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ” ◆

خدایا حال که میدانم حسین◆
نzd تو بسیار آبرومند است، پس
به آبروی حسین عزیز، مرا در نزد
خودت در دنیا و آخرت آبرومند و
پسندیده گردان.

از خداوند تقاضا می‌کنید در
ذیل نور حسین◆ مرا نزد خودت
آبرو ده و شایسته گردان. هرگز
منظور تان آن نوع آبرو های وهمی
صرف اجتماعی نیست، همچنان که
مورد نظر مولایمان امام حسین◆
چنین آبرو هایی نبود، بلکه
می‌خواهی به نور امامی معصوم در
پیش خدا آبرو داشته باشی تا به
پیروی از امام حسین◆ نگران
آبرو های خیالی در نزد اهل دنیا
نباشی همچنان که آن حضرت نگران
آبرویش نزد او باش بنی امیه نبود
و به وظیفه خود عمل نمود. آری
آبرومندی خوب است ولی به شرطی
که در پرتو نور امام معصوم آن

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 85
امام حسین◆
آبرو به دست آمده باشد و خداوند
آن را ایجاد کند.

عنایت بفرمائید این فراز از
زیارت جهتِ روح شما را به کجا ها
میکشاند و و سیله ای که در این
راه میخواهی از آن استفاده کنی
چیدست؟ میخواهی به مدد آبروی
حسین◆ در نزد خداوند آبرو
داشته باشی و این حقیقتی ترین
آبروئی است که در عالم وجود
دارد.

شاید یکی از علتها یی که تأکید
میشود زیارت عاشورا، به کرات
خوانده شود به جهت توجه به سیره
و سنت حیاتبخشی است که با نظر
به حضرت سیدالشهداء◆ در منظر ما
قرار میگیرد، به طوری که
آبرومند شدن معنی خاص خود را
پیدا میکند. از روزی که ما سیره
و سنت آن حضرت را فراموش کردیم
بیشتر به ظاهر دین مشغول شدیم و
از عمق معنویتِ دینی محروم
گشتم، همانطور که آبرومندی در
نزد خدا را به آبرومندی نزد اهل
دنیا تبدیل نمودیم.

در گذشته اکثر جلسات عزاداری،
همراه با معارف اسلامی و طرح
مباحث عمیق دینی بوده و دسته های
عزاداری بیشتر در روزهای تاسوعا

86 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

و عاشورا تشکيل ميشده است.
البته به سر و سينه زدن در سوگ
امام حسین◆ کار عاشقان امام
است، چرا که «در دل دوست به هر
حيله رهي باید کرد.» باید
هرکاري که نشانه‌ي ارادت به اين
خاندان است و در شرع بدان توصيه
شده است را انجام داد ولي نباید
 فقط به ظاهر بسنده کرد. نباید
غلبه با دسته و سينه و زنجير و
شام و ناهار باشد و حضور در
جلسات عزاداري جهت فهم معارف
دين مورد غفلت قرار گيرد. عموماً
جلسه‌ي عزاداري ابا عبدالله◆ صبح‌ها
بر گزار می‌شد. چون در صبح هم
مردم آمادگي بيشتری جهت تدبیر در
واقعيه‌ي كربلا دارند و هم زمان آن
طوري است که يك حال و هوای
دي گري را همراه خود می‌آورد و
روح انسان جهت تأثير پذيري،
آمادگي بيشتری دارد. مؤمنين
شبها زود می‌خوابند تا نيمه شب
بيدار شوند. لذا توصيه مي‌کنم
مجالس عزاداري که صبح‌ها بر پا
مي‌شود را فراموش نکنيد و
نگذاري از دستان برود.
به هر صورت تأکيد همه‌ي ما
باید این باشد که عزاداري برای
سید الشهداء◆ در حد ظاهر صرف

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 87
امام حسین◆.....
متوقف نشود. زیرا مقصد این بود
که شیعیان در جلسه‌ی عزاداری
امام حسین◆ شرکت کنند تا سیر
روحانی و یگانگی با روح آن حضرت
برایشان واقع شود. و مذاهان هم
لازم است با توجه به چنین مقصد و
مقصودی، مرثیه بخوانند تا در
برقراری آن سیر، کمک کنند. به
طوری که در کنار معرفت به مقام
امام، عاطفه هم به حرکت در آید
و شعله‌ور شود تا سیر ما با سرعت
بیشتر محقق گردد. زیرا خود آن‌ها
خواسته‌اند تمام تلاش این باشد که
در جلسه‌ی عزاداری آن حضرت، سیر
روحانی به سوی مقام عرشی اهل
البیت[ؑ] به بهترین نحو انجام
گیرد و ارادت به آن خانواده که
در جان ما نهفته است به فعلیت³⁶
در آید.

36 - حضرت باقر◆ می‌فرمایند: «إِنَّ
شَيْعَتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يُقْذَفُ فِي قُلُوبِهِمُ الْحُبُّ
لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُلْهَمُونَ حُبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ
إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّنَا وَ يَخْتَمِلُ مَا يَأْتِيَهُ مِنْ
فَضْلِنَا وَ لَمْ يَرَنَا وَ لَمْ يَسْمَعْ كَلَامَنَا لِمَا
يُرِيدُ اللَّهُ بِهِ مِنَ الْخَيْرِ»؛ حب ما اهل‌البیت در
دل‌های شیعیان ما القاء می‌شود و محبت ما
به آن‌ها الهام می‌گردد، ما را دوست
میدارند و فضائل ما را تحمل می‌کنند، در
حالی‌که نه ما را دیده‌اند و نه کلام ما را
شنیده‌اند. این برکات از آن رو است که

88 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

در تاریخ آمده است که ائمه[ؑ] از مداحانی مثل گُمیتِ اسدی³⁷ یا دُعَبَلِ خُزائی³⁸ میخواستند که با اشعار خود مصائب عاشورا را ذکر کنند و افراد را به عمق آن حادثه بکشانند و خود ائمه[ؑ] در آن شرایط آنقدر گریه میکردند که بیتاب میشدند. ملاحظه بفرمائید در این مرثیه‌خوانی‌ها بیشتر فکر و سیر و اشک بوده و کمتر دسته و زنجیر و شام و ناهار. اگر مذاج پرسوزی ما را بدون هیچ حرف اضافی وارد مصائب کربلا کند، به راحتی اشکمان جاري میشود. وقتی انسان روح را متوجه مقام امام بکند و کمی در آن سیر کند دل بیتاب میشود.

خداؤند برای آنان اراده‌ی خیر کرده است.
(بحار الأنوار ، ج 24 ، ص 151)

37 - چون کمیت اسدی قصیده‌ی مشهور خود را در مورد مصیبت‌هایی که بر امام حسین◆ وارد شد برای امام باقر◆ خواند، حضرت روی به کعبه کردند و سه مرتبه فرمودند: «اللَّهُمَّ إِرْحَمْ الْكُمِيتَ وَ أَغْفِرْ لَهُ». (بحار الأنوار ، ج 46 ، ص 333)

38 - دُعَبَلِ خُزائی متولد 148 و متوفی 264، از حضرت رضا◆ تقاضای پیراهن حضرت را کرد و حضرت پیراهن خود را به او بخشیدند. (کشف الغمہ ، ج 2 ، ص 322)

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 89
امام حسین◆.....

در مورد سیر در مقام
اباعبدالله◆ باید به اندازه‌ی کافی
تأکید شود تا شیعیان متوجه مقام
عرشی و نوری آن ذوات مقدس
بگردند و با توجه قلبی به آن
مقام نورانی، بهره‌های
فوق العاده‌ای نصیب خود بنمایند.
از روزی که در دینداری سطحي
شدم و به جهات قدسی و باطنی
کمتر توجه نمودیم این سیر
فراموش شد و حاشیه‌ها رشد کرد.
بیاییم از خودمان بپرسیم کدام
یک از کارها بیشتر جنبه‌ی
عزاداری دارد و ما را به مقصدی
که امامان برای ما برنامه‌ریزی
کردند، میرساند؟ آیا این که
دسته‌های طولانی راه بیدندازیم و
به تدریج تمام ذهن و فکرمان
همین چیزها بشود؟ و یا این که
در جلسه‌ای با تعمق و تفکر، به
کمک واعظ و مذاخ، در مقام حضرت
و واقعه‌ی کربلا سیر کنیم؟ ما
باید روحمان را به اباعبدالله◆
نzd یک نمائیم. البته دسته راه
انداختن و سینه‌زدن هم یکی از
راه‌های این نزدیکی است تا از آن
طریق ما سیر خود را همه جانب به
کنیم. ولی باید بین اصل و حاشیه
فرق بگذاریم، مواطن با شیم که

90 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

حاشیه بر اصل غلبه نکند و خدای
ناکرده از سیره‌ی اصلی معصوم باز
بمانیم.

عرض کردم امامان معصوم از
شعراي اهل البدیت میخواستند که
برایشان از مصائب کربلا بگویند و
آن ها هم به حالت عزادار و با
صدایی حزن آلود مرثیه میخواندند
و امام و خانواده‌ی حضرت، آن
چنان اشک می‌ریختند که در و
دیوار به لرزه در می‌آمد و آن ها
نیز از این طریق زمینه‌ی سیر به
مقام حضرت سیدالشہداء◆ را برای
خود فراهم می‌کردند و در ذیل
آبرویی که آن حضرت نزد خداوند
دارند، از خدا میخواستند تا
خداوند آن ها را نیز آبرومند
گرداند و به شیعیانشان همین راه
را آموختند.

دریچه‌های تقرب به خدا

سپس اظهار میداری:

“يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ إِنِّي
أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى
رَسُولِهِ وَ إِلَى أَمِيرِ
الْمُؤْمِنِينَ وَ إِلَى فَاطِمَةَ
وَ إِلَى الْحَسَنِ وَ إِلَيْكَ
بِمُؤْمِنِاتِكَ”◆

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با ۹۱
امام حسین◆.....

ای ابا عبدالله! من از طریق
ارادت و رزی به خود شما می خواهم
به خدا و رسول خدا و به
امیر المؤمنین و حضرت فاطمه و
امام حسن و به خودتان تقرّب
جویم.

ملاحظه بفرمائید! خطاب به امام
حسین◆ میگوئید من با عشق به
شما، به خدا تقرّب می جویم، حتی
اگر بخواهم به خدا تقرب پیدا
کنم، با محبت به شما ممکن است.
همچنین دریچه‌ی تقرب من به
پیامبر و ائمه‌ی معصومین^{علیهم السلام}، همه
و همه از طریق ارادت به شما
صورت واقعی به خود می‌گیرد. چون
با زیارت حضرت سید الشهداء◆ و
محبت به آن حضرت به همه‌ی این
قرب‌ها می‌توانیم دست یابیم، و
زائر حسین◆ در چنین عقیده‌ای
است و میداند با این زیارت تا
اینجاها می‌توانند سیر کند.
می‌گویند ت‌شیع، مکتب عشق است.
يعنی عشق شعله‌ور به حسین◆
وسیله‌ی تقرّب به خدا و همه‌ی
مقربان درگاه الهی خواهد شد.
حتی با محبت به امام حسین◆
مسیر قرب به آن حضرت فراهم
می‌شود و حضرت در کربلا کاری
کردند که هر قلب سالمی بتواند

92 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

این محبت را در خود زنده
نگهدارد.

از آن جایی که دین جز «حُب و
بغض» نیست، اگر در فراز قبلی به
جنبه‌ی «حُب» آن توجه فرمودید، در
فراز بعدی به جذبه‌ی «بغض» آن
تو جه می‌کنید و به حضرت عرضه
می‌ارید:

وَ بِالْبَرَائَةِ مِمَّنْ أَسْسَ
أَسَاسَ ذَلِكَ وَ بَنَى عَلَيْهِ
بُنْيَاءَ وَ جَرَى فِي ظُلْمِهِ
وَ جَوْرِهِ عَلَيْكُمْ وَ عَلَى
أَشْيَا عِكْمَ ◆

و با برائت و دوری از همه‌ی
كسانی که پایه‌ی این تجاوز را بر
شما اعمال کردند، به خدا و رسول
خدا و به شما تقرب می‌جویم.

فراز قبلی که با «إِنِّي أَتَقَرَّبُ
إِلَى اللَّهِ»؛ شروع شد دو وجه داشت،
در یک وجه اظهار داشتید: ای
اباعبدالله! با موذت به شما، به
خدا و رسولش تقرب می‌جویم و در
وجه دوم جهت تحقق کامل تقرب به
خدا موضوع برائت و دوری از
دشمنان اهل الْبَيْتَ را اظهار
می‌ارید، چون میدانید شرط تقرب
به خدا حُب و بغضی است که بر
محور حضرت امام حسین◆ بگردد.
زیرا گرایش دل به ابا عبدالله◆

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 93
امام حسین◆.....

بدون دوری از دشمنان روح
حسینی◆ ممکن نیست و راه تقرّب
الهی گشوده نمی‌شود.

در یک کلمه می‌توان گفت: زیارت
عاشر ایعنی این که با حضور
قلب، به حسین◆ دل بدھی و از
خدا نور بگیری. ائمه‌ی مائیه حتی
با زیارت امام حسین◆ بر عالم
ماهه حکومت می‌کردند. مثلًاً اگر
می‌خواستند بدون طی کردن
مسافت‌های عادی بروند قبر
رسول الله ﷺ را زیارت کنند، اول قصد
زیارت ابا عبدالله الحسین◆ را
می‌کردند و از این طریق
طی‌الارض شان شروع می‌شد و بعد از
زیارت قبر آن حضرت به زیارت قبر
پیامبر ﷺ می‌رفتند.

امام کاظم◆ در بغداد در
زندان هستند، علی بْنِ مُسَيْب
همدانی را با حضرت گرفته‌اند و
زنданی کرده‌اند. چون مدت حبس به
درازا می‌کشد، علی بن مسیب از
دوری خانواده‌اش دلتنگ می‌شود.
حضرت می‌فرمایند: برو غسل کن.
چرا اول غسل کند؟ چون بالآخره
«شستشویی کن و آنگه به خرابات
خرام»، طهارت ظاهر، مقدمه‌ی
طهارت باطن است. غسل می‌کند و
می‌آید. حضرت می‌فرمایند: چشم بر

94 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

هم بگذار، سپس فرمودند: چشمت را باز کن. علی بن مسیب میگوید: چون چشمانم را گشودم خود را در کنار قبر امام حسین◆ یافتم و پس از آن با امام کاظم◆ کنار مرقد مقدس امام حسین◆ نماز میگزارند و زیارت میکنند. سپس امام فرمودند: چشمان خود را بر هم بگذار، وقتی مجدداً به امر ایشان چشمانم را باز کردم خود را نزد قبر پیامبر ﷺ دیدم. امام فرمودند: این قبر، قبر پیامبر ﷺ است. پس به نزد خانواده ات برو تجدید دیدار کن و به همینجا برگرد. وقتی بر میگردد دوباره میفرمایند: چشم بر هم بگذار و پس از آن که چشم خود را میگشاید، خود را با آن حضرت در زندان بغداد مییابد.³⁹

علی بن مسیب دلش برای خانواده اش تنگ شده است و خانواده اش هم در مدینه ساکن هستند و مقصد هم مدینه است، ولی باید از کربلا گذشت و ابتدا باید بر حسین◆ نظر کرد. یعنی دریچه‌ی

39 - کتاب امامت و ولایت، مرکز تربیت معلم، ص 86، نقل از تعلیقه بر رجال کبیر، محقق بهبهانی.

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 95
امام حسین◆
ورود به عوالم غیب، نظر بر
اباعبدالله◆ است.

با توجه به نکته‌ی فوق، عشق
پیامبر و فاطمه[ؑ] بر امام حسین◆
را معنی کنید و ببینید آن
بزرگ‌واران در حسین◆ چه
می‌دیدند؟ بدون شک اسراری فوق
الفاظ در مسئله‌ی زیارت امام
حسین◆ پنهان است. اگر ملاحظه
کنید می‌بینید اکثر عبادات با
زیارت امام حسین◆ شروع می‌شود.
به عنوان نمونه: عبادت شب قدر
را ملاحظه کنید، اول زیارت امام
حسین◆ است و پس از آن عبادات
گران‌قدر دیگری که در شب قدر
توصیه شده است.

در ادامه‌ی زیارت عاشورا اظهار
میدارید:

“بَرِئْتُ إِلَيْهِ وَإِلَيْكُمْ
مِّنْهُمْ وَأَتَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ اللَّهِ
ثُمَّ إِلَيْكُمْ بِمُؤْمَنَاتِكُمْ وَ
مُؤَالَةِ وَلِيَّكُمْ”^۱

ای اباعبدالله! من با دوری از
فرهنگی که ظلم به شما را روا
داشت، به سوی خدا و به سوی شما
خاندان نظر می‌کنم و با موذت و
محبت به شما و دوستان شما قرب
الله‌ی را می‌جویم. یعنی شما
دریچه‌های ارتباط با حق هستید.

96 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

ملاحظه کنید چرا مسئله‌ی برائت و تقارب را همچنان تکرار مینماید؟ چون روح انسان با تکرار نظر به ابعاد شخصیت امامان معموم^{شیعی} قلب خود را به سوی آن حقایق معنوی سوق میدهد و از آن طریق صعود می‌کند. تکرار نظر در مسایل معنوی موجب استحکام و تجلی هر چه بیشتر آن حقایق در روح فرد می‌شود. به همین جهت می‌فرمایند: زیارت عاشورا را زیاد تکرار کنید. چون آن زیارت در بردارنده‌ی معارفی است که روح به آن‌ها نیاز دارد و در واقع غذای جان است و مایه‌ی رشد آن. می‌گویی: «بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْكُمْ مِنْهُمْ»؛ با تنفر از جدھه‌ی ستم که ظلم بر شما کردند، ای ابا عبدالله جهت روحمن را از آن‌ها به سوی شما بر می‌گردانم و خود را از اردوگاه جریان‌های ضد قدسی به کلی جدا می‌کنم تا در دام آن‌ها نیفتم. «وَ أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ إِلَيْكُمْ بِمُؤْلَاتِكُمْ وَ مُؤَالَةِ وَلِيَكُمْ»؛ و به سوی خدا نزدیک می‌شوم و سپس با توجهه دادن جانم به سوی شما آن‌هم توجهی همراه با محبت، زندگی می‌کنم و از طریق آن «برائت» و این «مودت» زندگی خود را متعادل

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 97
امام حسین◆.....
مینمایم. در این فراز تلاش
میکنیم تا ات حادی رو حانی با
حضرت ای جاد کنیم و در راستای
نزدیکی هر چه بیدشتر به امام
باید مرز خود را به دقیقترین
شکل از دشمنان آنها به هر شکل و
در هر جبهه که باشند جدا کنیم و
اظهار میداریم:

“وَ بِالْبَرَاءَةِ مِنْ
أَعْدَائِكُمْ وَ النَّاسِيَّينَ
لَكُمُ الْحُرْبَ وَ بِالْبَرَاءَةِ
مِنْ أَشْيَا عِهْمٌ وَ
أَثْبَا عِهْمٌ ◆

تقریب می‌جویم به سوی خدا با
دوری از دشمنان شما و آن‌هایی که
جنگ با شما را برپا کردند و با
دوری از اطرافیان و پیروان
آن‌ها. تا روح و قلب انسان نسبت
به دشمنان فرهنگ اهل البيت◆
دوری نجوید، نور ولایت خاندان
عصمت و طهارت الله به جان او
نمی‌شیند. اساساً شرط سلوک که
قرار گرفتن در زیر پر تو نور
ولایت امامان معصوم است با برائت
از حجاب‌هایی محقق می‌شود که مانع
ظهور نور آن‌ها است. لذا می‌گویی:
من از طریق برائت از دشمنان شما
و برائت از آن‌هایی که پایه‌های
مبازه و دشمنی با شما را

98 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

ریختنده، و با برائت از پیروان و
دنباله روهای آنها، به خدا و شما
تقرب می‌جویم، هر چند این مقابله
هزینه دارد و بلاها و سختی‌هایی
برای من به بار می‌آورد، زیرا
که:

از برای یک بليٰ کاندر
اذا گفته است حان
تا ابد اندر دهد مرد
بلـ تـ دـ بـ لـ

جبهه‌ای زنده و فعال

”إِنِّي سِلْمٌ لِمَنْ سَالَمَكُمْ
وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ وَ
ولِيٌّ لِمَنْ وَالاَكُمْ وَ عَدُوٌّ
لِمَنْ غَادَ اَكُمْ“

ای ابا عبدالله! در راستای رسم
دلدادگی، من پذیرنده‌ی جبهه‌ی شما
هستم و با تمام وجود جان خود را
تسليم شما کرده‌ام و دشمنی
جبهه‌ای را که با شما بر سر جنگ
است از ارکان زندگی خود
نموده‌ام. و دامنه‌ی این نوع
جبهه‌گیری را تا آنجا گسترش
داده‌ام که دوستدار دوستان شما و
دشمن دشمنان شما هستم.

جبهه‌ای که حضرت سید الشهداء◆
گشودند همواره زنده و فعال است
و با ورود به آن جبهه با حضرت
ائمه‌ای پای بر جا برقرار می‌شود

زیارت عاشورا اتحاد رو حانی با ۹۹
 امام حسین◆
 و اساساً عشق به دوستان ابا عبدالله
 و تسليم راه و روش ابا عبدالله◆
 شدن و تنفس از دشمنان آن حضرت
 موجب همان اتحاد روحی است که
 انسان به ذنبال آن است، تا در
 افقی که حضرت در آن به سر
 میبرند وارد شویم. مگر نه این
 است که هرکس طالب اتحاد با جان
 حضرت ابا عبدالله◆ است؟ چنین
 اتحادی از طریق همین نوع
 موضع‌گیری‌ها به دست می‌آید به شرطی
 که زیارت آن حضرت با بصیرت لازم
 انجام گیرد تا ملائکه‌ای که تا
 قیامت برای امام حسین◆ گریه
 می‌کنند به مدد او آیند و او را
 یاری رسانند. حضرت صادق◆
 می‌فرمایند: «وَكُلُّ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ
 تَعَالَى بِقَبْرِ الْحُسَيْنِ ◆ أَرْبَعَةَ آلَافِ
 مَلَكٍ شُعْثَا غُبْرَا يَبْكُونَهُ إِلَى يَوْمِ
 الْقِيَامَةِ فَمَنْ زَارَهُ غَارِفًا بِحَقِّهِ
 شَيَّعُوهُ حَتَّى يُبْلِغُوهُ مَأْمَذَهُ وَ إِنْ
 مَرِضَ عَادُوهُ غُدْوَهُ وَ عَشِيَّاً وَ إِنْ مَاتَ
 شَهِدُوا جَنَازَتَهُ وَ اسْتَغْفِرُوا لَهُ إِلَى
 يَوْمِ الْقِيَامَةِ»؛^{۴۰} خدای تبارک و
 تعالیٰ چهار هزار فرشته‌ی ژولیده
 و گردآلود بر قبر حسین◆ گمارده
 که تا روز قیامت بر او می‌گریند

100 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

و هر کسی با شناخت کامل آن حضرت را زیارت کند وی را بدرقه کنند تا او را به مأمنش بر سانند و اگر بیدمار شود بامداد و شامگاه از او عیادت کنند و اگر بمیرد جنازه‌ی او را تشییع نمایند و تا قیامت برای او آمرزش خواهند. به همین جهت با ید مقدمات توجه آن ملائکه را در خود فراهم آورید، ابتدا وضو می‌گیرید و با آرامش کامل و توجه قلبی، ادب زیارت خواندن را در جان خود فراهم می‌کنید، چون می‌خواهید با خواندن زیارت عاشورا زمینه‌ی کمالات بزرگی را برای خود فراهم نمائید، با حزنی که شرط اولیه‌ی زیارت حضرت سیدالشهداء◆ است، جان را شیفته‌ی یک انسان کامل کرده‌اید و آن فرازها را اظهار میدارید و از تکرارهایی که در بعضی از فرازها هست سرسري نمی‌گذرید، این تکرارها خیلی قیمتی است و موجب تمرکز روح و رفع حجاب از قلب می‌شود. با تکرار در موضوع اظهار ارادت به آن حضرت و برائت از دشمنان شان یک نوع دلدادگی را تمرين می‌کنید تا دل همسنخ محبوب شود و موذت آن حضرت در دل استحکام پیدا کند

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 101
امام حسین◆
و آهسته آهسته به مقام آمن الهی
برسد. همان مقامي که امام معصوم
صاحب اصلي آن است. و چون آن
مقام را بیمئونه نمیدهند اظهار
میدارید:

“فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَنِي
بِمَعْرِفَتِكُمْ وَ مَعْرِفَةِ
أَوْلِيَائِكُمْ وَ رَزْقَنِي
الْبَرَاءَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ
أَنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي
الْدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ”

حال که حال من در اظهار ارادت
به اهل البيت و برائت از
دشمنان آنها چنین است، از خدایی
که بر من مت گذارده و با شناخت
شما و دوستان شما و با تنفس از
دشمنان شما مرا گرامی داشته،
میخواهم که مرا در دنیا و آخرت
در کنار شما قرار دهد.

معلوم است با آن ارادت و این
برائت شرایط معیدت با آن ذوات
قد سی فراهم می گردد و به جهت
فراهم بودن شرایط است که تقاضای
معید با آنها را مینماید و
اظهار میداري: اي ابا عبدالله، من
میخواهم در دنیا و آخرت با شما
زندگی کنم، و نمیخواهم با
دشمنان شما همگروه باشم.

102 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

چنانچه ملاحظه می فرمائید در
جای جای زیارت عاشورا، ابتدایک
فراز جهت عشق و رزیدن به امام در
میان است و سپس فرازی جهت تنفر
از دشمنان آن حضرت مطرح می گردد
و سپس دعا شروع می شود، زیرا تا
جان را با محبت به مطهّرین از یک
طرف و برائت از آلودگان از طرف
دیگر زینت ندهیم جانمان شایسته‌ی
اجابت آن دعا نمی شود و خدا نظری
به ما نخواهد کرد.⁴¹ همان چیزی
که قرآن بر آن تأکید دارد و
می فرماید: «...فَمَنْ يَكُفُّرْ
بِالظَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِإِلَهٍ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى...»؛⁴² هر کس به
طاغوت کفر بورزد و به خدا ایمان
بیاورد به دستگیره‌ی محکمی چنگ
زده است. در اینجا ابتدای کفر به
طاغوت را مطرح می فرماید،
همان‌طور که در زیارت عاشورا
ابتدای صد لعن مطرح می شود.

41 - در سال‌های اخیر که عده‌ای به
لعن‌ها و تنفر‌های زیارت عاشورا اشکال
گرفتند کارشان به جایی کشید که در خط
دشمنان نظام اسلامی قرار گرفتند و در صدد
براندازی نظام اسلامی برآمدند، زیرا وقتی
تنفر از دشمنان اسلام در قلب ما نهادینه
نشد، آرام‌آرام محبت آن‌ها جای محبت به
اسلام می‌نشیند.

42 - سوره‌ی بقره، آیه‌ی 256.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 103
امام حسین◆.....

در ابتدای فراز فوق اظهار می دارید معرفت به شما و معرفت به دوستان شما یک کرامت و بزرگی است و خداوند با لطف خود چنین کرامتی را به من مرحمت کرده است همچنان که تنفر به دشمنان شما را به عنوان کرامتی بزرگ رزق من نموده. حال با داشتن چنین حالی از خدایی که مرا با معرفت به شما و معرفت به دوستان شما بزرگ کرد و کرامت داد و به من رزق برائت از دشمنان شما را داد، میخواهم «أَنْ يَجْعَلَنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»؛ که مرا در دنیا و آخرت در کنار شما قرار دهد. و به مقامی برساند که شایستگی نزدیکی به مقام شما را پیدا کنم و در دنیای شما زندگی نمایم. مقام معیت و یگانگی با امام، بالاتر از این حرفهاست که با گفتگو حقیقتش روشن شود. ولی همین قدر فکر کن چه بهشتی خواهد بود وقتی در عالم اهلبیت[ؑ] به سر بریم و در افقی قرار گیریم که امام، عالم و آدم را در آن افق احساس میکنند.

در ادامهی همان تقاضا میگویی:

104 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

“وَ أَنْ يُثَبَّتْ لِي عِنْدَكُمْ
قَدَمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ”

و در راستای معیت با شما از
خدای خواهم که در کنار شما با
تمام صدق و صفا استوار بمانم،
چه در دنیا و چه در آخرت.

خدایا! زیارت عاشورا چه جرأتی
به انسان میدهد که چنین آرزوی
بزرگی را بر زبان براند و چه
امیدی در ما ای جاد میکند که
مقامي این چنین بزرگ را طلب
کنیم، نظر کنیم به مقامي که
حسین◆ و اصحاب او در آن مقام
بودند و از خدا بخواهیم که در
دنیا و آخرت ثابت قدم در کنار
آنها باشیم. اگر بدانیم چقدر
دنیای مردم عادی تنگ و پوج است،
میفهمیم که این فراز از دعا چه
طلب بزرگی است. چگونه وقتی اسیر
دیوارهای تنگ میلها و کششها و
جهلهای خود هستیم و اصلاً دنیای
آزاد و وسیع آنها را نمیشناسیم،
بفهمیم که با حسین◆ و اصحاب او
بودن یعنی چه؟

طلب مقام محمود

گویا زائر حسین◆ متوجه است
در زیارت آن حضرت تمام دریچه های

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 105
امام حسین◆
رحمت خدا گشوده است و لذا به
خود جرأت میدهد که تقاضای خود
را تا آنجا وسعت دهد که اظهار
کند:

“وَ أَسْأَلُهُ أَنْ يُبَلِّغَنِي
الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَكُمْ
عِنْدِ اللَّهِ”

و در ازای برائت از دشمنان
شما و موذت به شما و در راستای
معیت با آن عزیزان، از خدا
میخواهم که مرا به مقام محمودی
که شما نزد خدا دارید، برساند.
خداآوند در قرآن میفرماید: ای
پیامبر مقداری از شب را بیدار
بمان و به عبادت بگذران بد که
پرورد گار تو، تو را به مقام
محمود برساند: «وَمَنِ اللَّيْلَ فَتَهَجَّدْ
بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ
مَقَاماً مَحْمُودًا».⁴³

به فرمایش بزرگان، مقام
محمود، مقام شفاعت و ولایت است.
شما در زیارت عاشورا پس از آن
مقدمات از خدا مقام محمودی را
میخواهی که هدیه‌ی خدا به
اهل‌البیت[ؑ] است، حق هم داری که
چنین جرأتی را به خود بدھی،
زیرا که از طریق زیارت حضرت

106 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

سیدالشہداء♦ با همه پیامبران
همسو خواهی شد. حضرت صادق♦
ثواب زیارت امام حسین♦ را در
حدّی میدانند که گنا هان هفتاد
سال انسان آمرزیده میشود و رسول
خدائی با او مصافحه میکنند و آن
حضرت و حضرات علی و فاطمه و
ائمهؑ برای او دعا میفرمایند.⁴⁴
چون از طریق آن برائت و آن
مودت به مقام معیت با اهلبیتؑ
امید بستی و در نتیجه به نزدیکی
به مقامات عظیم آن خاندان
امیدوار شدی، میخواهی به مقامی
بررسی که هیچ نقصی در مقابل حضرت
حق در تو نمانده باشد و موافع
قرب، تماماً رفع شده باشد و به
ه مین جهت تقا ضای مقام محمود
مینمایی.

ملاحظه میفرمائید که زیارت
عاشر ا عبادتی است بزرگ با
ا هدafi عالی. چون میخواهید در
ذیل نور سیدالشہداء♦ توحیدی
شوید و حالاتی را که بر موحدان
بزرگ رسیده است آرزو میکنید.
زیرا خواندن زیارت عاشر، توجه
به حادثه ای نیست که در گذشته
اتفاق افتاده و شما به یادآوری

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 107
امام حسین◆.....

آن می پردازید، بلکه توجه به یک نوع زندگی زیبای دایمی است که در حال تنفس در آن هستید. نظر انداختن و دل سپردن به مقام محمودی است که مقام پیامبر و امامان◆ است، یعنی از دنیا ی منجمد مردم سرگردان در آمدن و به دنیا ی روح های بزرگ موحدین راستین وارد شدن، چرا که بزرگی هر انسان به بزرگی اهداف اوست. به رسم ی گانگی با آن روح های بزرگ اظهار میداری:

وَ أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ
ثَارِي مَعَ إِمَامٍ هُدًى
ظَاهِرٌ نَاطِقٌ بِالْحَقِّ
مِنْكُمْ ﴿١﴾

و از خدا می خواهم که رزق من گرداند خونخواهی خودم را در کنار امامی هدایت شده و نمایان که به حق می خواند و آشکارا بشریت را هدایت می کند.

در چنین آرزویی است که انسان فقط ناظر جبهه‌ی حق و باطل نیست و در تنفر از باطل و محبت به امام در حد احساسات عاطفی متوقف نمی شود بلکه می خواهد در میدان عمل در اردوگاه پشتیبانی از حق قرار گیرد و فعالانه این محبت و آن برائت را در جان خود ثابتیت

108 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسين♦

كند و طراوت دفاع از حق را در
زنديگي خود به فعليت بر ساند و
عملاً در چنین شور و شعف معنوی
وارد شود و حاکمیت حق را تا
صحنه هاي سياسي و اجتماعي گسترش
د هد، زيراهمه جا باید حکم
محبوب ما يعني خداوند حاکم
باشد. آن هم در حذی که زائر
سیدالشهداء♦ به مرتبه
خونخواهي حضرت نايل شود، که بحث
آن در فراز هاي قبل گذشت. ابتدا
حسين♦ را «ثارله» خواند که
خداوند خونخواه اوست، با
شدت یافتن ي گانگي بين زائر و
امام، میخواهد در کنار امام
منصور، خودش خونخواه حضرت باشد
و لذا خود را خونخواه حضرت
احساس میکند، و باز با شدت یافتن
یگانگي در این فراز اخیر
میخواهد خونخواه خود باشد، زيرا
دي گر جدائی بين خود و مولایش
احساس نمیکند و میگوید: «وَ أَنْ
يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِي» و سپس اظهار
میدارد:

“وَ أَسْأَلُ اللَّهَ بِحَقِّكُمْ وَ
بِالشَّاءِ الَّذِي لَكُمْ عِنْدَهُ
أَنْ يُعْطِيَنِي بِمُصَابِي بِكُمْ
أَفْضَلَ مَا يُعْطِي مُصَابًا
بِمُصِيبَتِهِ مُصِيبةً مَا

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 109
امام حسين◆.....

أَعْظَمَهَا وَ أَعْظَمَ رَزِيْتَهَا
فِي الْإِسْلَامِ وَ فِي جَمِيعِ
السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ

از خدا تقاضا دارم به حق شما
و به حقیقت شأن و منزلتي که در
نzed خدا دارید، مرا به پاداش
اندوه و مصیبتي که از شما دارم،
برترین عطائی را که به
مصطفیت زده اي میکند به من عطا کند
به خاطر مصیبتي که چقدر در عالم
اسلام و در جمیع آسمانها و زمین
بزرگ بود.

مقام اتحاد با امام را ملاحظه
بفرمائید که چگونه در راستای آن
اتحاد و یگانگی از عمق جان
اظهار میدارید: مصیبتي که به
شما و سختی هایی که بر شما وارد
شده است، همه بر من وارد شده
است، حال از خدا میخواهم که آجر
آن مصیبتهای بزرگ را به من نیز
عطای کند. چون شیعه در عمل نشان
داده است که با امام حسين◆ و
اصحاب کربلا، همتاریخ شده و لذا
هر شمشیری که بر آنها فرود آمد،
آن را بر جان و روح خود احساس
میکند.

110 زیارت عاشورا ات جاد رو حانی با
امام حسین◆

انتظار پاداشی بزرگ

توجه کنید چه حالتی را باید در خواندن این جمله در خود ایجاد کنید تا آن را صادقانه بگوئید. باید متوجه بود که مصیبت بزرگی بر ما وارد شده است زیرا ما پاره‌ای از جان امام حسین◆ هستیم، او کلی است که ما جزوی از پرتو آن کل می‌باشیم. مگر آن حضرت محبوب جان من و شما نیست؟ پس به اصل جان انسان‌ها یعنی به انسانیت کل، مصیبت وارد شده است. امام، جان جان انسان‌هاست. و این است که هر مصیبتي بر او وارد شود در واقع به عمق جان انسانیت هر انسان وارد شده است. به همین جهت وقتی بر پیامبر و ائمه[ؑ] صلوات می‌فرستیم، در واقع بر عمق جان خود صلووات فرستاده‌ایم و لذا پرتوی از آن صلووات بر جان ما بر می‌گردد. امام حقیقت هر انسان و جان جان هر انسان می‌باشد و هر کس از او غفلت کند از همه‌ی انسانیتش غافل شده است. به

گفته‌ی مولوی:

هر که ماند زین تا قیامت واي
قیامت بخدر او، اي واي او
هر که ناگه از اي خدایا! چون
حنان مه ده ماند نهاد شدھای او

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 111

امام حسین◆ خیمه در خیمه، پیش شاه عشق و طناب اند طناب لشکرهای او خیمه‌ی جان را ستون نور پاک از از نمود پاک تابش سیماهی او عشق شیر و عاشقان در میان پذجه‌ی صدتاً او اطفال شیر کس نداند، کس بینند حیای او برشود تا آسمان غوغای او ینهان بود عشقاً عشق، چون خور شید ناگه سر کند امام، شاه عشق و خیده‌ی جان انسان است. اگر آن حضرت بر ما نظر کند در واقع جان ما به اصل خودش نزد یک می‌شود چون انسان کامل جنبه‌ی کمالی هر انسان می‌باشد. حال در مصیبتي که بر امام حسین◆ وارد شده است ملاحظه کن جان بیدار چه حالتی خواهد داشت و این مصیبت را برای خود چگونه احساس می‌کند و واي اگر کسی مصیبت اهل‌بیت‌الله را در جان خود و برای خود احساس نکند. در این صورت این انسان از خود برترش غافل است. می‌گویی: اي اباء بدل الله من این مصیبت را بر خودم وارد میدانم و خود را صاحب عزا حس می‌کنم. اظهار میدارید: «بِمُصَابِي بِكُمْ»؛ مصیبت من است آن چه به شما وارد شده و واقعاً

112 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

مـصـيـبـتـ منـ اـسـتـ. وـ اـزـ آـنـ جـايـيـ کـهـ
آنـ مـصـيـبـتـ جـهـتـ حـفـظـ دـيـنـ وـ دـيـنـدـارـيـ
اـسـتـ وـ زـيـبـاتـرـيـنـ عـمـلـ عـبـادـيـ مـمـكـنـ
درـ آـنـ زـمـانـ بـهـ حـسـابـ مـيـآـيـدـ،
انتـظـارـ پـادـاشـيـ بـزـرـگـ بـرـايـ آـنـ هـسـتـ
وـ درـ اـيـنـ رـاـسـتاـ وـ بـاـ تـوـجـهـ بـهـ
اـتـحـادـيـ کـهـ بـاـ اـصـحـابـ کـرـبـلاـ پـيـداـ
کـرـديـدـ، اـظـهـارـ مـيـدارـيـدـ پـادـاشـ
تـحـمـلـ مـصـيـبـتـ مـرـاـ کـهـ بـهـ شـمـاـ وـارـدـ
شـدـهـ اـسـتـ اـزـ خـدـاـ مـيـخـواـهـمـ. «أـفـضـلـ
مـاـ يـعـطـيـ مـصـابـاـ بـمـصـيـبـتـهـ»؛ آـنـ هـمـ
کـامـلـتـرـيـنـ پـادـاشـيـ رـاـ کـهـ بـهـ
مـصـيـبـتـ زـدـگـانـ مـيـدـ هـيـ. «مـصـيـبـةـ مـاـ
أـعـظـمـهـاـ وـ أـعـظـمـ رـزـيـتـهـاـ فـيـ الـإـسـلـامـ
وـ فـيـ جـمـيـعـ السـمـاـوـاتـ وـ الـأـرـضـ»؛
مـصـيـبـتـيـ کـهـ مـصـيـبـتـ بـزـرـگـيـ اـسـتـ درـ
اسـلـامـ وـ درـ هـمـهـيـ آـسـمـانـهاـ وـ زـمـينـ.
بـزـرـگـيـ اـيـنـ مـصـيـبـتـ رـاـ مـاـ بـرـ جـانـ
خـودـ اـحـسـاسـ مـيـکـنـيمـ. مـصـيـبـتـ فـقـطـ بـرـ
حـضـرـتـ زـيـنـبـ◆ وـارـدـ نـشـدـهـ اـسـتـ،
بـلـکـهـ بـرـ هـرـ کـسـيـ کـهـ اـهـلـ آـسـمـانـهاـ وـ
زـمـينـ اـسـتـ، اـيـنـ مـصـيـبـتـ بـزـرـگـ بـرـ اوـ
هـمـ وـارـدـ شـدـ. چـهـ بـفـهـمـدـ وـ چـهـ
نـفـهـمـدـ.

راـسـتـيـ اـگـرـ مـصـيـبـتـ وـارـدـهـ بـرـ
ابـاـعـبـدـالـلهـ◆ مـصـيـبـتـ وـارـدـهـ بـرـ ماـ
نـيـدـتـ، پـسـ مـصـيـبـتـ بـرـ چـهـ کـسـيـ اـسـتـ؟
آـرـيـ اـگـرـ سـتـمـگـريـ درـ گـوـشـهـ اـيـ اـزـ

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 113
امام حسین◆.....
این دنیا بمیرد، مصیبت ما نیست،
مـصیبت خودش است و اول مـشکلاتش.
ولی مصیبت بر ابا عبدالله◆ به
عـنوان بزرگ ترین انسان روز گار
خود چنین نیست. هرکس در مـصیبت
وارده بر آن حضرت مجبور است
موقع خود را روشن کند و احساس
خود را بنمایا ند، چون حقیقتاً
حسین◆ یعنی ما، ولی در مرتبه ای
که جذبه‌ی آرمانی ما به حساب
می‌آید. حسین◆ یعنی ما با وسعتی
بیدشتر. پس در صحنه‌ی کربلا ما
هستیم که داریم شمشیر می‌خوریم،
و ما را به شهادت کشانده‌اند، و
ما نیز عزادار خود هستیم، چرا
که به اعتباری امام پاره‌ای از
جان ماست.

پرواز به سوی افق‌های برتر

شهادت ابا عبدالله◆ بر عالم هستی
گران آمده و مـصیبت او بر جمیع
آسمان‌ها و زمین طاقتفرسا بود،
زیرا که مقصد خلقت هستی، انسان
است و اصل انسانیت هم امام
معصوم است و عالم به امام نظر
دارد و هر مـصیبتي که بر امام
وارد شود بر جذبه‌ی برتر عالم
یعنی بر قلب عالم وارد شده است.
و لذا در راستای عزاداري و

114 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

احساس مصیبت برای حسین◆ باید
یک نوع یگانگی قلبی در این
جريان نه تنها با انسانیت، بلکه
با عالم هستی در خود ایجاد کنیم
و با این حال و هوای میتوان با
ز یارت عا شورا زندگی کرد و از
دنیای تنگ روزمرگی‌ها به درآمد،
و گرنه مصیبت‌های ما در حد مریض
شدن فرزندمان و گم شدن کفش و
کلاه‌مان تقلیل می‌باید و غم ما غم
کهنه‌شدن فرش‌هایمان می‌شود.

با زیارت عاشورا می‌توان پرواز
کرد و بلندتر از این زندگی
عادی، به افق‌های بسیار برتر
نژدیک شد، خود را در صحنه‌ای
وارد نمود که صحنه‌ی مقابله‌ی
جبهه‌ی حق به فرماندهی امام
حسین◆ در مقابل جبهه‌ی باطل است
و از این طریق با حسین◆ زندگی
کنیم تا با روزمرگی‌ها هم‌جوار
نگردیم و با پایین و بالا رفتن
قیمت کالاهای دنیا، شخصیت ما هم
بالا و پایین نرود که به تعبدیر
قرآن این همان خسران مبین و ضرر
کامل است.⁴⁶ وقتی توانستیم به

46 - قرآن در سوره‌ی حج، آیه‌ی 11
می‌فرماید: «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ
فَإِنَّ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنَّ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
أَنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 115
امام حسین◆.....

آن درجه از بصیرت بررسیم که
مصیبت‌های واردہ بر اولیاء الهی
را مصیبت خود مان محسوب کنیم،
دیگر بالا و پایین رفتن عوامل
زودگذر دنیا، غم‌ها و شادی‌های ما
را تعیین نمی‌کنند، گفت:
گرچه در خشکی هزاران

: ۴۰۱ ..

ماهیان را با یبوست

این جهان خود حبس

هین روید آن سو که

این جهان محدود و آن

نقش و صورت پیش آن

بنای ما براین است که از این
دنیا درآییم و به دنیای محمد و
آل محمد وارد شویم و نور
حسین◆ راهنمای عامل جهتدهی
خوبی است. در همان راستا که
شرایط را جهت طرح عالی‌ترین

الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»؛ و از مردم کسانی هستند
که خدا را فقط در حد حرف می‌پرستند، پس
اگر خیری به آن‌ها بر سد بدان اطمینان
یابند و چون بلایی به آن‌ها رسید روی
برتابند، در دنیا و آخرت در خسران‌اند،
این است همان خسران آشکار.

116 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦
تقاضاها مناسب دیدید اظهار
میدارید:

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي
مَقَامِي هَذَا مِنْ تَبَّاعَةِ
مِنْكَ صَلَواتٌ وَ رَحْمَةٌ وَ
مَغْفِرَةٌ»

خدایا! در این مقام، که مصیبت
شهادت امام♦ بر جانم نشسته،
مرا جزء کسانی قرار ده که از
طرف تو صلوات و رحمت و مغفرت
دریافت کرده اند.

اظهار میدارید: «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي
فِي مَقَامِي هَذَا»؛ خدایا در مقامي
اینچنین، یعنی مقامي که از طریق
زیارت عا شورا به زیارت حضرت
سید الشهداء♦ نایل شده ام و خود
را در پرتو یگانگی با آن حضرت
قرار داده ام، در مقام برائت از
دشمنان امام حسین♦ و عشق و
محبت به سلطان عشق و یارانش، در
مقامي که مقام زندگی واقعی است،
مرا شامل صلوات و رحمت و مغفرت
خود قرار ده. اگر این زیارت و
عزاداری شرایط قابلیت چنین
صلوات و رحمت و مغفرتی را فراهم
نمی کرد، چنین تقاضایی، تقاضای
بیهوده ای بود. پس معلوم است در
شرایطی قرار گرفته اید که امکان
صلوات و رحمت و مغفرت الـهی بر

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 117
امام حسین◆.....

جانتان فراهم است و بر این اساس
اظهار چنین تقاضای مهمنی را به
ما آموخته‌اند، از طریق این
تقاضا از خدا می‌خواهی تا همه‌ی
نیکی‌ها را به طور یک جا به شما
عطای کند. از خدا تقاضا می‌کنی!
هم صلواتی که بر پیامبر خودت
می‌فرستی، بر جان من بِوَزَان، تا
جان من بهار شود و هم رحمت را
که بر هستی سرازیر میداری، بر
جان من بریز، تا جانم شکوفا
گردد و با اتصال به نور ربوبیت
تو سرمست گردد، هم مغفرت را بر
من بیفشان تا موانع اتصال به
مقام قربت رفع گردد.

بزرگترین تقاضا

بعد از این فراز از دعا که
جانتان آمادگی کامل پیدا می‌کند،
در فراز بعدی به خود اجازه
میدهید که عظیم‌ترین تقاضا را بر
زبان آورید، بالاترین تقاضایی که
ممکن است یک بشر از خدای خود
داشته باشد. خدایا، پروردگارا،
تمام وجود ما را ذوب گردان و
این دعا را در حقمان مستجاب
بفرما. و آن تقاضا این است که:

“اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ
مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ”

118 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

وَ مَقَاتِيْ مَمَاتَ مُحَمَّدٍ وَ
آلِ مُحَمَّدٍ ﴿۲﴾

خدا یا ! حیات و مرگ مرا همچون
حیات و مرگ محمدؐ و آل او قرار
بده .

مگر نه اینکه انسان وقتی به
مقصد میرسد که همه‌ی ابعاد وجودش
از نقص رسته باشد؟ و مگر انسان
معصوم در شعفی بینقصی و در طراوت
أنس با خدا در همه‌ی ابعاد
وجودی اش به سر نمی‌برد؟ مگر محمد
و آل محمدؐ معصوم نیستند؟ حال
ملحظه کنید چه تقاضای بزرگی را
از دریچه‌ی زیارت عاشورا، با خدا
در میان میگذارید. از خدا
می‌خواهید آن طور که انسان‌های
کامل بدون هر حجابی با تو به سر
می‌برند و زندگی خود را
می‌گذرانند شما هم زندگی را
بگذرانید و آن طور که امام
معصوم به مرگ نظر دارد و با مرگ
روب‌رو می‌شود، شما هم بر مرگ نظر
کنید و با آن روب‌ره شوید و از
دریچه‌ی مرگ به سوی ابدیتی بس
نورانی سیر کنید. در یک کلمه در
این فراز طالب عبودیت محض
شده‌اید، زیرا همه‌ی حقیقت انسان،
همین عبودیت است که مذجر به
تجلي ربوبیت کامل حق بر قلب‌ها

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 119
امام حسین◆.....◆

میگردد. مقام زائر حسین◆ چه
اندازه ارزشمند است که میتواند
عالیترین مقام ممکن را از
خداوند تقاضا کند، تمام زیارت
عاشورا برای رساندن زائر امام
حسین◆ است به چنین مقامي. کدام
تقاضا و آرمان بالاتر از این
میتواند باشد که زندگی و مرگ
انسان، در فضای زندگی و مرگ
بزرگ ترین انسانهای هستی قرار
گیرد؟ اگر بدانیم انسانهای عادی
در چه دنیای زندگی میکنند
و اگر بدانیم در این دنیای زندگ
دست و پا زدن چقدر آزار دهنده
است و اگر بدانیم آنگاه که
زندگی از وهمها و خیالات آزاد شد
چقدر شیرین و گستردگ است و اگر
بدانیم زندگی در افقی که معصوم
در آن افق زندگی میکند چه
اندازه روح افزا است و چه اندازه
آزادی از خود و از هوسها را به
دنیال دارد، لحظه‌ای از این دعا
غافل نمی‌شویم.

انسانهای معمولی با ارزش‌های
پیرایه‌ای و غیر واقعی برای خود
عالی مخصوصی ساخته‌اند و در آن
زندگی میکنند که هیچ نوری از
حقایق غیبی بر جانشان نمی‌تابد و
را هی به عالم گستردگی غیب و

120 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین♦

معنویت به سوی آنها گشوده نمی‌شود و همه با سایه‌های ذهنی خود مأنوس‌اند و همین امر موجب می‌شود تا رابطه‌شان با حقیقت قطع شود و در این حال به جای رابطه داشتن با یک زندگی واقعی، با سایه‌ی زندگی رابطه برقرار می‌کنند و در واقع در سرای زندگی می‌ذوند و هر چه بیدشتراز اصل خویش فاصله می‌گیرند، تا آنجا که دیگر با خود حقیقی‌شان بی‌ارتباط می‌شوند و همه‌ی زندگی را خرج سایه‌های زندگی می‌کنند و دیگر هیچ، و در انتهای وامانده و خسته، زندگی را تهمام می‌کنند، گفت:

جان همه روز از وز زیان و سود لگدمال خدال و زیستیم زوال نی صفا می‌ماندش نی به سوی آسمان نی لطفه‌فر داه سفر زندگی انسان‌های معصوم درست بر عکس، آنقدر که آنها در آسمان معنویت زندگی می‌کنند در زمین تنگ و تاریک به سر نمی‌برند و ما در زیارت عاشورا از خدا زندگی و مرگی همانند زندگی و مرگ معصومین را می‌خواهیم تا در واقع از اضمحلال و روزمرگی‌ها رها شویم. آنقدر افق این فراز از زیارت بلند است که هیچ تقاضایی

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 121
امام حسين◆.....
را نمي تو ان همطراز آن دانست فقط
مي تو ان گفت: خدا يا خودت جر عه اي
از مزه ي زندگي معصومين را بر
جان ما بچشان تا از خاك برآييم
و به افلاك در آييم.

غم غربت

پس از طرح آن تقاضاي بزرگ، غم
غربت خود را در روزگاري که در
آن به سر مىبريد با خداي خود در
ميابان ميگذاريده و عرضه ميداريده:

“اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ
تَبَرَّكَتْ بِهِ بَنُو أُمَّةٍ وَ
أَبْنُ آكِلَةِ الْأَكْبَادِ
اللَّعِينُ أَبْنُ اللَّعِينِ
عَلَى لِسَانِكَ وَ لِسَانِ
نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ فِي كُلِّ مَوْطِنٍ وَ
مَوْقِفٍ وَقَفَ فِيهِ نَبِيِّكَ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ
﴿﴾

خدا يا روز عاشورا را مبارک
شمرونند، بني اميده و فرزند هند
جگرخوار که مدعون است بر زبان
تو و زبان پيامبر تو در هر موطن
و موقفی که در آن ايشتاده

122 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

پیامبر تو که صلووات خدا بر او و
بر آل او باد.⁴⁷

خدایا امروز و امروزه روزگاری
شده که بنی امیه و فرزندان هند
جگر خوار به جهت آن که فرزند
پیامبر شان را شهید کردند جشن
میگیرند. خدایا دنیای آنها
دنیایی است که کشتن امام معصوم
را وسیله‌ی حفظ حیات و دنیای خود
میدانند. اینان قومی هستند که
همواره مورد لعن خدا و رسول
خدا^{آخ} بوده‌اند.

ملاحظه فرمائید که در ز یارت
عا شورا بنا بر این است که چهره‌ی
نفاق بنی امیه رسوا شود نه این
که تقابل بین شیعه و سنی شکل
گیرد. البته نقش بنی امیه در
ایجاد تقابل اهل سنت با شیعه را
نیز نباید نادیده گرفت، آن‌ها
سعی کردند مبارزه‌ی خود با
امامان معصوم[ؑ] را به مبارزه‌ی
اهل سنت با امامان و شیعیان
تبدیل نمایند. همین کاری که
امروزه وقایعون انجام میدهند.

47 - آکله‌الاکباد، هند مادر معاویه است،
چون در جنگ أحد وقتی حضرت حمزه را شهید
کردند، جگر آن حضرت را در آورد و در دهان
گذاشت.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 123
امام حسین◆.....

از آن جایی که در بینش اسلام
ناب «کُلُّ يَوْمٍ عَاشُورًا وَ كُلُّ أَرْضٍ
كَرْبَلا»؛ است و شعار ما شيعيان در
طول تاریخ بعد از کربلا چنین
بوده، با اظهار این فراز از
زيارت، متوجه جبهه هاي باطل
زما نهی خود مي شويم که چگونه
يزيديان بر باطل خود تأکيد
ميکند و حق و حقیقت را به مسلح
ميبرند، بر همين اساس بزرگان
دین همواره زيارت عاشورا
ميخرانند تا از حراميان روزگار
خود غافل نگردند. تا مهدي امت
ظهور نفرماید هر روز برای ما
روز عاشورا است و از ظلمي که
تو سط استکبار جهانی بر حق و
حقیقت روا داشته ميشود غافل
نخواهیم ماند.

بزرگان دین همواره با زيارت
عا شورا مأنوس بودند تا همیشه
خود را در جبهه کربلای یان به
فرماندهی حضرت امام حسین◆ حفظ
كنند، چون متوجه بودند و هستند
که اين جبهه تا قیام قیامت
گشوده است. مگر امروز ستمگران
در هر لباسی و به شکل هاي مختلف
با اسلام ناب در جنگ و ستیز
نیستند؟ شعار «کُلُّ يَوْمٍ عَاشُورًا وَ
كُلُّ أَرْضٍ كَرْبَلا»؛ می خواهد بگوید:

124 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

روح خود را برای همیشه با فرهنگ
اصحاب کربلا متحد نگهدار تا شور
اصحاب حسین♦ در جانت زنده
بماند و لحظه‌ای از وفاداری به
حقیقت غافل نمانی. مضافاً این که
متذکر می‌شوید جبهه‌ی یزیدیان به
جهت لعنت دائمی که خدا و رسول
خداخ بر آن می‌کند هرگز سر به
سلامت نمی‌برد و لذا با تکرار
این فراز از بی‌تفاوتوی نسبت به
حق و باطل - که هلاکت بزرگی است -
خود را نجات میدهیم.

با امید به این که تلاش‌های
جبهه‌ی باطل به جهت لعنت خداوند،
به هیچ نتیجه‌ای نمیرسد، خود را
در این لعنت‌ها شریک مینماید و
تقاضا می‌کنید:

اللَّهُمَّ إِنَّمَا لَعْنَةُ أَبَاءِ
سُفَيَّانَ وَ مُعاوِيَةَ وَ
يَزِيدَ بْنَ مُعاوِيَةَ عَلَيْهِمْ
مِنْكَ اللَّعْنَةُ أَبَدٌ
الْأَبْدِيَّنَ ☺

خدایا بر اباسفیان و فرزند او
یعنی معاویه و یزید فرزند
معاویه لعنت و دوری از رحمت را
جاری فرما. لعنتی از جانب تو تا
ابد بر آن‌ها باد. تا همیشه سنت
یزید در عالم رسوا و مطرود باشد

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 125
امام حسین◆
و هرگز تنفر ما نسبت به آن سنت
سوء و سیاه فرو ننشینند.
إن شاء الله عزيزان متوجه هستند که
نقش این لعنت‌ها در جهت‌دهی قلب
بسیار مهم است و موجب طهارت آن
از گرایش‌هایی می‌شود که در نفس
امّاره‌ی انسانی نهفته است. در
راستای شکایت از غربت حق اظهار
میدارید:

”وَ هَذَا يَوْمٌ فَرَحَتْ بِهِ
آلُ زِيَادٍ وَ آلُ مَرْوَانَ
يَقْتُلُهُمُ الْحُسَيْنَ صَلَوَاتُ
اللهِ عَلَيْهِ“

خداوندا: این روز، روزی است
که آل زیاد و آل مروان به جهت
قتل حسین◆ شادی می‌کنند.
با غفلت از غدیر و عدم رشد
معنوی جامعه، احزاب و گروه‌هایی
با آن درجه از شقاوت و پستی شکل
گرفتند که به قتل امام حسین◆
با آن همه صفا و بزرگی و صداقت
و ایمان، خوشحال شدند. چقدر
باید جامعه از مرزهای انسانیت
دور شده باشد که در درون آن
جامعه گروه‌هایی شکل بگیرند که
با قتل چنین انسانی که نمایشگاه
فضایل بود، خوشحال شوند. الـهـی!
از عمق وجودم از تو تقاضا می‌کنم
جبهه‌ی ما را از آن‌ها جدا کن و

126 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

جان ما را به تنفَر و دوری مُحض
نسبت به این طایفه‌ها و جریان‌ها
تبديل فرما و در این راستا
اظهار میدارید:

“اللَّهُمَّ فَضَّأْعُفْ عَلَيْهِمْ
اللَّعْنَ مِنْكَ وَ الْعَذَابَ”⁴⁸

خدایا! پس لعنت و عذاب خود را
بر آن‌ها بیش از پیش بیفرزا.
الله‌ی سراسر قلب من از
انسان‌های خبیث، پرکینه است. پس
خدایا لعنت و عذاب خود را بر
آن‌ها بیدشتر کن، تا حجاب‌های بین
من و تو رفع گردد و امورم اصلاح
شود، زیرا هر پیامبری چون به
مشکلی بر خورد می‌کرد با لعنت
کردن بر یزید و قاتلان امام
حسین♦ مشکل خود را رفع می‌نمود.
از جمله حضرت آدم♦ چهار بار
یزید را لعنت کرد و حوا را در
عرفات یافت⁴⁹ و نوح نیز چهار
بار یزید را لعنت کرد و کشتی او
از موانع گذشت و به راه خود
ادا مه داد.⁴⁹ امروز نیز جو امع
اسلامی در صورتی از موانع خود
عبور می‌کنند که تنفر خود را از
دشمنان بشریت اعلام نمایند و جهت

48 - «بحار الانوار»، ج 44، ص 243.

49 - «بحار الانوار»، ج 44، ص 243.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 127
امام حسین◆
خود را متوجه کمالاتی نمایند که
اهل الْبَيْت◆ متذکر آن هستند.

مدیریت حُبّ و بغض

حال که در مقابل خوشحالی آن‌ها
به جهت شهادت حضرت سید الشهداء◆
از خداوند برای آن‌ها تقاضای
لعنت نمودید در ادامه اظهار
میدارید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ
إِلَيْكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ وَ
فِي مَوْقِفي هَذَا وَأَيَّامِ
حَيَاةِي بِالْبَرَائَةِ مِنْهُمْ
وَاللْعَنةُ عَلَيْهِمْ وَ
بِالْمُؤْا لَةِ لِنَبِيِّكَ وَآلِ
نَبِيِّكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ
السَّلَامُ ﴿١﴾

خدایا! من به سوی تو در این روز و در این موقف و شرایط، از طریق دوری و برائت و لعنت بر قاتلان حسین◆ و از طریق محبت به پیامبر و آل او، تقرب می‌جویم.
در این فراز، برائت و لعنت بر قاتلان حسین◆ را از یک طرف و محبت و موبد بر پیامبر و آل او را از طرف دیگر، و سیله‌ی تقرّب خود به خدا قرار میدهید. چون از طریق چنین برائتها و مودتها شخصیت خود را به تعادل می‌رسانید

128 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

تا معلوم شود محبت خود را در کجا قرار دهید و غضب خود را به کدام طرف هدایت کنید، زیرا که دینداری کامل در مدیریت حب و بغض حاصل می‌شود. چنان‌چه حضرت باقر فرمودند: «هَلِ الَّذِينَ إِلَّا
الْحُبُّ وَ الْبُغْضُ»⁵⁰: آیا دین و دینداری جز حب و بغض است؟ وقتی این نکته به خوبی روشن شد معنی و مقصد صد لعن و صد سلام روشن می‌شود و إن شاء الله با انجام آن لعنتها و سلام‌ها بهره، بلکه بهره‌ها به دست می‌آورید و از تکرار آن خسته نمی‌شوید. زیرا از آن طریق دینداری خود را در تعادل قرار داده‌اید و سیر لازم را در خود محقق نموده‌اید، کسی خسته می‌شود که این امور را تکراری ببیند، ولی اگر هر بار با لعنت به دشمنان بهترین انسان‌ها و یا با سلام بر آن انسان‌های بزرگ، خود را در حال و احوال جدیدی قرار داده‌ید دیگر خستگی به سراغ شما نمی‌آید، زیرا:

ملا لی نیست ماهی که بیدر یا خود
دا ز دد ~~د~~ میباشد او خَرَم نباشد
پس صد مرتبه می گویی:

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 129
امام حسین◆.....

”اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوْلَ ظَالِمٍ
ظَلَمَ حَقًّ مُحَمَّدٌ وَ آلٌ
مُحَمَّدٌ وَ آخِرَ تَابِعٍ لَهُ
عَلَى ذَلِكَ اللَّهُمَّ الْعَنْ
الْعِصَابَةِ الَّتِي جَاهَدَتِ
الْحُسَيْنَ وَ شَايَعَتْ وَ
بَايَعَتْ وَ تَابَعَتْ عَلَى
قُتْلِهِ اللَّهُمَّ الْعَنْهُمْ“
جَمِيعاً

خدایا! لعنت کن و از رحمت خودت دور گردان اولین متجاوز به حق محمد و آل او را و آخرین کسی که متابعت کرده اولین ظالم را بر ظلم. خدایا! لعنت کن طایفه ای را که با حسین◆ به سر جنگ برآمدند و همراهی و بیعت و متابعت بر قتل او کردند. خدایا! بر همه این جبهه لعنت بفرست.

به حضرت صادق◆ گفته شد: «إِنَّ
فُلَانًا يُؤْلِيَكُمْ إِلَّا أَنَّهُ يَضْعُفُ عَنِ
الْبَرَاءَةِ مَنْ عَدُوَّكُمْ فَقَالَ هِيَهَا تِ
كَذَبَ مَنْ ادْعَى مَحَبَّتِنَا وَ لَمْ يَتَبَرَّأْ
مَنْ عَدَوْنَا»؛⁵¹ فلان کس به شما ارادت و محبت دارد ولی نسبت به برایت از دشمنان شما ضعف از خود نشان میدهد. حضرت فرمودند: هیهات! دروغ میگوید کسی که

130 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین♦

اد عاي محبت ما را داشته باشد و
از دشمنان ما تبرّي نجويد.
ملاحظه فرمائيد که در «صد لعن
و صد سلام» ابتدا لعنت قرار
دارد. زира تا قلب از توجه به
غير، پاك نگردد جاي توجه و محبت
به معصوم نخوا هد شد. عمه آن
است که روشن شود اين «صد لعن و
صد سلام» يك نوع رياضت بزرگ قلبي
است و قلب را به مراتب عالي
ميرساند. باید قلب را روی آن
متمرکز کنيم و آن را متوجه تنفر
به سوي اولين جبهه ئي ظلمي
بنمایيم که نگذاشت فرهنگ
اهلبيت♦ در زندگي مردم جاري
شود، و مردم از طريق انسانها يي
که واسطه ئي فيض بين خدا و خلق
بودند به زندگي معنوی كاملی دست
يابند. شرط رجوع به حق
کناره گيري از باطل است، در اين
فراز، قلب در بغض بر عصبيتي
قرار ميگيرد که مقابل امام
حسين♦ با آن همه صفا و ايمان و
آزاد منشي ايستاد و بر آن
عصبيتي که شرایط قتل حسین♦ را
فراهم کرد لعنت ميكنی و با تمام
وجود از آن ها متنفر ميگردي. و
در آخر همه ئي اراده ها را يك
راده كرده و از عمق جان

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 131
امام حسین◆.....
می گویی: «اللَّهُمَّ الْعَنْهُمْ جَمِيعًا»؛
خدایا! بر همه‌ی اب عاد جد ههی
مقابل حسین◆ لعنت فرست، چه
آن هایی که به طور مستقیم به
خاندان پیامبرت ظلم کردند و
مردم را از فرهنگ زلال اهلیت
عصمت و طهارت^{الله} محروم نمودند، و
چه آن گروه هایی که تحمل حاکمیت
امامان مقصوم^{الله} را بر جامعه
نداشتند.

لعنتهاي جان بخش

دلی که نسبت به دشمنان
اهلیت^{الله} غضب خود را شکل نداده،
هنوز دل نشده، و هنوز زنده
نگشته است و آن غضب با تکرار
لعنتها احیا می‌شود. فرمودند
لعنتها را صد بار تکرار کنید تا
قلب در آن رابطه استحکام لازم را
پیدا کند و چون یک نوع عبادت
محسوب می‌شود و در عبادت، انسان
باید قلب خود را در صحنه بیاورد
تا آن قلب جهت بگیرد. با فکر
نمی‌شود عبادت کرد، باید قلب در
صحنه باشد، به عبارت دیگر باید
خود را خرچ کنید و با این قصد
فرمودند آن قسمت را صد بار
تکرار کنید تا به طمأنینه لازم

132 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین♦

برسید و زمینه‌ی تجلی نفحات الهی
بر جانتان فراهم شود.

بعضی‌ها سریعاً نمازشان را
می‌خوانند و می‌روند گوشه‌ای
می‌نشینند و به دیوار تکیه
می‌دهند. این‌ها چون عبادت را یک
عمل میدانند و نه یک سیر که
باید آن را با استمرار و آرامش
به دست بیاورند، آن عمل را
سریعاً انجام می‌دهند و لذا
بهره‌ی کافی از نماز خود
نمی‌برند. اگر حق زیارت عاشورا
درست ادا شود انسان طوری با نور
حضرت مأنوس می‌گردد که «آن‌چه
اندر وهم ناید آن شود»
(إن شاء الله). آن بزرگان بزرگ که
خیلی هم در زندگی‌شان کار داشتند
و هر دقیقه‌ی عمرشان برای مردم
مفید بود، از این زیارت دست
نمی‌کشیدند. خدا! با لطف و کرم
خودت رزق ما را بهره‌مندی کامل
از زیارت عاشورا قرار بده.

وقتی خود امامان معصومؑ به
ما یاددادند که از خدا
ب خواهیم «رَزَقْنِي الْبَرَائَةَ»؛ رزق
ما را برائت از قاتلان امام
حسین♦ قرار دهد، پس از طریق
«صد لعن» با ید رزق خاصی نصیب
خود کنیم و آن را عامل سیر و

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 133
امام حسین◆
سلوک خود گردانیم. در حدیث قدسی
روایت شده: «أَنَّ مُوسَى◆ قَالَ يَا
رَبِّ أَخْبِرْنِي عَنْ آيَةٍ رِضَاكَ مِنْ عَبْدِكَ
فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ إِذَا رَأَيْتَ نَفْسَكَ ثُجْبَ
الْمَسَاكِينَ وَ تُبْغِضُ الْجَبَارِينَ فَذَلِكَ
آيَةُ رِضَايَ»؛⁵² حضرت موسی◆ گفت:
ای پروردگار! به من خبر ده از
نشانه‌ی رضای از بنده‌ات، پس
خداآوند به او وحی کرد؛ آنگاه که
نفس خود را در حال محبت به
مساکین و بغض بر ستمگران یافته،
آن را نشانه‌ی رضایت من بدان. پس
باید از طریق ایجاد تنفر در
قلبمان از ستمگران و ایجاد محبت
به ابا عبدالله◆، مقام رضای الهی
را برای خود فراهم کنیم.

ملاحظه بفرمائید که چگونه قلب
انسان با تنفر بر متاجاوزین به
استوانه‌های هدایت بشري جهت
میگیرد و در آخر هم گرو هي را
لعنت کردید که به ظاهر خود را
دیندار میدانند و لی به جنایتی
دست میزنند که معلوم نیست
کافران چنین اجازه‌ای به خود
بدهند. چون این‌ها با پشتawanه‌ی
برداشت غلطی که از دین داشتند
گمان میکردند عمل آن‌ها حق است و

134 ز يارت عا شورا ات جاد رو حاني با
امام حسین◆

لذا دین را و سیله‌ی پندهان کردن
کفر خود قرار میدادند. عمر
سعد «لعت‌الله‌علیه» در روز عاشورا به لشکرش
می‌گوید: «يَا خَيْلَ اللَّهِ اَرْكَيْ وَ
بِالْجَذَّةِ أَبْشِرِي»؛⁵³ «اَيُ لِشَكْرِ خَدَا!
سوار شوید و حمله کنید و بهشت
بشارت باد بر شما!» چنانچه حضرت
امام سجاد◆ در این رابطه
می‌فرمایند: «لَا يَوْمَ كَيَوْمِ الْحُسَيْنِ◆
اَزْدَلَفَ عَلَيْهِ ثَلَاثَوْنَ أَلْفَ رَجُلٌ
يَرْعَمُونَ اَنَّهُمْ مِنْ هَذِهِ الْأَمَّةِ كُلُّ
يَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِدَمِهِ وَ هُوَ
بِاللَّهِ يُذَكَّرُهُمْ فَلَا يَتَعْظُمُونَ حَتَّىٰ قَتْلُوهُ
بَغْيًا وَ ظُلْمًا وَ عُذْوَانًا»؛⁵⁴ روزی
چون روز حسین◆ نباشد، سی هزار
مرد که گمان می‌کردند از این
امتداد دور او را گرفتند و هر
کدام به کشتن او به خدا تقرب
می‌جست و او به آن‌ها خدا را
یادآور می‌شد و لی پند نمی‌گرفتند
تا او را به ستم و ظلم و عدوان
کشتند.

قلب ما باید از این دینداری
کور فاصله بگیرد و تنفس از این
نوع انحراف را در خود جدی بداند
تا رویکرد صحیحی نسبت به دین در
او ایجاد شود و نقش و جای گاه

53 - «بحار الأنوار»، ج 44، ص 391.

54 - أمالی الصدوق، ص 462.

ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با 135
امام حسین◆.....
اَهْلُ الْبَيْتِ در هدایت مسلمین را
به خوبی درک کند.

ملقاتي روحاني

پس از لعنت بر ناپاکانِ تاریخ
و طهارت قلب از هر گونه گرایشی
به سیره‌ی آنان، جهت قلب را به
سوی پاکان می‌اندازید و سلام بر
آن‌ها را شروع می‌کنید. این سلام
که یک نوع ملاقات روحی است، برای
روح بـ سیار نـ شاط آور است و به
واقع شرایط تجلیات انوار روحانی
اول یاء را بر قلبی سلام کـ نـ ده
فرـ اـ هـ مـیـ کـ نـ دـ، مـیـ خـواـهـیدـ اـ زـ طـرـیـقـ
سلام به آن حضرت یک نوع انسـ خـاصـیـ
را با آن حضرت برقرار کـ نـ دـ. با
سلام به ایشان آن انسـ شـروعـ مـیـ شـودـ
و با هـمـدرـدـیـ با آن حضرت، انسـ وـ
یـگـانـگـیـ وـ اـتحـادـ رـوحـیـ اـدـامـهـ
مـیـ یـابـدـ. عـرضـ مـیـ کـنـیدـ:

”السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا^{عَبْدِ اللَّهِ} وَ عَلَى الْأَرْوَاحِ
الَّتِي حَلَّتْ بِفِتَائِكَ عَلَيْكَ^{مِنِّي} سَلَامٌ اللَّهُ أَبْدَا مَا^{بَقِيتْ} وَ بَقَى اللَّيلُ وَ^{النَّهَارُ} وَ لَا جَعَلَهُ اللَّهُ^{آخِرَ} الْعَهْدِ مِنِّي
لِزِيَارَتِكُمُ السَّلَامُ عَلَى^{الْحُسَينِ} وَ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ

136 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

الْحُسَيْنِ وَ عَلَى أَوْلَادِ
الْحُسَيْنِ وَ عَلَى أَصْحَابِ
الْحُسَيْنِ ﴿١﴾

سلامی از عمق جان بر شما ای
اباعبدالله، ای پدر روحانی بندگان
خدا و سلام بر روحهای پاکی که در
ساحت و بارگاه معنوی شما فرود
آمدند، سلام خدا از طریق من تا
من باقی ام و تا شب و روز باقی
است، بر شما باد و هرگز این سلام
و زیارت و ارادت بر شما را
خداوند آخرين ز یارت من قرار
ندهد، سلام بر حسین◆ و بر علی
بن الحسین و بر فرزندان و بر
اصحاب او.

ملاحظه کنید بین زائر آن حضرت
با آن حضرت از طریق این سلام چه
دلدادگی در میان میآید. انسان
بتواند با امامش این گونه
معاشقه و مراوده کند، چه توفیق
بزرگی برای قلب او پیش آمده است
به خصوص وقتی این سلام و ملاقات
روحانی را صد بار با تمام وجود
بر امام و فرزندان و اصحاب آن
حضرت به میان آورد، قلب در چنین
شرایطی به نهایت کمال خود دست
مییابد.

عرضه داشتید: «عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامُ
اللَّهِ»؛ سلام خدا از جانب من بر شما

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 137
امام حسین◆
باد، تا از طریق سلامی که خداوند
بر آن حضرت دارد مانیز بر آن
حضرت سلام کرده باشیم، هم یک قدم
به خدا نزدیکتر شویم و هم
بهترین سلام را بر مولایمان
حسین◆ فرستاده باشیم.

بهترین راه اصلاح نفس

زیارت امام حسین◆ را با این
صد لعن و صد سلام ادامه میدهیم و
تمام تلاشمان باید این باشد که
با مراقبت کامل، قلب را کنترل
کنیم و سعی نهائیم سیر قلبیمان
در آن تنفر و این موذت حفظ شود.
با این الفاظ شروع میکنید تا آن
احوال که دنبالش هستید به دست
آید و آرام آرام چشم دل به لطف
الله گشوده شود، همان‌طور که
چشمی اشک برای ابا عبدالله◆ گشوده
می‌شود. چشمی که برای حضرت اشک
بریزد، چشم با برکتی است و در
سیر الی الله بسیار به کار می‌آید،
این همه تأکید بر گریه برای
ابا عبدالله◆ برای به کمال رساندن
مؤمنین است.

پیامبر خدا فرمودند: «ألا وَ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْ الْبَاكِينَ عَلَيْ الْحُسَيْنِ◆

138 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

وَ رَحْمَةً وَ شَفَقَةً»⁵⁵ یعنی سلام و رحمت و شفقت خدا بر کسانی که بر حسین◆ گریه میکنند. گریه برای آن حضرت نه تنها در دنیا موجب رحمت و لطف پروردگار میشود، بلکه در آن دنیا که دنیایی آبد ماست و بسیار به دستگیری نیاز داریم، به کمک ما میآید. چنانچه امام صادق◆ میفرمایند: «مَا عَيْنُ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ وَ لَا عَبْرَةٌ مِنْ عَيْنٍ بَكْثَرَ وَ دَمَعَتْ عَلَيْهِ وَ مَا مِنْ بَاكٍ يَبْكِيهِ إِلَّا وَ قَدْ وَصَلَ فَاطِمَةَ وَ أَسْعَدَهَا عَلَيْهِ - وَ وَصَلَ رَسُولَ اللَّهِ وَ أَدَى حَقَّذَا - وَ مَا مِنْ عَبْدٍ يُحْشَرُ إِلَّا وَ عَيْنَاهُ بَاكِيَةً - إِلَّا الْبَاكِينَ عَلَى جَدِّي فَإِنَّهُ يُحْشَرُ وَ عَيْنُهُ قَرِيرَةً - وَ الْبِشَارَةُ تَلْقَاهُ وَ السُّرُورُ عَلَى وَجْهِهِ - وَ الْخَدْقُ فِي الْفَرَزَعِ وَ هُمْ آمِنُون»⁵⁶ هیچ چیزی از چشمی که برای حسین◆ گریه کند و اشکی که برای امام حسین◆ بریزد نزد خدا محبوب‌تر نخواهد بود. هیچ کسی برای امام حسین◆ گریه نمیکند مگر اینکه به فاطمهؑ و به پیغمبر خدا^{الله} خواهد رسید و حق ما را ادا خواهد کرد. هر بنده‌ای فرد ای قیامت محسور شود چشمانش

55 - «بحار الانوار»، ج 44، ص 304.

56 - «بحار الانوار»، ج 45، ص 207.

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 139
امام حسین◆.....

گریان است مگر آن چشم که برای
جدم حسین◆ گریان باشد. زیرا او
در حالی محشور می شود که چشمش
روشن است. بشارتی به او داده
می شود و آثار سرور در صورتش
نمایان میباشد. مردم در آن روز
دچار جزع و فزع هستند غیر از
گریه کنندگان بر امام حسین◆ که
در امان خواهند بود.

معلوم است که اشک بر حسین◆
چشم دل را نیز میگشاید و رابطه
جان انسان را با حقایق غیر بی
فراهرم میکنند و از فضای
ذفاق آلودی که اهل دنیا فراهم
میکنند، میرهد.

امیر المؤمنین◆ مرحی خبری را
با آهن کشتند و با اشکهایشان در
دل شب در نخلستان‌های مدینه همه‌ی
منیت‌هایشان را میراندند، همچنان
که با سکوت‌شان همه‌ی دشمنانشان
را نابود کردند. یعنی با آه و
اشک است که میتوان اخلاق رذیله
را دفع کرد و این جاست که اثر
گریه برای امام حسین◆ در رابطه
با اصلاح جان برای ما معلوم
میشود. البته گریه برای آن حضرت
نیاز به تزکیه‌ی اولیه دارد تا
قلب طهارتی پیدا کند و احساس
یگانگی با آن حضرت در انسان

140 ز یارت عا شورا ات جاد رو حانی با
امام حسین◆

ای جاد شود. ابتدا باید از سر
معرفت به مقام آن حضرت و محبت
به آن حضرت کار را شروع کرد تا
دل متوجه شود مطلوب و محبوب او
حضرت سیدالشہداء◆ است، در آن
صورت دیگر با توجه به مصائب آن
حضرت نمیتواند قرار بگیرد و
برای انس بیدشترا با آن حضرت و
برای شعله ور کردن عشق به حسین◆
به راحتی رذایل اخلاقی خود را
زیر پا میگذارد و لذا اگر
میخواهید کبر و حسد و نفاق را
در خود از بین ببرید، بدانید
سریعترین راه، گریه برای
اباعبدللہ◆ است. امیرالمؤمنین◆
عَمْرُبْنِ عَبْدِوْدٍ رَا با شمشیر کشتند،
ولی نظر شان برای اصلاح خود به
اسلحه ی گریه است و لذا در دعای
کمیل به خدا اظهار میدارند:
«إِرْحَمْ مَنْ رَأَسْ مَالِهِ الرَّجَاءُ وَ
سِلَاحُهُ الْبُكَاءُ»؛ ای خدا به کسی
رحم کن که سرمایه اش امید به
رحمت تو، و اسلحه اش گریه است.
یعنی گریه یکی از عوامل سرازیر
شدن رحمت الهی بر جان ما است.
با گریه بر مصیبت های اباعبدللہ◆
میتوانیم خود مان را آدم کنیم،
زیرا از طریق تواضع است که
میتوان کبر و حسد و سایر رذایل

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 141
امام حسین◆
اخلاقی را از بین برد و ظهور
کامل تواضع در مقابل حق، گریه
است و آن هم گریه‌ای با جهتگیری
دقیق که برای امام حسین◆ صورت
می‌گیرد.

چون با سلام بر ابا عبدالله◆ قلب
جهت گرفت، دیگر نمی‌خواهد سلام را
تمام کند و این صد سلام آنچنان
دل را جذب می‌کند و روح را مملوّ
از محبت به این خاندان می‌نماید
که گویا انسان با همه‌ی بهشت‌های
عالم مرتبط شده است. چه کسی است
که بتواند دل از انس با امام
حسین◆ و اصحاب آن حضرت برکند؟
حتماً داستان مکالمه‌ی حضرت
موysi◆ را با خدا میدانید، که
حضرت همچنان دلشان می‌خواست آن
مکالمه را ادامه دهند و دنبال
بهانه بودند که مکالمه قطع
نشود. خدا از حضرت پرسید: آنچه
در دست داری چیست؟ گفت: این
عصای من است: «قَالَ هِيَ عَصَايٌ».
بعد حضرت موسی◆ احساس کردند
این اندازه حرف زدن کم است،
ادامه دادند و گفتند: به آن
تکیه میدهم: «أَتَوْكَأُ عَلَيْهَا»;⁵⁷
باز حضرت احساس کردند نمی‌توانند

◆ 142 زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با امام حسین

دل بکنند، ادامه میدهند که برای
گو سفندانم به وسیله‌ی آن برگ‌ها
را می‌ریزم «وَأَهْشُ بِهَا عَلَى غَنَمِي»؛
باز دلکنند برای حضرت مشکل است.
ادامه میدهند «وَلِي فِيهَا مَآرِبُ
أَخْرَى»؛ خلاصه به وسیله‌ی این عصا
کارهای دیگر هم می‌کنم. گفت:
همه عمر بر ندارم سر

که هنوز من نبودم که

◆ شما هم با سلام بر ابا عبد الله
بـه حالـي مـيرـسيـدـ کـه بـه سـادـگـي سـلام
بر مـولـايـتـان رـا رـهـا نـمـيـکـنـيد و
نمـيـخـواـهـيـد دـل اـز او بـكـنـيـد و بـه
چـيزـ دـيـگـر دـل بـسـپـارـيـد مـيـگـوـيـي:

السلام على الحسين و
على علي بن الحسين و
على اولاد الحسين و
على أصحاب الحسين

سلام بر حسین و بر علی بن
الحسین^{۵۸} و بر اولاد حسین و بر
اصحاب حسین^{۳۳}. در این فراز نه
تذها بر اهل الدیت حضرت سلام

58 - علی بن الحسین اسم سه نفر از فرزندان سیدالشہداء◆ است، یکی حضرت سیدالساجدین◆ و دیگری حضرت علی اکبر◆ سوم علی اصغر◆ . به احتمال زیاد در این زیارت مراد علی اکبر شهید است، چون زیارت مخصوص شهداي رکاب حضرت سیدالشہداء◆ در میان است.

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 143
امام حسین◆
میکنید، به اصحاب امام نیز سلام
میکنید و از طریق این سلام از
آننس روحانی لازم بهره مند
میگردید، اصحابی مثل حبیب بن
مظاہر و با توجه به این که این
زیارت را امام معصوم خوانده اند،
نشان میدهد آن قدر مقام اصحاب
امام حسین◆ بالا است که ائمه شیعیان
نیز به آنها سلام میفرستند. چون
همهی اصحاب ذوب در حسین◆ شدند
و از خود فانی و به آن حضرت
باقی گشتند.

عجیب است که بعد از سلام بر
اصحاب کربلا دوباره لعنت بر
قاتلان آنها به میان میآید، گویا
هنوز دل در جهت تنفس از قاتلان
حسین کامل نشده و سراسر وجود ما
دوری از سیره و صفت آن ستمگران
را دریافت نکرده تا نزدیکی کامل
به امام و اصحاب آن حضرت نصیبش
شود. اظهار میدارید:

“اللَّهُمَّ خُصْ أَنْتَ أَوْلَ
ظَالِمٍ بِاللَّغْنِ مِنِي وَ
أَبْدَأْ بِهِ أَوْلَا ثُمَّ
الثَّانِي وَ الْثَالِثُ وَ
الرَّابِعُ اللَّهُمَّ الْعَنْ
يَزِيدَ خَامِسًا وَ الْعَنْ
عُبَيْدِ اللَّهِ بْنَ زِيَادٍ وَ ابْنَ
مَرْجَانَةَ وَ عُمَرَ بْنَ سَعْدٍ

144 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با
امام حسین◆

وَ شِمْرَا وَ آلَ أَبِي
سُفْيَانَ وَ آلَ زِيَادٍ وَ آلَ
مَرْوَانَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ

بارال‌ها! اول ظالم را مخصوص
فرما به لعنت از طرف من و ابتدای
بفرما لعنت را به او در ابتدای
امر، سپس دومی را و سومی و
آنگاه چهارمی را، و لعن کن یزید
را به عنوان پنجمین آن‌ها و لعن
کن عبد‌یللّه فرزند زیاد و پدرش
فرزند مرجانه را و لعن فرما عمر
سعد و شمر را و خاندان ابی‌سفیان
و خاندان زیاد و مروان را تا
روز قیامت.

شیخ طوسی شیخ الطائفه، چهار
نفر اولی را که مورد لعن قرار
می‌گیرند، به این صورت معزّ فی
کرده: نفر اول، «قابیل» یعنی
اولین عامل برادرکشی تاریخ که
بنزیاد قتل در دنیا را نهاد و
نفر دوم، عاقر شتر حضرت صالح◆
یعنی اولین کسی که آیت بزرگ
الله‌ی را نادیده گرفت و او را
کشت، و نفر سوم، قاتل حضرت
یحیی◆ یعنی کسی که جسارت یافت
پیامبر خدا را به قتل برساند، و
نفر چهارم، ابن ملجم قاتل
امیر المؤمنین◆، اولین کسی که

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 145
امام حسین◆.....

در اسلام دست به ترور ولی‌الله زد.⁵⁹
ملاحظه کنید که هر کدام از
اشخاصی که در این لعنت آخري
مطرح شده‌اند نماینده‌ی یک نوع
تفکر و منش انحرافی هستند و
یزید پنجمین آن‌ها است. باید این
طرز فکرها را که هر کدام
نماینده‌ی یک نوع خباثت هستند،
 بشنا سید و از عمق جان بر آن‌ها
لعنت بفرستید تا قلبتان مصفیٰ
شود و همواره مواطن خزیدن این
طرز فکرها در روح خود و جامعه‌ی
مؤمنین باشید تا از عشق و محبت
هدایتگرانه‌ی امام حسین◆
کاملترین بهره را نصیب خود
نمایید.

زیبایی‌های کربلا

پس از آن که زیارت و ملاقات با
حسین◆ را به اینجا رساندید به
سجده می‌روید و اظهار میدارید:

“اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَابِهِمْ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رَزِيَّتِي اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ

59 - «مجالس المؤمنين»، قاضی نورالله شوشتري، ص 291.

146 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

يَوْمَ الْوُرُودِ وَ ثَبَّتْ لِي
قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ
الْحُسَيْنِ وَ أَصْحَابِ
الْحُسَيْنِ الَّذِينَ بَذَلُوا
مُهَجَّهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ ☺

بارال‌ها! تو را حمد، آن هم
حمد آن هایی که شکرگزاران تو اند
بر مصیبت خودشان، حمد خدا را بر
 MSC مصیبت بزرگ من. خدایا! شفاعت
حسین◆ را در روز قیامت روزی من
گردان و از برای من قدم صدقی را
با حسین◆ و اصحاب او ثابت کن،
همان‌ها که خون خود را در کنار
حسین◆ و برای آن حضرت بذل
کردند.

ای خدایی که در کربلا
صحنه آرایی کردي تا بندگی بندگان
ناب خود را بنمایانی، تو را
سپاس، آن هم حمد و سپاس آن هایی
که میدانند چگونه بر
MSC مصیبت‌زدگی شان شاکر با شند و در
شهادت حسین◆ زیبایی‌های بزرگ را
به تماشا بذشینند. حمد خدا را
به جهت بزرگی مصیبتم که آنچه بر
آن حضرت رفت بر من رفت ولی حمد
تو را که حسین◆ چقدر زیبا صحنه
را شکل داد. خدایا! حاصل این
زيارت و يگانگي آن باشد که

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 147
امام حسین◆.....

شفاعت حسین◆ را در هنگامه‌ی
ورود به قیامت، قسمت من بگردانی
و قدم صدق و راستی مرا در نزد
خودت و همراه حسین◆ و اصحاب او
پایدار بداری. همان اصحابی که
خون جگرشان را در کنار حسین◆
نشار و بذل و بخشش کردند.

الله اکبر از این نوع نگاه بر
حادثه‌ها. به خصوص نگاه به
حادثه‌ی کربلا! ملاحظه کنید امام
حسین◆ به آن صورت شهید شده
است، حال به ما آموخته‌اند که از
زیبایی‌های آن حادثه غافل نمانیم
و چون شکرگزاران که در مقابل
نعمت‌ها حمد خدا را فراموش
نمی‌کنند، حمد کنیم، حمد بر
عظیم ترین مصیبتي که بر تو وارد
شده است. اظهار میداری: خدایا!
شاکرین درگاهت در هر نعمتی مُنْعِم
را می‌بینند و در مقابل نعمت‌ها،
شکر را فراموش نمی‌کنند، من نیز
تو را در این حادثه حمد می‌کنم.

حمد در مقابل زیبایی‌ها و صفات
کمال الهی معنی دارد. پس معلوم
است شاکرین، این مصیبت را ظهور
کمال می‌بینند و نه یک خسران و
ضرر. «الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رَزِيْتِي»؛
خدایا! رزیه و مصیبت خیلی بزرگ
است برای من، ولی حمد تو را که

148 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسین◆

با هدایت خود آن را به زیباترین
شکل مدیریت کردي و سپاس تو را
به جهت اين که مرا لياقت
عزاداري اصحاب کربلا عطا فرمودي
و مقام سير و اتحاد با بزرگترین
بندگانت را به من مرحمت فرمودي.

مقام معیت با امام حسین◆

«اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةً الْحُسَيْنِ
يَوْمَ الدُّرُوزِ»؛ خدايا در خاتمه
اين دعا و در حال سجده از تو
مقام «فنا» مي خواهم. يعني مقام
شفاعت و اتحاد با حسین◆ در
هذگام ورود به درگاه ربوبيات،
همراه با ساير اصحاب حسین◆ که
به مقام اتحاد و فنا در مولايشان
دست یافتند. «شفع» يعني جفت، و
در شفاعت يك نحوه يگانگي و فنا
مطرح است. مقام يگانگي با
اصحابي که «الَّذِينَ بَذَلُوا مُهَاجِهُمْ
ذُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ»؛ خون
جگر خود را در کنار حسین◆ بذل
نمودند. در حال سجده، در حالي
که هيج مانيتي بر اي خود نمي شناسي
و خودت را خاك کرده اي، متقااضي
اتحاد با مولاي حسین◆ هستي و
در طلب اين معیت، نظر به اصحاب
کربلا داريده که خون جگرشان را -
و نه فقط خون بدنشان را - يعني عمق

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 149
امام حسین◆
و نهایت علاقه‌ی قلبی شان به همه
چیز را، نثار مولایشان کردند.
حال که روح و جان را با تنفر
بر طبقات ستم در طول تاریخ، از
هر گرایش بااطلی پاک نمودید، باز
توجه قلب را به کربلا و حضرت
حسین بن علی◆ می‌اندازید و آن
هم در حال سجده که نزد یکترین
شرایط عبد است به رب و بهترین
شرایط سیر انسان است به سوی
پروردگار، اظهار میدارید: آنچه
باید در نهایت بماند معیث و
اتحاد با حسین◆ و اصحاب اوست.
مهم آن است که شما خوب متوجه
باشید زیارت عاشورا یک عبادت
بزرگ است و ما آرزو می‌کنیم این
مطلوب از دست ما نرود که
می‌توانیم با زیارت عاشورا یک
عبادت بزرگ و یک سیر رو حانی
انجام دهیم. کجای زیارت با برکت
عاشران محدود به یادآوری یک
حادثه است و بس؟ مشخص است که
این زیارت یک سیر رو حانی است
برای اتحاد با امام معصوم شهید،
یعنی جان جانان، حضرت
سید الشهداء ابا عبدالله الحسین◆.

عنايت داشته باشید که طلب
مقام فنا در امام و معیت با آن
حضرت در سجده، عالیترین تمذایی

150 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

است که میتوان به آن فکر کرد و سیر خود را به آن سو جهت داد. سیر به سوی بزرگترین مطلوبی که به دست نمیآید مگر از همین طریق. اگر تمام مقامات عرفانی را طی کنید، این مقام چیز دیگری است، از این طریق هیچ حجابی بین عبد و معبد باقی نمیماند، چیزی که حضرت باقر◆ را ز آن را گشودند و فرمودند: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ لَا يَكُونَ بَيْذَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ حَتَّى يَنْظُرَ إِلَى اللَّهِ وَ يَنْظُرَ اللَّهُ إِلَيْهِ فَلْيَتَوَالَّ أَلَّ مُحَمَّدٌ وَ يَتَبَرَّأْ مِنْ عَدُوِّهِمْ وَ يَأْتِمَ بِالْأَمَامِ مِنْهُمْ فَإِنَّهُ إِذَا كَانَ كَذِلِكَ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ وَ نَظَرَ إِلَى اللَّهِ»⁶⁰: هر کس طالب است که بین او و خداوند هیچ حجابی نباشد که او خدا را بنگرد و خداوند او را، باید محبّت و ولایت آل محمد را در خود ایجاد کند و از دشمنانشان تبری جوید و پیرو امامی از این خانواده باشد، اگر چنین کند خداوند بر او مینگرد و او هم بر خدا مینگرد. چنین حالتی قابل و صفت نیست. هر کس قلبًاً یک آشنایی اجمالی با ابا عبدالله الحسین◆ و اصحاب

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 151
امام حسین◆.....

گرانقدر کربلا دارد. حال، زیارت
و تمرکز روحی بر حضرت و عزاداری
و حضور در جلسات عزاداری
اباعبدالله◆ باعث میشود آن آشنایی
قلبی فَوْرَانَ كَنْدَ و در نتیجه
چیزهایی را در راستای قرب الـهـی
به دست آورد که سال‌ها به دنبال
آن بود. شرطش آن است که «ره
چنان رو که رهروان رفتند» باید
مواظب بود شیطان عزاداری‌ها را
تغییر ندهد، کار شیطان این است
که هر چیزی که ما را به خدا
نزدیک میکند و طریق رسیدن به حق
است، از ما بگیرد و در آن کار
اخلال ایجاد کند. بنا به فرمایش
قرآن «قَالَ فَيَمَّا أَغْوَيْتَنِي لِأَقْعُدَنَ
لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ»؛⁶¹ شیطان
گفت: خدایا! به جهت آن که
گمراهم کردی، حتماً در مسیر
مستقیمی که به سوی تو ختم میشود
مینشینم و بندها نرا از آن
مسیر منحرف میکنم. همیشه احتلال
شیطان در اموری است که به خدا
ختم میشود، آیا راهی مطمئن‌تر از
راه حضرت سید الشهداء◆ به سوی
خدا هست؟ پس به همان اندازه
باید مواظب بود شیطان در این

152 ز یارت عا شورا ات جاد رو حانی با
امام حسین◆

مسیر اخلال اید جاد نکند و مقصد
اصلی که قرب الی الله بود فراموش
نگردد.

به عنوان مثال یکی از روزهای پر برکت، روز جمعه است که شرایط قرب الهی در آن فراهمتر است، به تعبیر امیرالمؤمنین◆ «فَجَعَلَ الْجُمُعَةَ مَجْمِعاً نَذَبَ إِلَيْهِ لِتَطْهِيرِ مَا كَانَ قَبْلَهُ وَ غَسْلِ مَا أَوْقَعْتُهُ مَكَابِسُ السُّوءِ مِنْ مِثْلِهِ إِلَى مِثْلِهِ وَ ذِكْرِي لِلْمُؤْمِنِينَ وَ تِبْيَانَ خَشِيَّةِ الْمُتَّقِينَ وَ وَهَبَ لِأَهْلِ طَاعَتِهِ فِي الْأَيَّامِ قَبْلَهُ»؛⁶² خداوند جمعه را روز جمع شما قرار داد و شما را در آن خواند برای آنکه پاک کند و بشوید آنچه را از کردار زشت پیش از جمعه داشته اید و یادآوری برای مؤمنین باشد و ترسی برای پرهیزکاران و مزد کردار بندگان را به آنها عطا کند، بیدشتر از آنچه بخشیده است به اهل طاعت در روزهای قبل از جمعه. حال تماشا کنید چقدر شیطان تلاش میکند برکت این روز را از ما بگیرد و به بھانههای وهمی و خیالی ما را به تفریح و سرگرمیهای لغو مشغول

ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با 153
امام حسین◆
کند تا از فیض جمعه و جماعت باز
بمانیم .

تأکید بنده آن است که از جمله
اموری که برکات فراوانی در آن
نهفته است عزاداری برای حضرت
ابا عبدالله الحسین◆ است و شک
نداشته با شید که شیطان نهایت
تلash خود را میکند تا ما بهره‌ی
حقیقی خود را از آن نبریم و از
طریق توجه به امور سطحی، اصل
سیر و توجه و معیت با حضرت را
که از راه عزاداری و اشک به دست
میآید از ما برباید. آنقدر ما
را به فرعیات مشغول میکند که از
اصل غافل شویم . به ما خبر
داده‌اند مهر نهایت اگر از خاک
کربلا تھیه شود موجب انکشاف و
رفع حجاب میگردد. حالا شیطان ذهن
ما را از اصل مسئله میبرد روی
این که خوب است آن را آرا یش
بدهید، یک تکه آیینه هم روی آن
بچسبانید، درست آن مهربی که
وسیله‌ی سجده‌کردن بر خاک بود - آن
هم خاک کربلا - از انسان گرفته
می‌شود و فرعیات مذکور قرار
می‌گیرد .

وقتی فرعیات و رسومات دست و
پاگیر اصل توجه به امام حسین◆
و کربلا را از منظر عقل و قلب ما

154 ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

به حاشیه برد، دسته های سینه زنی و زنجیرزنی و فقط به ظاهر مساجد پرداختن، و شام و نا هار، اصل می شود در حالی که نباید این امور همهی فکر و ذکر عزادار حضرت سیدالشهداء◆ را بگیرد و همهی توجه ها به همین ظاهر جلب شود. آری اگر اصل عزاداری و توجه به آن مقام فراموش نشود این فرعیات هم در حد معقول و محدود معنیدار خواهد شد. علمای بزرگی را داشته ایم که روز عا شورا با پای برخنه و مو های پری شان، صورت عزادار به خود میدادند و در دسته های عزاداری ابا عبدالله◆ شرکت میکردند. ولی آنها سیر با ابا عبدالله◆ را در همهی این عزاداری ها حفظ میکردند.

همچنان که ملاحظه فرمودید ز یارت عا شورا حامل یک فرهنگ عبادی کامل است و نکاتی که بندۀ عرض کردم خیلی کمتر از آن بود که باید در باره‌ی آن زیارت گفته میشد و بدان توجه میگردید. همین قدر میتوانیم بگوئیم که: اول قدم آن است آخر قدم آن است که که او را باید با او باشی واقعاً باید با زیارت عا شورا زندگی کرد و در هر فرصتی با آن

زیارت عاشورا ات حاد رو حانی با 155
امام حسین◆.....

مراوده داشت و اگر این چنین شد
وقتی بر سر قبرمان هم آن زیارت
را که سالها با آن مراوده
داشته ایم، بخوانند، ما به وجود
می آییم و به صعود بیشتر میرسیم.
خدایا! شفاعت ابا عبدالله
الحسین◆ را در دنیا و آخرت از
ما دریغ مدار.

خدایا! به عزت حسین و اصحاب
حسین◆ قلوب ما را ظرف معارف
قرآن و معارف و محبت اهلبیت $\ddot{\text{آ}}$
قرار بده.

خدایا! حیات و مرگ ما را حیات
و مرگ پیامبر $\ddot{\text{آ}}$ و آل پیامبر $\ddot{\text{آ}}$
قرار بده.

خدایا! توفیق فهم و سیر در
زیارت عاشورا را به ما عطا
بفرما.

خدایا! این انقلاب حسینی و
مسئولانی که در جهت حفظ آن تلاش
مینمایند را مؤید بفرما.

«والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته»

منابع

قرآن
نهج البلاغه
تفسير الميزان ، سيد محمد حسين طباطبائي «رحة الله عليه»
بحار الانوار ، محمد باقر مجلسی
اسفار اربعه ، ملا صدر ا «رحة الله عليه»
فصوص الحكم ، محي الدين بن عربي
امام شناسی ، آيت الله حسينی تهرانی
الغدیر ، علامہ امینی
کافی ، ابو جعفر کلینی
اماںی ، شیخ صدوق
کلیات شمس تبریزی ، جلال الدین محمد بلخی
مثنوی معنوی ، جلال الدین محمد بلخی
مرrog الذهب ، مسعودی
تاریخ طبری ، محمد بن جریر طبری
تفسیر نور الثقلین ، عبد علی بن جمیعه العروضی
مصابح الهدایة الی الخلافة والولایة ، امام خمینی «رحة الله عليه»
جهانبینی اسلامی ، امامت و ولایت ، مرکز تربیت معلم
كمال الدین و تمام النعمة ، شیخ صدوق
مجلات انتظار ، مرکز تخصصی مهدویت
مصابح المتهجد ، ابو جعفر محمد بن حسن طوسی
فرحة الغری بصرحة القری ، سید عبد الكریم بن طاوس .
شرح زیارت عاشورا و داستان های شگفت آن ، موسی خسروی
کامل الزیارات ، ابن قولویه

158 ز يارت عا شورا ات حاد رو حاني با
امام حسين◆
شفاء الصدور فى شرح زيارة العاشر،
ميرزا ابوالفضل تهرانى
لؤلؤ النضيد، نصرالله شبوستري
چگونگي فعاليت یافتن باورهای دینی،
اصغرطا هرزاده
روح مجرد، آيتالله حسينی طهرانی
الد هوف عملی قتلی الطفوف، سیدبن
طاوس
مقتل خوارزمی
خصائص الحسينیه، شیخ جعفر شوشتري
المزار الكبير، محمد بن مشهدی
مستدرک الوسائل، محدث نوري
مبانی نظری و عملی حب اهل البيت◆
اصغرطا هرزاده
ذرر الأخبار با ترجمه، سید مهدی
حجازی و همکاران
روضه الواعظین و بصیرة المتعظین،
فتال نیشابوری
کربلا، مبارزه با پوچیها،
اصغرطا هرزاده
راز شادی امام حسين◆ در قتلگاه،
اصغرطا هرزاده
تفسیر کشاف، زمخشري
کشف الغمة في معرفة الأئمة، محدث
اربلى
رجال كبير، محقق بهبهاني
مجالس المؤمنين، قاضي نورالله شوشتري

آثار منتشر شده از استاد طاهرزاده

- معرفت النفس و الحشر (ترجمه و تدقیق اسفار جلد 8 و 9)
- گزینش‌تکنولوژی از دریچه بینش توحیدی
- علل تزلزل تمدن غرب آشتی با خدا از طریق آشتی با خود راستین
- جوان و انتخاب بزرگ
- روزه ، دریچه‌ای به عالم معنا ده نکته از معرفت النفس
- ماه رجب، ماه یگانه شدن با خدا
- کربلا، مبارزه با پوچی‌ها (جلد 1 و 2)
- فرزندم این‌چنین باید بود (شرح نامه 31 نهج البلاغه) (جلد 1 و 2)
- فلسفه‌ی حضور تاریخی حضرت حجت‌الله
- مبانی معرفتی مهدویت

160ز یارت عا شورا ات حاد رو حانی با امام حسین◆

- مقام ليلة القدری فاطمهؓ
- از برهان تا عرفان (شرح برهان صدیقین و حرکت جوہری)
- جایگاه رزق انسان در هستی
- زیارت آل یس، نظر به مقصد جان هر انسان
- فرهنگ مدرنیته و توهم
- دعای ندبه، زندگی در فردایی نورانی
- معاد؛ بازگشت به جذیترین زندگی
- بصیرت حضرت فاطمهؓ
- جایگاه و معنی واسطه فیض
- هدف حیات زمینی آدم
- صلوات بر پیامبر ﷺ عامل قدسی‌شدن روح
- زن، آنگونه که باید باشد
- جایگاه جن و شیطان و جادوگر در عالم
- عالم انسان دینی
- ادب خیال، عقل و قلب

- آن گاه که فعالیت های فرهد گی پوچ می شود
- انقلاب اسلامی، باز گشت به عهد قدسی
- انقلاب اسلامی، بروون رفت از عالم غربی
- مبانی نظری و عملی حب اهل البيت
- جایگاه اشراقی انقلاب اسلامی در فضای مدرنیسم
- امام خمینی و خودآگاهی تاریخی خطر مادی شدن دین
- راز شادی امام حسین◆ در قتلگاه
- هنر مردن
- تمدن زایی شیعه